ESET INTERNET SECURITY
dla stałych Czytelników

Komputer Świat

PREMIUM NA 30 DNI 20 GB DZIENNIE
rapideo.pl bonus o wartości 39,99 zł

Twój Niezbędnik

| Nr 3/2019 (104) | czerwiec – lipiec 2019 | www.komputerswiat.pl |

Najlepsze programy na:

33 NAJLEPSZE PROGRAMY PRZENOŚNE

- Nie wymagają instalacji i nie zaśmiecają Windows
- Uruchomisz z pendrive'a na każdym komputerze

Nie masz napędu DVD? Cyfrowa płyta gratis na www.ksplus.pl

PEŁNE WERSJE O WARTOŚCI PONAD 1127 ZŁ

ESET Internet Security
Renomowany pakiet bezpieczeństwa

Wise Care 365 PRO 5
Znany zestaw narzędzi do optymalizacji Windows

Ashampoo UnInstaller 7
Skuteczne narzędzie do usuwania niechcianych programów z komputera

COLOR projects 4 elements
Edytor zdjęć z efektownymi filtrami

O&O DiskImage 12 Professional
Markowe narzędzie do klonowania dysków i tworzenia obrazów

WebSite X5 Evolution 13
Łatwy kreator stron internetowych

NOWE STEROWNIKI JEDNYM KLIKNIĘCIEM

- Najlepsze narzędzia do instalowania i aktualizowania sterowników

Superpakiet w KŚ+ 15 GB STEROWNIKÓW na pendrive do serwisowania komputerów offline

W NUMERZE RÓWNIEŻ

Jak łatwo i szybko podkręcić zdjęcia – najlepsze aplikacje i programy

Poznaj sposoby wygodnego przesyłania plików między twoimi urządzeniami

Przegląd **najlepszych odtwarzaczy filmów i seriali** na Windows

NOWOŚĆ: NAJLEPSZE BEZPŁATNE PROGRAMY NA KOMPUTERY MAC

9,90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT)
ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669

PRENUMERATA

2 opcje do wyboru!

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

1 ROCZNA PRENUMERATA

JEDNO WYDANIE ZA DARMO!

TYLKO 49 ZŁOTYCH

6 WYDAŃ Z DVD
KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **Na DVD** pakiety najlepszych aplikacji do konkretnych zastosowań
- **Pełne wersje programów** w każdym numerze
- Praktyczne porady do programów na DVD
- **E-wydanie zawsze gratis**
- Atrakcyjne bonusy tylko dla Czytelników
- **Usługa KŚ+**: nowatorski i wygodny dostęp do artykułów i programów z dowolnego komputera

2 ROCZNA E-PRENUMERATA

JEDNO WYDANIE ZA DARMO!
AKTYWACJA E-WYDAŃ W DNIU PREMIERY
BEZ CZEKANIA NA PRZESYŁKĘ!

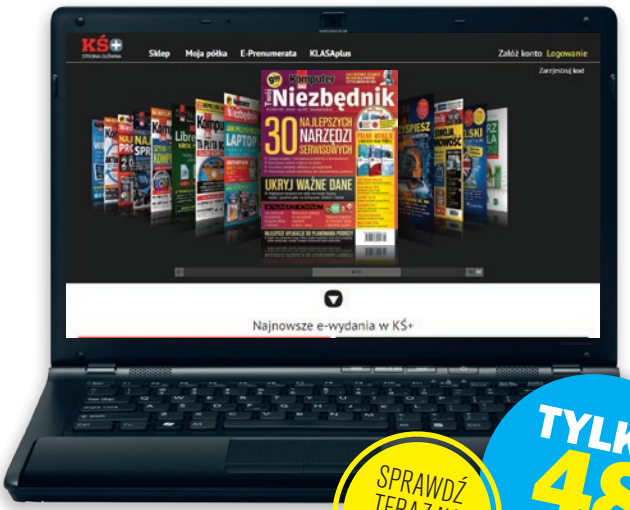

SPRAWDŹ TERAZ NA KSPLUS.PL

TYLKO 48 ZŁOTYCH

6 E-WYDAŃ
KOMPUTER ŚWIATTWÓJ NIEZBĘDNIK

- **E-wydania dostępne już w dniu premiery** – co drugi miesiąc w KŚ+ (na stronie ksplus.pl) otrzymujesz najnowsze e-wydanie
- **Zawsze i wszędzie** – z e-wydań, programów i bonusów możesz korzystać na każdym komputerze i tablecie z dostępem do internetu
- **Programy, ISO płyty i bonusy** – wraz z dostępem do e-wydań otrzymujesz dostęp do wszystkich bonusów, programów i zawartości płyty, tak jak Czytelnicy papierowego wydania

ZAMÓW PRENUMERATĘ JUŻ DZIŚ

INTERNET: kup na:
literia.pl/czasopisma/dwumiesieczniki/twoj-niezbednik
E-MAIL: napisz na adres **prenumerata.axel@qg.com**
TELEFON: zadzwoń pod **22 349 90 71** lub **801 000 869**

OFERTY WAŻNE NA TERENIE POLSKI

JAK OBSŁUGIWAĆ MENU PŁYTY

Płyta DVD w tym Niezbędniku zawiera 6 pełnych wersji komer cyjnych programów oraz 6 superpakietów przydatnych aplikacji

TEMATYCZNE DZIAŁY

kategorie programów ułatwiają poruszanie się wśród aplikacji i wyszukiwanie programów do interesujących nas zastosowań

INFORMACJE

wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

ZAINSTALUJ

z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

WYGLĄD PROGRAMU

zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

JAK POBRAĆ E-WYDANIE ORAZ PLIK ISO Z OBRAZEM PŁYTY DVD

W serwisie KŚ+ znajdziemy e-wydanie magazynu, zarówno do pobrania na dysk w formacie PDF, jak i do czytania w oknie przeglądarki, oraz obraz płyty DVD dodanej do wydania, który można zamontować w wirtualnym napędzie i korzystać z niego jak ze zwykłej płyty.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę o adresie **www.ksplus.pl**. Logujemy się, klikając na **Logowanie**. Jeżeli nie mamy konta, klikamy na **Załóż konto**, aby się zarejestrować.

2 Po zalogowaniu się rejestrujemy unikalny kod nadrukowany na płycie dołączonej do tego wydania magazynu. Wystarczy kliknąć na **Zarejestruj kod** i przepisać go.

3 Mamy już dostęp do e-wydania – aby je zobaczyć, wystarczy wejść na zakładkę **Moja półka** i kliknąć na okładkę cyfrowej wersji magazynu.

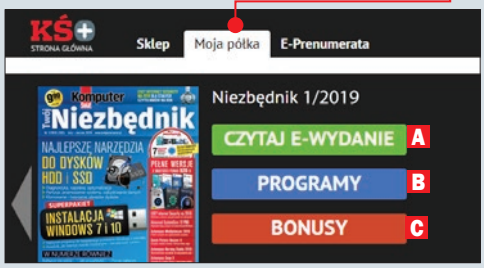

4 Aby przejrzeć e-wydanie lub pobrać PDF, klikamy na **Czytaj e-wydanie A**. PDF pobierzemy, klikając na . A jeśli chcemy pobrać obraz ISO płyty dodanej do wydania czy dodatkowe aplikacje, klikamy na **Programy B**. Kody do bonusów znajdziemy, klikając na **Bonusy C**.

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych ESET NOD32 i Microsoft Security Essentials

KOLEJNY NUMER Komputer Twój Niezbędnik 4/2019 W SPRZEDAŻY OD 14 SIERPNIA 2019 ROKU

OD REDAKCJI

Aktualne, to znaczy bezpieczne

Kiedy w naszym pececie wszystko działa bez problemów, ostatnią rzeczą, o której myślimy, jest grzebanie w ustawieniach systemu, programów czy w sterownikach. Słusznie, przecież jak coś działa, to lepiej nie tykać, bo zepsuć łatwo. Niestety, nawet jeśli wszystko działa wręcz idealnie, o to, by sterowniki do poszczególnych urządzeń były aktualne, koniecznie trzeba zadbać (pomogą w tym programy z tego wydania Niezbędnika!). Nie tylko dlatego, że nowsze drivery często oznaczają wzrost wydajności sprzętu czy wprowadzają dodatkowe funkcje, ale przede wszystkim dlatego, że eliminowane są luki w zabezpieczeniach. To szczególnie ważne, gdy wszyscy stale jesteśmy online, a hakerzy szukają każdej furtki, by włamać się do komputerów.

RAFAŁ KAMIŃSKI
REDAKTOR NACZELNY

Co to jest DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszu kiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

Programy w KŚ+

Wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych dostępnych jest wraz z e-wydaniem tego Niezbędnika w KŚ+ – **www.ksplus.pl**

Tak oznaczamy wersje programów

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmo wy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzyskać jego pełną funkcjonalność

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Ashampoo UnInstaller 7	PEŁNA WERSJA	008	8
COLOR projects 4 elements	PEŁNA WERSJA	017	8
ESET Internet Security	PEŁNA WERSJA	025	5
O&O DiskImage 12 Pro (32-bit)	PEŁNA WERSJA	044	9
O&O DiskImage 12 Pro (64-bit)	PEŁNA WERSJA	045	9
WebSite X5 Evolution 13	PEŁNA WERSJA	081	9
Wise Care 365 PRO 5.2.6	PEŁNA WERSJA	087	7

AKTUALIZACJA STEROWNIKÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Driver Booster 6.4	FREEWARE	021	12
DriverEasy 5.6.10	FREEWARE	022	12
Snappy Driver Installer Origin 1.5.1	FREEWARE	064	11

33 NAJLEPSZE PROGRAMY NA PENDRIVE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AIMP Portable 4.51.2084	FREEWARE	005	16
Apache OpenOffice Portable 4.1.5	FREEWARE	007	
Audacity Portable 2.3.1	FREEWARE	009	16
Calibre Portable 3.42	FREEWARE	011	16
CCleaner Portable 5.57	FREEWARE	012	17
CPU-Z Portable 1.88	FREEWARE	018	17
CrystalDiskInfo Portable 7.8	FREEWARE	019	17
CrystalDiskMark Portable 6.0.1	FREEWARE	020	
Emsisoft Emergency Kit 2018.6	FREEWARE	024	17
FileZilla Portable 3.41.2	FREEWARE	026	15
Firefox Portable 67	FREEWARE	029	15
Foxit Reader Portable 9.5	FREEWARE	031	16
GPU-Z Portable 2.18	FREEWARE	032	17
IObit Uninstaller Portable 7.5	FREEWARE	033	17
IrfanView Portable 4.51	FREEWARE	034	15
KeePass Portable 2.42.1	FREEWARE	035	17
LibreOffice	FREEWARE	KŚ+	16
MPC-HC Portable 1.8.3	FREEWARE	042	16
Notepad++ Portable 7.6.6	FREEWARE	043	
Opera Portable 60	FREEWARE	047	15
OpenOffice	FREEWARE	KŚ+	16
PDF-XChange Viewer Portable 2.5.322	FREEWARE	048	16
PortableApps.com Platform 16	FREEWARE	050	15
qBittorrent Portable 4.1.5	FREEWARE	054	15
Rufus Portable 3.4	FREEWARE	058	17
Smart Defrag Portable 6.1	FREEWARE	061	17
Speccy Portable 1.32	FREEWARE	066	17
Sumatra PDF Portable 3.1.2	FREEWARE	067	16
TeamViewer Portable 14.2	FREEWARE	070	17
Thunderbird Portable 60.6.1	FREEWARE	073	15
VLC media player Portable 3.0.6	FREEWARE	079	16
WinCDEmu Portable 4	FREEWARE	083	17
WinDirStat Portable 1.1.2.80	FREEWARE	084	17
XnView Portable 2.45	FREEWARE	088	15

UPIĘKSZANIE ZDJĘĆ JEDNYM KLIKNIĘCIEM	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Adobe Lightroom CC	TRIAL	KŚ+	
Adobe Photoshop Elements 2019	TRIAL	KŚ+	
Adobe Photoshop Mix	FREEWARE	–	19
Fotor 3.4.1	FREEWARE	030	20
ON1 Effects Free 10.5.2	FREEWARE	046	21
Pixlr	FREEWARE	–	20
Polarr Photo Editor Lite 3.2.3	FREEWARE	049	21
Snapseed	FREEWARE	–	19
Zoner Photo Studio X 19	TRIAL	089	21

ODTWARZACZE FILMÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
ALLPlayer 8.5	FREEWARE	006	24
MPC-BE 1.5.3 (32-bit)	FREEWARE	038	
MPC-BE 1.5.3 (64-bit)	FREEWARE	039	
MPC-HC 1.8.6 (32-bit)	FREEWARE	040	25
MPC-HC 1.8.6 (64-bit)	FREEWARE	041	25
PotPlayer 1.7 (32-bit)	FREEWARE	051	24
PotPlayer 1.7 (64-bit)	FREEWARE	052	24
SMPlayer 19.5.0 (32-bit)	FREEWARE	062	25
SMPlayer 19.5.0 (64-bit)	FREEWARE	063	25
VLC media player 3.0.6 (32-bit)	FREEWARE	076	23
VLC media player 3.0.6 (64-bit)	FREEWARE	078	23

WIRUALIZACJA SYSTEMÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
VirtualBox 6.0.8	FREEWARE	074	28
VMware Workstation Player 15.1	FREEWARE	080	27

SYNCHRONIZACJA DANYCH	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Bitwarden 1.40	FREEWARE	010	
Emby Server 4.1	FREEWARE	023	33
LastPass 4.27.2 (32-bit)	FREEWARE	036	33
LastPass 4.27.2 (64-bit)	FREEWARE	037	33
Pushbullet	FREEWARE	053	32
Resilio Sync 2.6.3 (32-bit)	FREEWARE	055	31
Resilio Sync 2.6.3 (64-bit)	FREEWARE	056	31
Send Anywhere 9.3	FREEWARE	059	32
SyncTrayzor 1.1.23 (32-bit)	FREEWARE	068	30
SyncTrayzor 1.1.23 (64-bit)	FREEWARE	069	30

PORUSZANIE SIĘ PO MIEŚCIE + TŁUMACZE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
BlaBlaCar	FREEWARE	–	37
BusLive	FREEWARE	–	34
E-podróżnik	FREEWARE	–	36
Google Tłumacz	FREEWARE	–	37
Jakdojade	FREEWARE	–	34
Koleo	FREEWARE	–	36
Mapy Google	FREEWARE	–	35
Microsoft Translator	FREEWARE	–	37
mobileMPK	FREEWARE	–	35

PAKIET STARTOWY NA MACOS	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Bitwarden	FREEWARE	KŚ+	39
CCleaner	FREEWARE	KŚ+	39
Chrome	FREEWARE	KŚ+	38
Dropbox	FREEWARE	KŚ+	39
f.lux	FREEWARE	KŚ+	39
Firefox	FREEWARE	KŚ+	38
GIMP	FREEWARE	KŚ+	39
Google Kopia zapasowa i synchronizacja	FREEWARE	KŚ+	39
HandBrake	FREEWARE	KŚ+	39
KeePassXC	FREEWARE	KŚ+	39
LibreOffice	FREEWARE	KŚ+	39
OpenOffice	FREEWARE	KŚ+	39
Opera	FREEWARE	KŚ+	38
Skype	FREEWARE	KŚ+	39
Spotify	FREEWARE	KŚ+	39
Steam	FREEWARE	KŚ+	39
TeamViewer	FREEWARE	KŚ+	39
Thunderbird	FREEWARE	KŚ+	39
VirtualBox	FREEWARE	KŚ+	39
VLC	FREEWARE	KŚ+	38

LINUX	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Solus Budgie	FREEWARE	065	40
Rufus 3.5	FREEWARE	057	40

NIEZBĘDNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
7-Zip 19 (32-bit)	FREEWARE	001	
7-Zip 19 (64-bit)	FREEWARE	002	
Adobe Reader DC 2019	FREEWARE	003	
AIMP 4.51	FREEWARE	004	
CCleaner Slim 5.57	FREEWARE	013	
CDBurnerXP 4.5.8	FREEWARE	014	
Chrome 74 (32-bit)	FREEWARE	015	
Chrome 74 (64-bit)	FREEWARE	016	
Firefox 66 (32-bit)	FREEWARE	027	
Firefox 66 (64-bit)	FREEWARE	028	
Skype 8.45	FREEWARE	060	
Thunderbird 60.7 (32-bit)	FREEWARE	071	
Thunderbird 60.7 (64-bit)	FREEWARE	072	
VLC media player 3.0.6 (32-bit)	FREEWARE	075	
VLC media player 3.0.6 (64-bit)	FREEWARE	077	
WinCDEmu 4.1	FREEWARE	082	
WinRAR 5.71 (32-bit)	FREEWARE	085	
WinRAR 5.71 (64-bit)	FREEWARE	086	

PEŁNA WERSJA
NA ROK O WARTOŚCI
170 zł
DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

WERSJA ZAMIESZCZONA NA PŁYCIE W TYM NUMERZE TO LICENCJA NA 2 MIESIĄCE

OCHRONA ANTYWIRUSOWA

NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

Stali Czytelnicy Niezbędnika mają zapewnioną ochronę antywirusową na najwyższym poziomie na rok dzięki przedłużanej z każdym kupionym wydaniem subskrypcji na ESET Internet Security

Markowy pakiet bezpieczeństwa, zapewniający nowoczesną ochronę komputera podczas codziennego korzystania z internetu. **ESET Internet Security** zawiera renomowany silnik antywirusowy **NOD32**, ochronę bankowości internetowej i płatności online, ochronę przed ransomware'em, moduł kontroli rodzicielskiej chroniący dzieci przed nieodpowiednimi treściami w internecie, a także ochronę urządzeń podłączonych do Wi-Fi. **W kwietniowym teście AV-Comparatives ESET Internet Security zdobył 1. miejsce w kategorii wpływu programu na pracę komputera** (najniższe obciążenie spośród wszystkich antywirusów). **Program jest elementem akcji ESET Internet Security na rok dla stałych Czytelników Niezbędnika**.

PODŁĄCZENIE DO NIEZNANEJ SIECI

Jadąc na urlop, powinniśmy zabezpieczyć laptop przed łączeniem się z hotspotami, które mogą być kontrolowane przez cyberprzestępców. Funkcja Podłączenie do nieznanej sieci zaalarmuje nas, gdy podłączymy się do nieznanej sieci i zasugeruje zmianę ustawień ochrony na restrykcyjne. Funkcja ta sprawia, że urządzenie pozostaje niewidoczne dla innych komputerów, podłączonych do tej samej sieci publicznej.

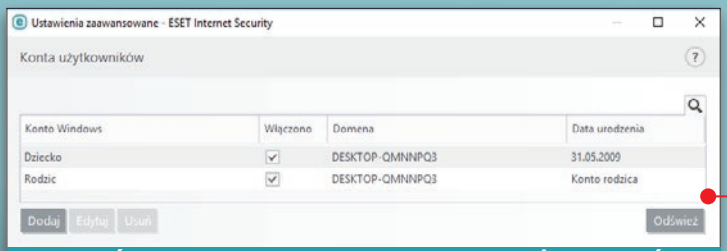

MUSZĄ BYĆ STWORZONE PRZYNAJMNIEJ DWA KONTA UŻYTKOWNIKÓW WINDOWS: RODZICA I DZIECKA

Kody dla Czytelników i zasady akcji

Akcja trwa przez sześć numerów Niezbędnika: od wydania 5/2018 do 4/2019. Klucze do ESET Internet Security pobieramy z KŚ+ z e-wydania Niezbędnika. Klucze startowe z Niezbędnika 5/2018 (dostępnego w KŚ+) zapewniają ochronę przez trzy miesiące, a z pozostałych objętych akcją wydłużają ją o dwa, dając łącznie ochronę na ponad rok. **Uwaga! Kolejny kod należy wpisać do programu w dniu wygaśnięcia poprzedniego.**

1. Zaloguj się na **ksplus.pl** i zarejestruj klucz nadrukowany na płycie z wydania papierowego lub kup e-wydanie.
2. Kliknij na **Moja półka** i na okładkę tego numeru Niezbędnika.
3. Kliknij na **Programy**, znajdź pozycję **ESET Internet Security**.
4. Kliknij na **Opis instalacji** i na **Wyświetl kod**.

Pomoc techniczna dotycząca wyłącznie programu ESET Internet Security jest świadczona przez firmę DAGMA, dystrybutora rozwiązań ESET w Polsce w dni robocze: **od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–18.00**, drogą e-mailową pod dedykowanym adresem **gazeta@dagma.pl**

ZAAWANSOWANA OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI Z SIECI

ESET Internet Security na 2019

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **025** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.eset.pl**

- ochrona przed wirusami, ransomware'em, hakerami
- ochrona urządzeń podłączonych do Wi-Fi
- ochrona bankowości internetowej

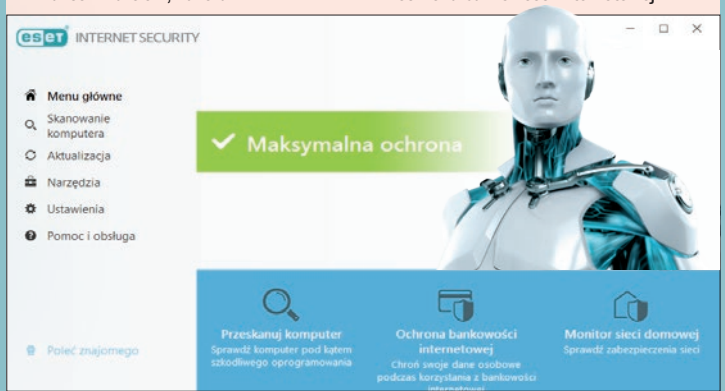

KONTROLA RODZICIELSKA

Dzieci w trakcie wakacji mogą częściej korzystać z domowego komputera, dlatego warto na nim włączyć Kontrolę rodzicielską. Pozwala ona błyskawicznie definiować tematykę witryn, do których ma mieć dostęp dziecko – wystarczy, że określimy w programie wiek pociechy. Dzięki blokadzie ustawień za pomocą hasła dziecko nie będzie mogło zmienić wprowadzonych konfiguracji i nie usunie programu z dysku komputera.

KONTROLA DOSTĘPU DO URZĄDZEŃ

Wywołując zdjęcia u fotografa lub w kioskach, możemy narazić nasz pendrive na niechcianą infekcję. Pomocna może okazać się funkcja Kontrola dostępu do urządzeń. Automatycznie skanuje wszystkie nośniki wymienne i zapobiega próbom kopiowania prywatnych danych. Umożliwia zablokowanie korzystania z nośników CD, DVD, USB oraz z zewnętrznych dysków twardych.

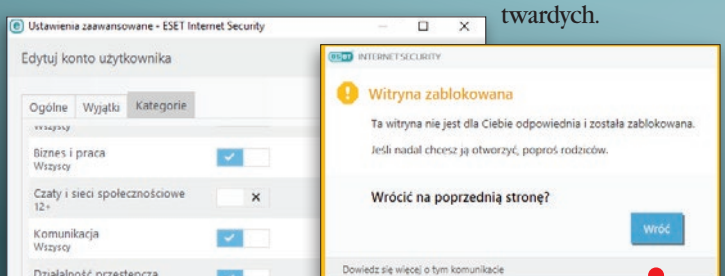

DLA DZIECKA MOŻEMY OKREŚLIĆ NA PRZYKŁAD KATEGORIE DOZWOLONE I NIEDOZWOLONE. JEŻELI DZIECKO WEJDZIE NA STRONĘ NALEŻĄCĄ DO NIEDOZWOLONEJ KATEGORII, WYŚWIETLI SIĘ KOMUNIKAT

SUPERBONUS DLA CZYTELNIKÓW

rapideo.pl

Dla Czytelników tego numeru Niezbędnika mamy specjalny kod zapewniający dostęp do konta premium w serwisie Rapideo.pl na 30 dni i pozwalający pobierać 20 GB danych dziennie

BONUS O WARTOŚCI **39,99** ZŁ REJESTRACJA DO **21 SIERPNIA 2019**

JAK DZIAŁA RAPIDEO.PL

Rapideo.pl to serwis do pobierania plików. Bazuje na najpopularniejszych hostingach premium – użytkownicy Rapideo.pl mogą pobierać pliki z pełnymi prędkościami. Oto jak korzystać z serwisu.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę **www.rapideo.pl**, logujemy się i na zakładce Twoje pliki wklejamy link do pliku, który chcemy pobrać, i klikamy na Wgraj pliki. Możemy też skorzystać z wyszukiwarki w serwisie, by znaleźć linki do potrzebnych nam materiałów – klikamy na Pobierz teraz przy odpowiednim pliku. Rapideo.pl pozwala pobierać pliki z 46 serwisów hostingowych.

2 Wybieramy jedną z opcji pobierania. Dostępne są: **Standard** (pliki są dodawane do kolejki i pobierane z serwerów Rapideo.pl z pełną prędkością, możemy je ściągnąć później), **Instant** (pliki są pobierane od razu, bezpośrednio, z prędkością zależną od danego serwisu) lub **Oglądaj** (pliki wideo można oglądać online). Można ściągać kilka plików równocześnie z maksymalnymi prędkościami.

Jak uzyskać kod do Rapideo.pl

- Logujemy się w KŚ+ – **www.ksplus.pl** – i rejestrujemy klucz nadrukowany na płycie dołączonej do wydania papierowego lub kupujemy e-wydanie.
- Klikamy na **Moja półka** i na okładkę tego numeru Niezbędnika.
- Klikamy na **Bonusy**.
- Wybieramy pozycję z nazwą Rapideo.pl
- Klikamy na **Wyświetl kod**.

Kody do Rapideo.pl – zasady

- Na jednym koncie można wykorzystać jeden kod.
- Kod można zarejestrować od 12 czerwca do 21 sierpnia 2019 (włącznie) – po tym terminie kody tracą ważność.
- Każdy kod upoważnia do pobierania plików przez 30 dni z limitem do 20 GB dziennie; niewykorzystany limit kumuluje się do 25 GB.
- Jeżeli po upływie 30 dni na koncie zostanie nam niewykorzystany transfer, należy przedłużyć dostęp do konta, aby móc go wykorzystać (w innym przypadku pozostały transfer przepada).

JAK SKORZYSTAĆ Z KODU

1 Aby móc skorzystać z kodu, musimy mieć założone konto w serwisie Rapideo.pl. Jeśli go nie mamy, na stronie **www.rapideo.pl** – podajemy **login**, **adres e-mail**, **hasło**, akceptujemy regulamin serwisu i klikamy na Zarejestruj się.

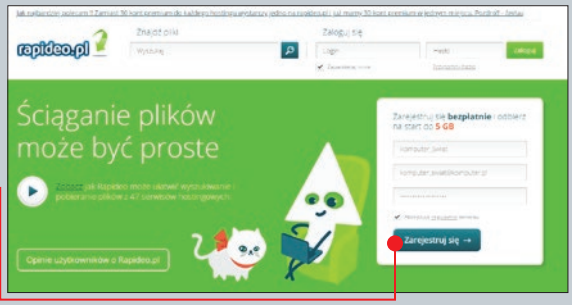

2 Jeśli zakładamy nowe konto, otrzymamy jednorazowy bonus – 5 GB na start. Wystarczy kliknąć na link, który przyjdzie w wiadomości e-mail, i dodatkowo potwierdzić nasz numer telefonu.

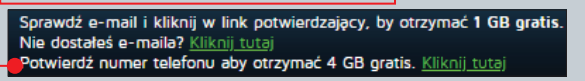

3 Po zalogowaniu się na konto po prawej stronie klikamy na Doładuj kodem.

4 Podajemy kod uzyskany w KŚ+ i klikamy na Doładuj.

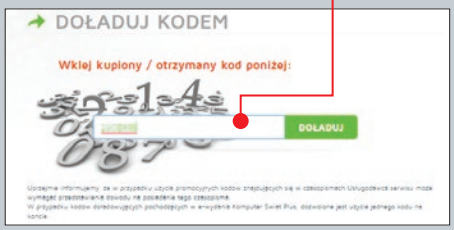

5 Od teraz możemy przez 30 dni korzystać z bonusu 20 GB danych dziennie (600 GB łącznie przez cały bonusowy okres).

SKUTECZNA OPTYMALIZACJA WINDOWS

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 207 zł

To uniwersalny program do optymalizacji, czyszczenia i zabezpieczania Windows. Zapewnia ochronę w czasie rzeczywistym przed niepożądanymi zmianami w rejestrze i autostarcie oraz modyfikacją strony głównej. Narzędzia są podzielone na zakładki: **A Stan systemu**, **B Czyszczenie**, **C Wydajność**, **D Prywatność**, **E Monitorowanie**. Program uruchamia się z Windows i działa w tle, chroni system, wykrywając i zatrzymując procesy próbujące dokonywać zmian w rejestrze.

Najbardziej cenioną funkcją **Wise Care 365 PRO** jest utrzymywanie porządku w systemie – program usuwa zbędne wpisy z rejestru i sprząta pliki śmieci. Zwalnia w ten sposób miejsce na dysku. Ma też funkcję służącą do przyspieszania autostartu.

Wersja PRO w odróżnieniu od darmowej ma funkcje: Ochrona prywatności (na zakładce **Prywatność**), **Ochrona systemu w czasie rzeczywistym F** (zakładka **Stan systemu**), **Menedżer dużych plików G** (zakładka **Czyszczenie**), **Menu kontekstowe H** (na zakładce **Wydajność**), **Optymalizacja startu** (na zakładce **Wydajność**, po kliknięciu na **Menedżer uruchomienia**).

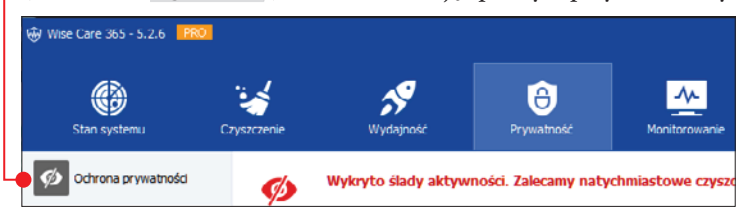

USTAWIENIA

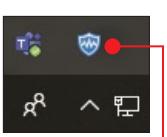

Aby dostać się do ustawień, należy kliknąć prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym i wybrać **Ustawienia**. Jeżeli mamy otwarte okno programu, możemy też kliknąć na ikonę menu **F** i też wybrać **Ustawienia**. W oknie ustawień możemy między innymi wskazać jako jednostkę temperatury stopnie Celsjusza zamiast Fahrenheita i zdecydować, czy program ma się uruchamiać z Windows.

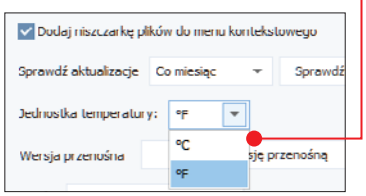

SPRAWDZANIE STANU KOMPUTERA

Po zainstalowaniu Wise Care 365 Pro zobaczymy okno. Potem będziemy mogli wywołać je także, klikając prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym i wybierając polecenie **Otwórz główne menu**.

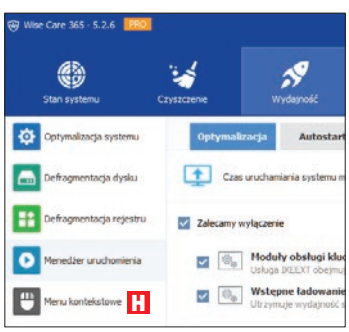

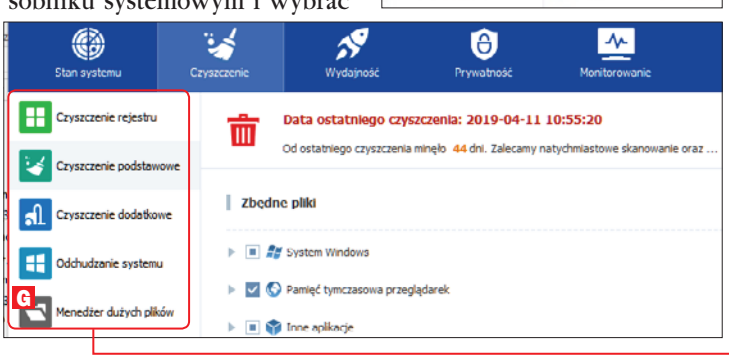

SPRZĄTA, OPTYMALIZUJE I PRZYSPIESZENIA WINDOWS

Wise Care 365 PRO

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **087** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.wisecleaner.com**

- kompleksowo oczyszcza dysk
- przyspiesza komputer
- chroni prywatność
- zabezpiecza przeglądarkę

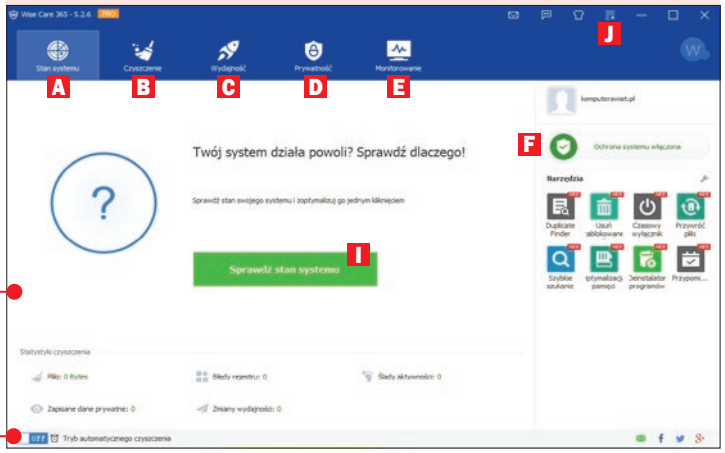

Automatyczne porządki

Aby ustawić harmonogram porządków, na karcie **Stan systemu** klikamy na przełącznik, by ustawić go w pozycji **ON**, a potem wybieramy częstotliwość, dzień i godzinę automatycznego czyszczenia systemu.

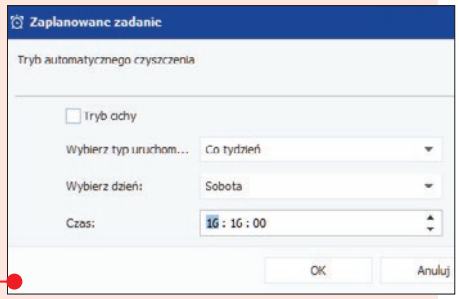

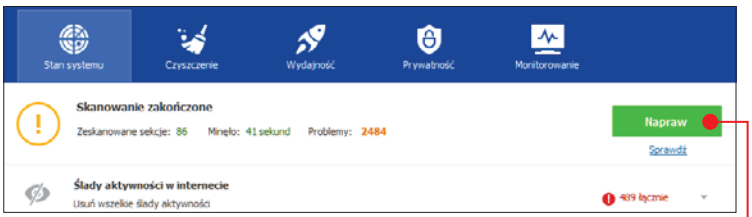

1 Aby uruchomić skanowanie w celu wykrycia problemów związanych z bezpieczeństwem, błędów i elementów systemu, które warto zoptymalizować, wystarczy na zakładce **Stan systemu** kliknąć na **Sprawdź stan systemu I**.

2 Program rozpoczyna skanowanie, pokazując postęp procesu, a na koniec wyświetla podsumowanie. Możemy przejrzeć znalezione problemy. Jeżeli nie zgadzamy się z diagnozą programu, wystarczy najechać kursorem na daną pozycję, a potem kliknąć na polecenie **Ignoruj**.

3 By naprawić wszystkie problemy, klikamy na **Napraw**.

CZYSZCZENIE

Więcej skutecznie działających opcji dotyczących porządków w komputerze znajdziemy na zakładce **Czyszczenie**. Warto przejść wszystkie kroki. Wystarczy na kolejnych zakładkach klikać na **Skanuj**, a potem na **Wyczyść**.

DEINSTALACJA

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 159 zł

SKUTECZNIE ODINSTALOWUJE PROGRAMY

Ashampoo UnInstaller 7

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **008** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.ashampoo.com**

- całkowicie usuwa wiele programów naraz
- chroni przed niechcianymi aplikacjami
- czyści dysk
- optymalizuje rejestr

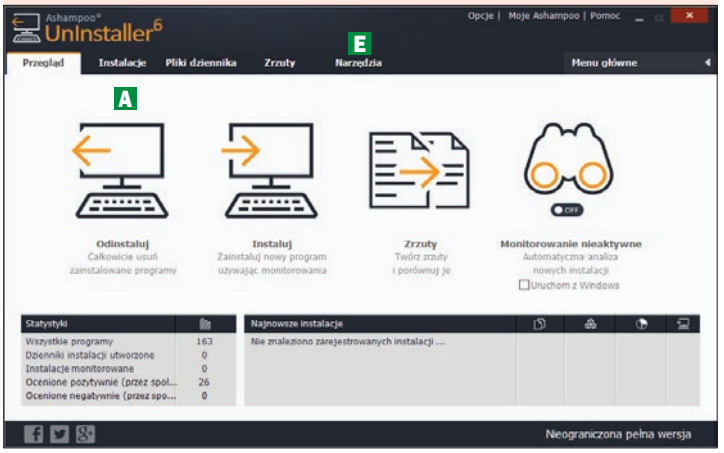

Pełna wersja programu do dokładnego odinstalowywania programów. **Ashampoo UnInstaller** skutecznie usuwa niepotrzebne programy, wtyczki z przeglądarek, paski narzędziowe, a także niechciane aplikacje wbudowane w Windows. Dzięki zaawansowanym mechanizmom skanowania i czyszczenia dokładnie usuwa z dysku pozostałości po deinstalowanych programach. Oferuje również funkcję nadzorowania instalacji programów, wykrywającą między innymi niechciane dodatki w instalatorach pobranych z internetu i pozwala na ich łatwe usunięcie. Pozwala również usuwać wiele aplikacji naraz. Dodatkowo zawiera zestaw narzędzi do sprzątania systemu, między innymi **Drive Cleaner** do oczyszczania dysku, **Registry Optimizer** do porządkowania rejestru i **Internet Cleaner** do usuwania śladów korzystania z internetu.

ODINSTALOWUJEMY

1 Aby odinstalować program, klikamy z lewej strony okna na **Programy** **A**. Przeglądamy listę programów. Możemy wyświetlić ostatnio zainstalowane **B** albo największe **C**. Możemy także sortować aplikacje według dat, rozmiaru i ocen, klikając na nagłówki kolum **D**.

2 Zaznaczamy pola przy wybranych programach. Klikamy na **Odinstaluj** w prawym dolnym rogu okna programu. Ashampoo UnInstaller automatycznie odpowiada na komunikaty w trakcie deinstalacji, a potem przeprowadza dodatkowe głębokie czyszczenie. Na koniec informuje, ile plików skasował i ile miejsca odzyskał.

CZYŚCIMY SYSTEM

1 By skorzystać z narzędzi do sprzątania systemu, klikamy na **Narzędzia** **E** z lewej strony okna.

2 Aby oczyścić dysk z plików śmieci, klikamy przy pozycji **Drive Cleaner** na **Start**. Po przeskanowaniu dysku zobaczymy raport. Klikamy na **Skasuj teraz**.

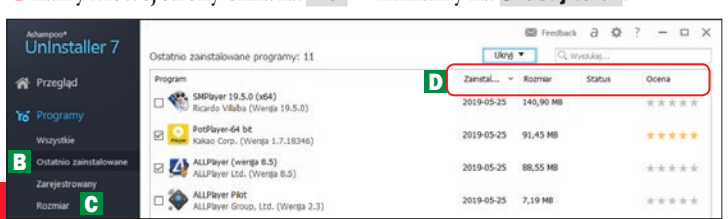

POPRAWIANIE ZDJĘĆ

#4 COLOR

ŁATWY W OBSŁUDZE EDYTOR ZDJĘĆ

COLOR projects 4 elements

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **017** Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **www.projects-software.com**

- zawiera wiele gotowych filtrów
- udostępnia efekty analogowych klisz
- pozwala łączyć filtry w nowe gotowe zestawy

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 265 zł

PROGRAM TRZEBA AKTYWOWAĆ DO 31.08.2019

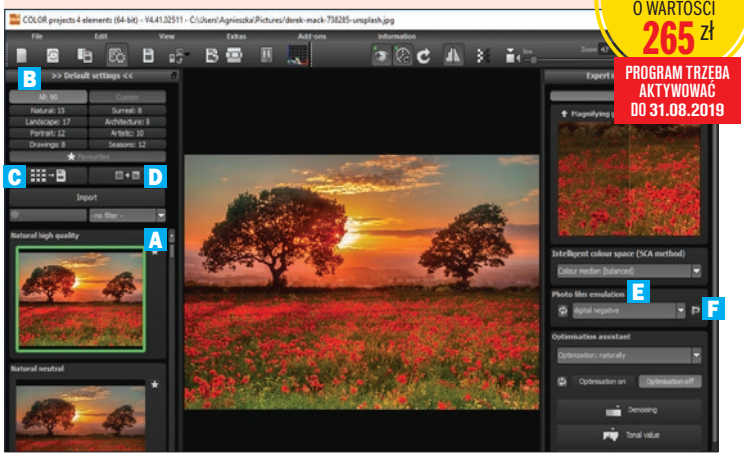

Pełna wersja programu do łatwego poprawiania zdjęć. **COLOR projects** zawiera zestaw filtrów do korekcji kolorów, retuszu i nanoszenia kreatywnych efektów pomagających nadać zdjęciom niepowtarzalny wygląd jednym kliknięciem myszy. Program działa na zasadzie magicznej różdżki – nie trzeba używać żadnych regulatorów ani skomplikowanych funkcji.

GOTOWE FILTRY

1 By wczytać zdjęcie do programu, klikamy na **File** i **Load image**.

2 Po wczytaniu zdjęcia na pasku z lewej strony okna zobaczymy 90 gotowych filtrów **A**, które klikając, możemy nakładać na zdjęcie, by na przykład zmienić na nim porę dnia czy roku albo fotografie upodobnić do obrazu. Aby zobaczyć wszystkie filtry w jednym, osobnym oknie, dwukrotnie klikamy na belkę **Default settings** **B**; wielkość okna możemy dowolnie dostosowywać. Klikając na **C**, zapiszemy miniatury wszystkich filtrów nałożonych na nasze zdjęcie w formie galerii online do łatwego przeglądania.

ŁĄCZENIE FILTRÓW

Filtry można łączyć i ich połączenia zapisywać na liście gotowych efektow. W tym celu wystarczy kliknąć na **D**. Filtry do mieszania wybieramy z list u góry nowego okna, a gdy będziemy zadowoleni z efektu, klikamy u dołu na **Combine**.

ANALOGOWE KLISZE

Z prawej strony okna z listy **Photo film emulation** **E** możemy wybierać efekty konkretnych analogowych klisz do zdjęć. Gdy klikniemy na **F**, efekt wybranej kliszy będzie nakładany na zdjęcie automatycznie przed innymi filtrami.

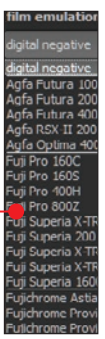

ZAPISUJEMY ZDJĘCIE

By zapisać gotowe zdjęcie, klikamy na **F**, możemy je wtedy przyciąć i nałożyć podpis. Dostępne formaty zapisu to TIF, TIFF, PNG, JPEG.

WŁASNA STRONA WWW

KREATOR STRON INTERNETOWYCH

WebSite X5 Evolution 13

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **081** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.websitex5.com**

- gotowe wzory i szablony stron internetowych bez znajomości programowania
- łatwy kreator do tworzenia stron

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 259 zł
PROGRAM TRZEBA ZAREJESTROWAĆ DO 31.12.2019

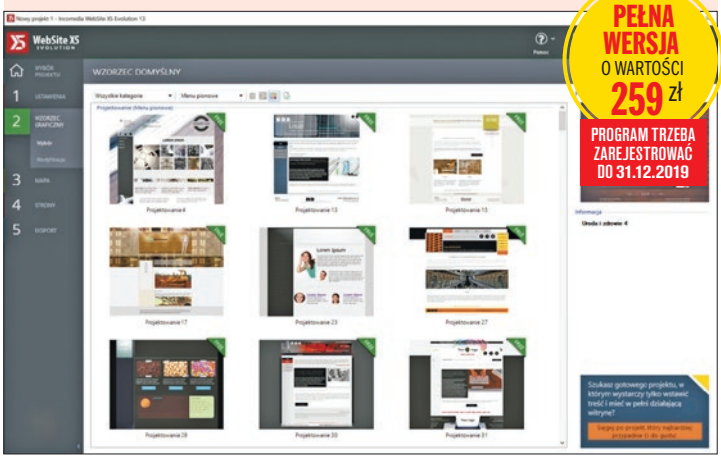

Pełna wersja programu do tworzenia stron WWW i sklepów internetowych. **WebSite X5** pozwala budować strony internetowe zoptymalizowane pod względem SEO i dobrze wyglądające zarówno na ekranie komputera, jak i na urządzeniach mobilnych. Program nie wymaga umiejętności programistycznych – wszystko robimy w wygodnym kreatorze, który podpowiada nam kolejne kroki, a efekty naszej pracy obserwujemy na bieżąco w oknie programu. Edycja Evolution oferuje 500 modyfikowalnych wzorców stron do wykorzystania i daje dostęp do 700 tysięcy darmowych grafik.

WŁASNA STRONA W 5 KROKACH

Kreator programu prowadzi nas krok po kroku, pomagając łatwo stworzyć stronę internetową. Cały proces został podzielony na pięć etapów.

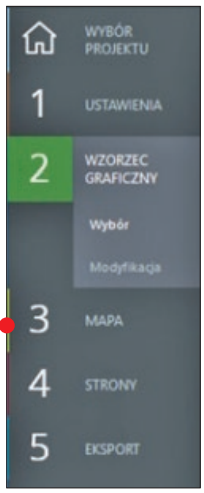

1 Ustawienia. Po kliknięciu na **Start** i **Otwórz nowy projekt** wybieramy ogólny wzór projektu. Potem na zakładce **Ogólne** podajemy dane witryny (między innymi tytuł, autora i adres URL).

2 Wzorzec graficzny. Decydujemy, czy nasza strona ma być responsywna, to znaczy czy jej zawartość ma się dostosowywać do wielkości wyświetlacza, na którym jest otwierana. Dodajemy zawartość, nagłówek, stopkę, pasek boczny, menu, animacje, obrazy. Określamy styl tekstu czy przycisków.

3 Mapa. Określamy poziomy i podpoziomy menu oraz wstawiamy na nich strony i podstrony.

4 Strony. Dodajemy zawartość strony, to znaczy przeciągamy ikony symbolizujące rodzaje treści (tekst, obraz, film i dźwięk, animacja) w odpowiednie miejsca, wczytujemy zawartość i określamy ustawienia.

5 Eksport. Publikujemy witrynę w internecie przez FTP lub zapisujemy lokalnie do edycji.

OBRAZY DYSKÓW

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 209 zł
PROGRAM TRZEBA ZAREJESTROWAĆ DO 30.08.2019

MARKOWE NARZĘDZIE DO KLONOWANIA I BACKUPU DYSKÓW

O&O DiskImage 12 Pro

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **044 / 045** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **www.oo-software.com**

- tworzy obrazy dysków, także systemowych, plików i folderów
- pozwala łatwo przywracać kopie
- klonuje dyski

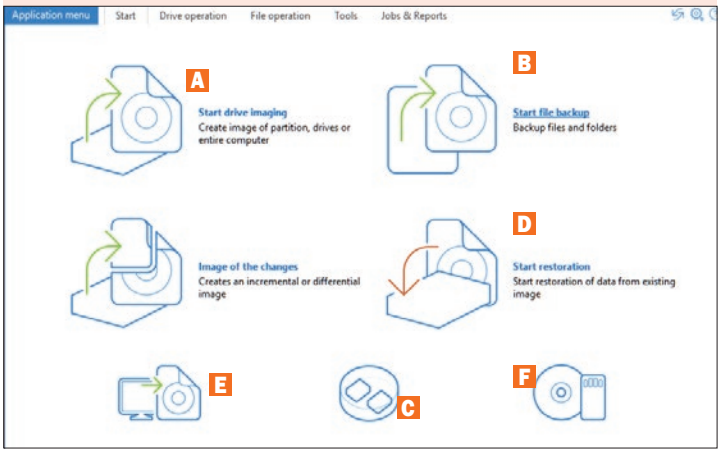

Pełna wersja markowego programu do tworzenia obrazów dysków twardych. **O&O DiskImage** umożliwia wykonanie kompletnej kopii zapasowej dysku systemowego i wszystkich dysków w komputerze **A** lub wybranych przez nas plików i folderów **B**. Oferuje też funkcje klonowania dysków **C**, łatwego przywracania plików z kopii zapasowej **D** oraz tworzenia bootowalnego nośnika ratunkowego na USB lub CD/DVD **E**, z którego będziemy mogli uruchomić komputer nawet w razie całkowitej awarii Windows i przywrócić zarówno system, jak i dane z kopii zapasowej. Oprócz tradycyjnej kopii danych O&O DiskImage pozwala tworzyć kopie przyrostowe **F**. Funkcja ta umożliwia szybką aktualizację już istniejącego obrazu. Kopie mogą być kompresowane i szyfrowane. Są zapisywane na dyskach twardych, dyskach zewnętrznych lub sieciowych, płytach DVD/Blu-ray, nośnikach USB.

KOPIE PLIKÓW I FOLDERÓW

1 By wykonać kopię zapasową pojedynczych folderów lub plików, wybieramy **Start file backup** **B**.

2 Zaznaczamy wybrane dokumenty lub katalogi. Jeśli klikniemy na **File backup options** u góry okna,

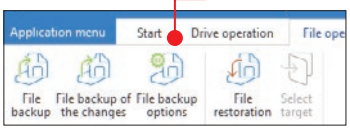

będziemy mogli zdecydować, czy ma zostać stworzona kopia pełna **G** czy przyrostowa **H** (zapisywanie tylko zmian w stosunku do poprzedniej kopii) i czy chcemy kopię skompresować **I** i zabezpieczyć hasłem **J**. Klikamy na **Start file backup**.

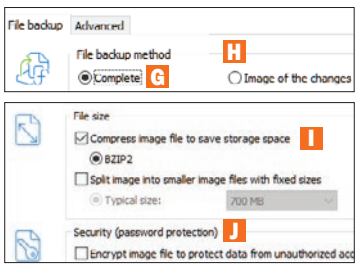

3 Jeśli zaznaczyliśmy opcję ochrony hasłem, musimy je podać. W polu **Target** możemy wskazać inną niż domyślna lokalizację backupu. Domyślnie program zapisze go w folderze **C:\ProgramData\OO Software\DiskImage\Images**. Klikamy na **Start**. Kopia zostaje zapisana w formacie **OBK**.

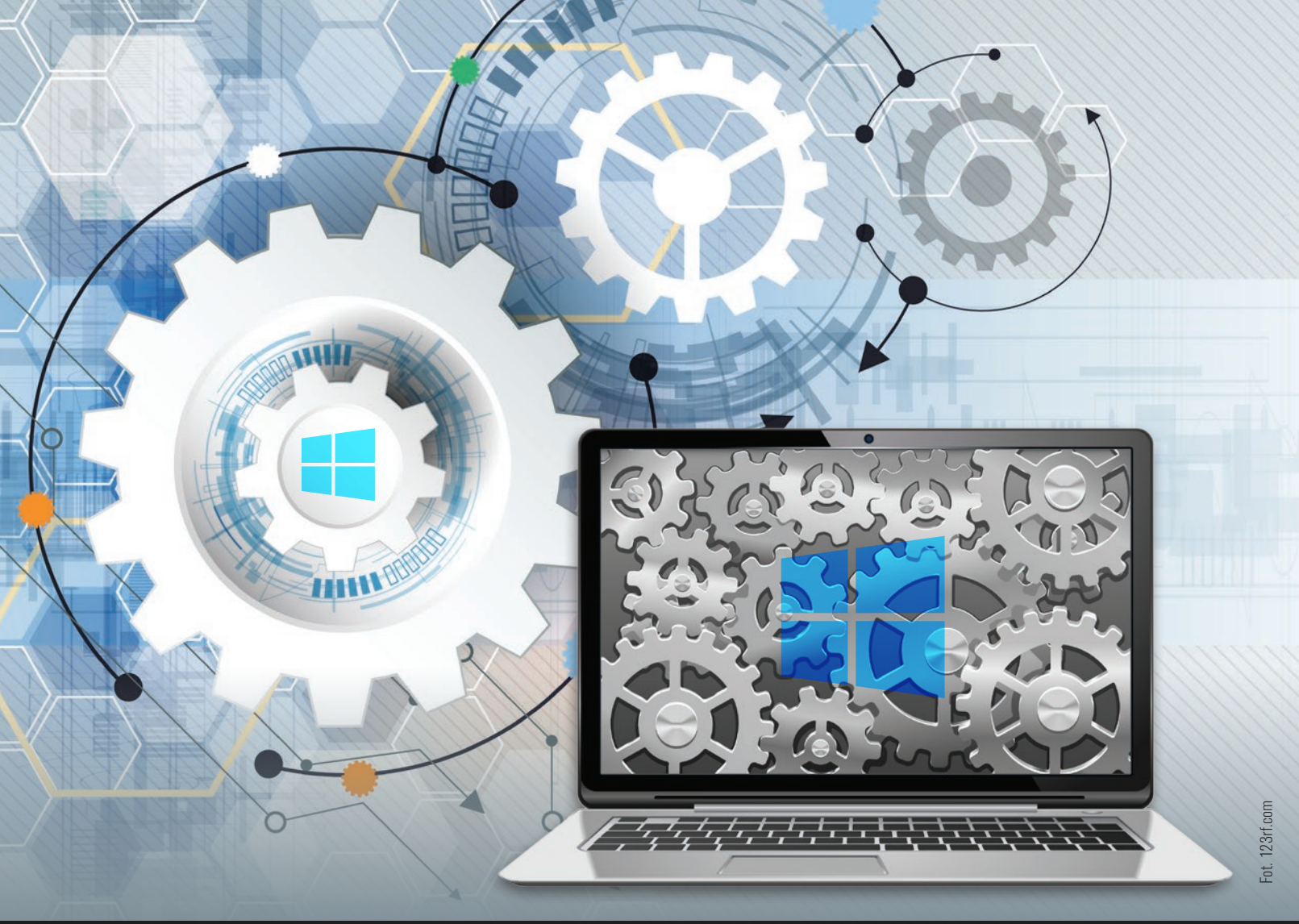

Fot. 123rf.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO AKTUALIZACJI STEROWNIKÓW

Bez aktualnych sterowników nasz system może nie działać prawidłowo. Programy z tego działu **ZADBAJĄ O TO, BYŚMY NIE MUSIELI MARTWIĆ SIĘ SZUKANIEM AKTUALIZACJI NA WŁASNĄ RĘKĘ** i pomogą w instalacji najbardziej odpowiednich sterowników

Zdaniem autora

AUTOMATYZACJA ZAWSZE POMOCNA

Krzysztof Dziedzic

Wyszukiwanie sterowników do różnego rodzaju podzespołów może być kłopotliwe i niejednokrotnie bardzo czasochłonne. Programy, które znajdują się w tym dziale, sprawiają, że każdy, nawet początkujący użytkownik, będzie w stanie zaktualizować cały swój komputer. Automatycznie wyszukują najlepsze sterowniki i proponują ich instalację. Korzystając z nich, możemy także sami ręcznie rozpocząć sprawdzanie całego systemu. Ważna jest też możliwość tworzenia punktów przywracania Windows oraz kopii starszych sterowników – dzięki temu w przypadku niepowodzenia możemy wrócić do stanu sprzed aktualizacji.

ROZBUDOWANY PROGRAM DO AKTUALIZACJI

Snappy Driver Installer to narzędzie do aktualizowania przestarzałych i instalowania brakujących sterowników do podzespołów komputera dla systemu Windows. Wyszukuje, pobiera z internetu i instaluje sterowniki dopasowane do komponentów komputera. Jest rozwijany jako projekt Open Source. Nie wymaga instalacji i działa od razu po uruchomieniu. Są dwa sposoby korzystania z tego z programu. Możemy wybrać opcję aktualizacji przez internet – wtedy po przeskanowaniu komputera zostaną pobrane i zainstalowane potrzebne sterowniki. Ciekawą opcją jest możliwość pobrania obszernego archiwum ze sterownikami, które razem z programem możemy umieścić na nośniku USB, by później zaktualizować komputery niemogące połączyć się z siecią choćby ze względu właśnie na brak odpowiednich driverów. **Uwaga!** Pełne archiwum wszystkich sterowników zajmuje ponad 8 GB miejsca na dysku.

POBIERAMY STEROWNIKI SIECIOWE

Jeśli komputer nie może nawiązać połączenia z internetem, a powodem mogą być niewłaściwie działające sterowniki, warto skorzystać z programu Snappy Driver Installer i na innym komputerze z dostępem do internetu pobrać potrzebne drivery. Warto pamiętać, że nie musimy pobierać całego ogromnego archiwum programu zawierającego mnóstwo sterowników do wszystkich popularnych urządzeń. Wystarczy tylko odpowiednia paczka z komponentami sieciowymi.

1 Uruchamiamy program i wybieramy **Download Network Drivers Only**.

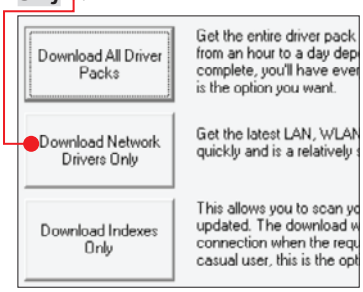

2 Pobieranie może potrwać dość długo w zależności od szybkości naszego łącza. Pełna paczka sterowników sieciowych zajmuje ponad 600 MB miejsca na dysku.

3 Po najechaniu kursorem na pasek pobierania zobaczymy informacje takie jak szybkość pobierania i orientacyjny czas zakończenia procesu.

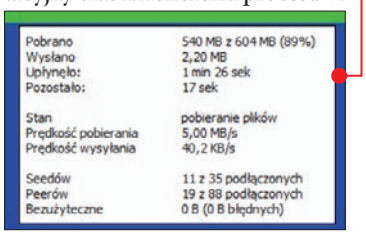

4 Po zakończeniu pobierania pliki będą znajdowały się w folderze **drivers** wewnątrz folderu programu. Możemy wtedy przekopiować folder z programem Snappy Driver Installer i sterownikami na nośnik USB, uruchomić na komputerze z problemami sieciowymi i zainstalować aktualne z pobranej paczki.

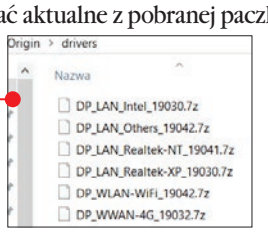

INSTALUJEMY STEROWNIKI

1 Pierwszym krokiem przed instalacją jakichkolwiek sterowników zawsze powinno być utworzenie punktu przywracania systemu. Zaznaczamy tę opcję u góry ekranu.

2 Możemy wybrać z listy sterowniki, które chcemy zaktualizować, lub zdecydować się na instalację wszystkich od razu, klikając po lewej stronie na **Zaznacz wszystkie**, a następnie na **Zainstaluj**.

3 Rozpocznie się pobieranie aktualizacji na nasz dysk. Po zakończeniu automatycznie uruchomiony zostanie instalator, który w tle zaktualizuje sterowniki. Na koniec na górnym pasku pojawi się informacja o sukcesie. Po kliknięciu na zielony kafelek wybrane sterowniki znikną z listy do aktualizacji.

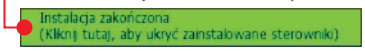

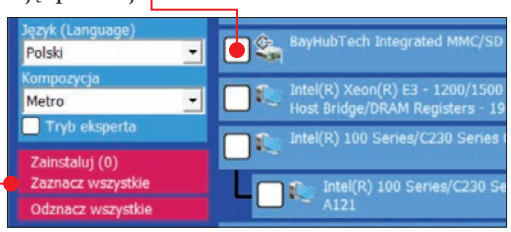

WYSZUKUJE I INSTALUJE NAJNOWSZE STEROWNIKI

Snappy Driver Installer Origin 1.5.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **064** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **https://sdi-tool.org**

- sprawdza wszystkie podzespoły komputera
- projekt Open Source
- szybkie działanie

ZMIANA MOTYWU

Domyślny wygląd programu możemy zmienić, korzystając z kilku wbudowanych motywów graficznych. Po lewej stronie ekranu w polu **Kompozycja** wystarczy wybrać jeden z dostępnych motywów.

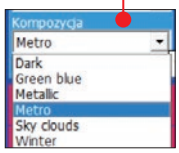

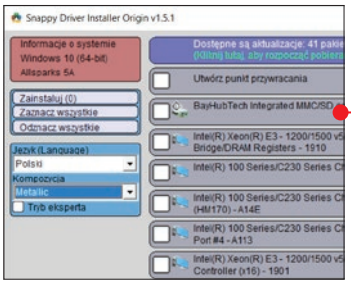

TRYB EKSPERTA

Poniżej pola wyboru motywu możemy aktywować **Tryb eksperta**. Po zaznaczeniu tej opcji uzyskamy dostęp do dodatkowych funkcji programu. Jest to menu przeznaczone dla bardziej doświadczonych użytkowników. Jedną z najbardziej przydatnych funkcji jest opcja wyszukiwania starszych sterowników. Jest to przydatne, gdy okaże się, że najnowszy sterownik sprawia problemy. Możemy odnaleźć w bazie starsze wersje tego drivera i zainstalować go po odinstalowaniu aktualnie używanego. Po zmianie ustawień wyszukiwania należy kliknąć na **Odświeżać**.

AKTUALIZACJA JEDNYM KLIKNIĘCIEM

ZAAWANSOWANE NARZĘDZIE DO AKTUALIZACJI
Driver Booster 6.4

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **021** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.iobit.com**

- korzysta tylko z certyfikowanych sterowników
- można instalować tylko wybrane drivery
- dodatkowe tryby pracy

Darmowa, uproszczona wersja popularnego programu do aktualizowania przestarzałych i instalowania brakujących sterowników. Program automatycznie skanuje system, wykrywa nieaktualne drivery i aktualizuje je. Możemy zaktualizować wszystkie sterowniki naraz lub tylko te wybrane. Program korzysta wyłącznie z certyfikowanych sterowników WHQL (Windows Hardware Quality Labs), czyli sprawdzonych pod kątem pełnej kompatybilności z Windows. W porównaniu z poprzednią wersją dodano obsługę nowych urządzeń, w tym kart GeForce GTX 1660 Ti, zoptymalizowano skanowanie i udostępniono wsparcie dla najnowszego środowiska Java.

Uwaga! Instalator programu może zaproponować instalację dodatkowych aplikacji IObit, które można wyłączyć.

AKTUALIZUJEMY STEROWNIKI

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu klikamy na środku głównego ekranu na **Skanuj**.

2 Następnie pojawi się lista **A** przestarzałych sterowników urządzeń, które będziemy mogli zaktualizować. Domyślnie zaznaczone zostaną wszystkie komponenty. Można kliknąć na **B**, by usunąć zaznaczenia, i zaznaczyć tylko wybrane pozycje. Klikamy po prawej stronie na **Zaktualizuj**, a potem na **Kontynuuj aktualizowanie**.

3 Podczas aktualizacji automatycznie zostanie utworzony punkt przywracania systemu. Dzięki temu w razie kłopotów łatwo wrócimy do stanu systemu sprzed zmian.

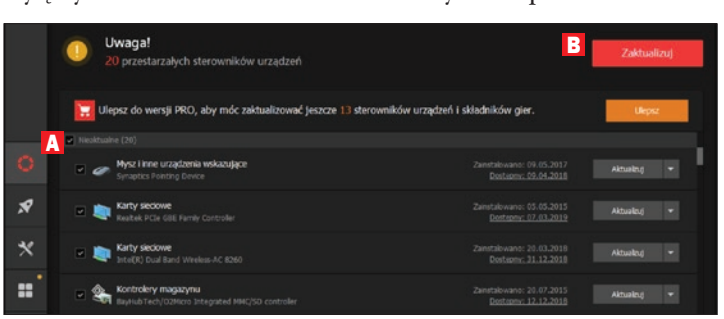

WYGODNE AKTUALIZOWANIE
DriverEasy 5.6.10

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **022** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **https://www.drivereasy.co**

- prosty w obsłudze kreator aktualizacji
- ograniczona szybkość pobierania aktualizacji
- brak możliwości wykonywania kopii zapasowej

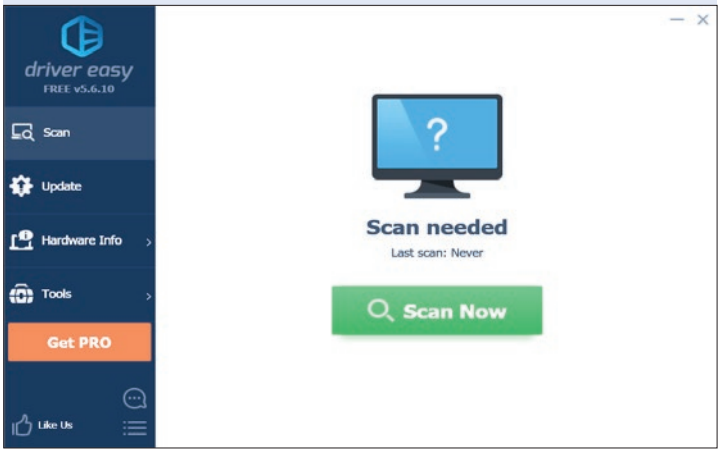

DriverEasy do wykrywania sterowników korzysta z własnej bazy, w której jest ponad 8 milionów różnych driverów. Program automatycznie rozpoznaje, aktualizuje i pobiera z internetu sterowniki do podzespołów naszego komputera. Obsługa DriverEasy jest prosta i sprowadza się do kilku kroków kreatora. Darmowa wersja programu nie ściąga sterowników z pełną szybkością łącza. Nie umożliwia również wykonywania i przywracania kopii zapasowych zainstalowanych sterowników.

Pełna wersja tego programu będzie w Komputer Świecie 9/2019.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

Uwaga! W celu zabezpieczenia naszego systemu warto wykonać samemu ręcznie punkt przywracania systemu. Wystarczy wpisać w pole wyszukiwania Windows – **Punkt przywracania**, uruchomić aplet Panelu sterowania, następnie aktywować ochronę dysku systemowego i kliknąć na **Utwórz**. Po nadaniu nazwy zostanie utworzony nasz własny punkt, który może służyć do przywrócenia poprawnej pracy systemu Windows.

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu klikamy na **Scan now**. Po zakończeniu skanowania w celu zaktualizowania wszystkich przestarzałych sterowników klikamy w dolnym prawym rogu na **Update All**. Alternatywnie możemy zainstalować każdy sterownik z osobna lub wykluczyć z kolejnych skanowań.

2 Podczas aktualizacji wybieramy opcję **Manually Create** (tworzymy sami punkt przywracania zgodnie ze wskazówką podaną na początku) i klikamy na **Continue**.

3 Rozpocznie się pobieranie. Po nim wybieramy opcję **Manually Install**, uruchamiamy plik wykonywalny i instalujemy sterownik.

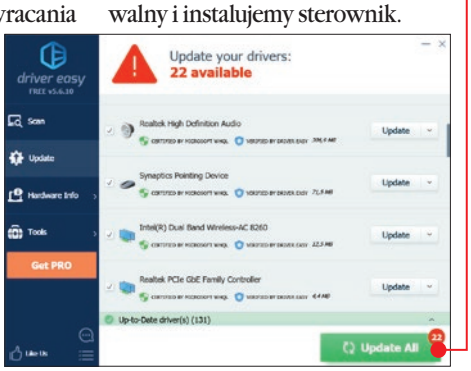

Bitdefender®

Bitdefender Internet Security 2019
DLA SKUTECZNEJ OCHRONY TWOJEGO KOMPUTERA

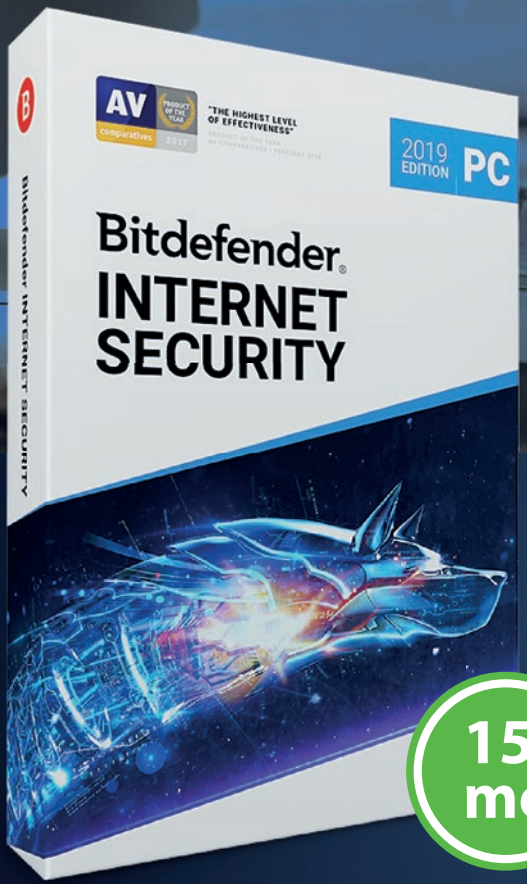

15 mc

Bitdefender Internet Security
1rok + 3 miesiące Gratis

Fot. 3dman-eu/pixabay.com

TOP 33 PROGRAMY NA PENDRIVE

Oto najważniejsze i najbardziej przydatne aplikacje w wersjach portable, czyli przenośnych – NIE WYMAGAJĄ INSTALACJI I MOŻNA JE ZAPISAĆ NA PENDRIVIE

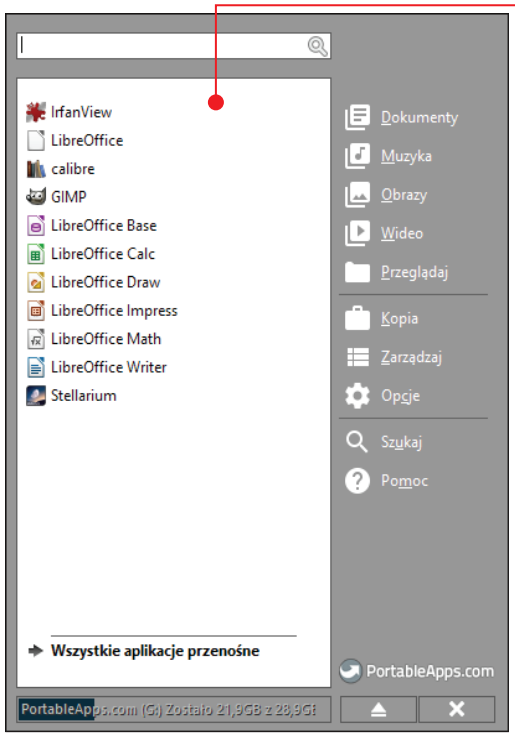

Większość darmowych popularnych programów, które instalujemy w komputerze, jest też dostępna w wersji portable, czyli przenośnej, niewymagającej instalacji. Programy przenośne mogą działać i z dysku komputera, i z pendrive'a. Wszystkie ustawienia takich programów są przechowywane w jego folderze, dzięki czemu nie wprowadza żadnych zmian w systemie i można go swobodnie przenosić między komputerami na dysku zewnętrznym czy pendrivie.

Z aplikacji przenośnych można korzystać na dwa sposoby.

■ Po prostu **po skopiowaniu na pendrive**, najlepiej do osobnego folderu, katalogu z ich plikami. Jeśli przestaniemy potrzebować takiego programu, wystarczy skasować zawierający go katalog.

■ Drugim sposobem jest **wykorzystanie środowiska uruchomieniowego**, które samo też jest narzędziem przenośnym – platformy **PortableApps.com** (DVD-KOD: **050**). Po uruchomieniu oferuje ona interfejs przypominający menu Start z Windows, dające dostęp do listy aplikacji podręcznych i historii naszych działań w przenośnym środowisku. Z poziomu PortableApps.com można dodawać aplikacje podręczne (są to pliki z rozszerzeniem **paf.exe**).

Aplikacji na witrynie projektu PortableApps.com jest wiele. Redakcja Niezbędnika wybrała 30 najbardziej przydatnych, które zawsze warto mieć przy sobie na pendrivie. Znajdziemy je na DVD Niezbędnika. **kż**

Zdaniem autora

PODRĘCZNY PRZYBORNIK

Karol Żebruń

Zdarza się, że musimy pracować na komputerze, który nie jest nasz, na którym wolimy nie instalować programów. W takim wypadku przydaje się pendrive z przenośnymi wersjami aplikacji – taki własny przybornik z narzędziami, do których przywykliśmy. Pendrive z przenośnymi narzędziami naprawczymi przydaje się także do serwisowania komputerów (patrz strona 17).

Jaka pamięć USB

By zapewnić sobie komfort pracy w przenośnym środowisku PortableApps.com, najlepiej umieścić je na przenośnej pamięci USB, która oferuje szybkość pracy zbliżoną do tradycyjnych dysków HDD, czyli odczyt i zapis na poziomie co najmniej kilkudziesięciu megabajtów na sekundę. Oczywiście pracować będziemy na komputerze, który ma swoją pamięć RAM, ale wydajność przenośnej pamięci USB przyda się do szybkiego uruchamiania programów i wygodnego zapisywania stworzonych w czasie pracy danych. Z tego ostatniego powodu warto też zadbać o pojemny pendrive lub niewielki kieszonkowy dysk SSD, szczególnie gdy chcemy oprócz aplikacji przenosić ze sobą potrzebne pliki. W przypadku kolekcji muzycznej czy filmów mogą to być nawet gigabajty.

Urządzenie przenośne powinno mieć interfejs co najmniej zgodny z USB 3.0 (pozwoli to wykorzystać potencjał szybszych platform). Zastosowanie mobilnego SSD dodatkowo zwiększy wydajność ze względu na takie same jak w przypadku stacjonarnego dysku parametry wydajnościowe.

Dysk zewnętrzny SanDisk SSD Extreme Portable 500 GB USB 3.1 kosztuje około 450 złotych

Pendrive SanDisk Cruzer Ultra Fit 32 GB USB 3.1 kosztuje około 30 złotych

INSTALACJA I KORZYSTANIE Z PLATFORMY

1 Po uruchomieniu instalatora **PortableApps.com** (DVD-KOD: **050**) możemy wybrać opcję aktualizacji lub nowej instalacji. Nas interesuje nowa instalacja. W oknie **Miejsce instalacji** wybieramy lokalizację. Najbardziej uniwersalna będzie opcja **Przenośnie**. Kontynuujemy instalację, wskazując literę pamięci przenośnej.

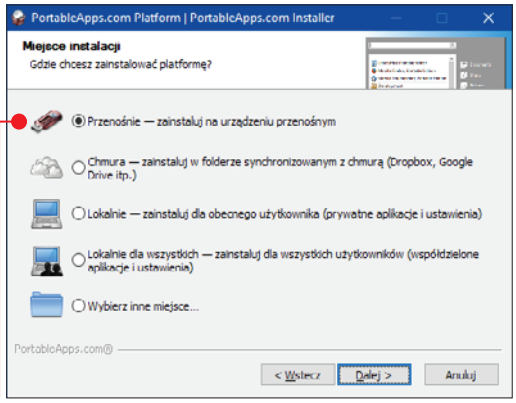

2 Za pierwszym razem PortableApps.com uruchomi się automatycznie. Kolejne uruchomienia mogą być automatyczne, jeśli mamy aktywną usługę **AutoRun** dla pamięci USB. W przeciwnym wypadku należy uruchomić plik **Start.exe** w głównym folderze pamięci przenośnej.

WYBÓR NAJCIEKAWSZYCH PROGRAMÓW

Aplikacje, które zostały zebrane na płycie Niezbędnika, to najważniejsze programy do codziennego użytkowania, których funkcji nie mogą zastąpić wbudowane w Windows rozwiązania.

INTERNET

Google Chrome (DVD-KOD: **015/016**) – przenośna wersja przeglądarki internetowej Google. Najlepiej współpracuje z wykorzystaniem funkcji synchronizacji danych.

Firefox (DVD-KOD: **029**) – przenośna wersja przeglądarki internetowej, wyróżniającej się ochroną prywatności użytkowników i rozbudowanym trybem prywatnym z ochroną przed śledzeniem.

Opera (DVD-KOD: **047**) – przenośna wersja przeglądarki internetowej, która oferuje autorskie usprawnienia, takie jak wbudowana blokada reklam, tryb oszczędzania energii, darmowa usługa VPN.

Mozilla Thunderbird (DVD-KOD: **073**) – zaawansowany program pocztowy. Alternatywa dla desktopowej wersji Outlooka. Wymagana przestrzeń dyskowa zależy od rozmiaru skrzynek pocztowych.

qBittorrent (DVD-KOD: **054**) – przenośna wersja popularnego programu do pobierania i wysyłania plików przez sieć BitTorrent.

FileZilla (DVD-KOD: **026**) – przenośna wersja najpopularniejszego, darmowego klienta FTP, czyli programu umożliwiającego przeglądanie, wysyłanie i ściąganie plików z serwerów FTP.

GRAFIKA

Wiele osób twierdzi, że nie ma to jak Photoshop, lecz w wielu zastosowaniach to narzędzie nie jest potrzebne. Co więcej, nie jest on dostępny w wersji przenośnej tak jak poniższe aplikacje.

IrfanView (DVD-KOD: **034**) – absolutnie obowiązkowa aplikacja dla każdego użytkownika komputera. Zapewnia sprawne przeglądanie plików graficznych w dowolnym formacie, a także sporo funkcji (prosta edycja, zmiana rozmiaru, nazw). Szybki i precyzyjny.

XnView (DVD-KOD: **088**) – przenośna wersja popularnej przeglądarki grafiki. Program otwiera ponad 500 formatów graficznych, obsługuje skórki, liczne efekty graficzne, które możemy nakładać na zdjęcia, a także oferuje rozbudowane możliwości konwersji i przetwarzania plików graficznych.

BIUROWE

Narzędzia biurowe kojarzą się nam z pakietem Office Microsoftu i programami Adobe. Jednak nie musimy sięgać po płatne rozwiązania, by uzyskać prawie tę samą funkcjonalność. Wystarczą darmowe aplikacje.

LibreOffice (KŚ+) – doskonała alternatywa dla pakietu biurowego Microsoftu. Dostajemy tu zaawansowany edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, aplikację do tworzenia prezentacji i diagramów. LibreOffice jest w stanie odczytywać i zapisywać pliki w formatach Microsoft i OpenOffice.

OpenOffice (DVD-KOD: **007**) – przenośna wersja poprzednika LibreOffice'a, darmowy, otwartoźródłowy pakiet biurowy. Zawiera edytor tekstu Writer, arkusz kalkulacyjny Calc, moduł bazodanowy Base, program graficzny Draw, program do prezentacji Impress.

Foxit Reader (DVD-KOD: **031**) – idealny zamiennik dla Adobe Readera. Odczytuje pliki PDF, ale czyni to mniej obciążając zasoby komputera.

PDF-XChange Viewer (DVD-KOD: **048**) – przenośna wersja jednej z najbardziej funkcjonalnych przeglądarek PDF. Oprócz przeglądania wielu dokumentów PDF w kartach lub osobnych oknach, drukowania i przeszukiwania tekstu pozwala na dodawanie komentarzy.

PDF-XChange Editor Portable(KŚ+) – przenośna wersja narzędzia do edycji dokumentów PDF.

Sumatra PDF (DVD-KOD: **067**) – przenośna wersja lekkiej i bardzo prostej przeglądarki plików PDF oraz e-booków. Ma funkcję przeglądania wielu dokumentów w kartach i obsługuje formaty: PDF, EPUB, MOBI, CHM, XPS, DjVu, CBZ i CBR.

MULTIMEDIA

AIMP (DVD-KOD: **005**) – muzyczny odtwarzacz z rozbudowanymi funkcjami tworzenia list odtwarzania i tagowania utworów.

VLC (DVD-KOD: **079**) – przenośna wersja popularnego odtwarzacza multimedialnego, który odtwarza większość formatów plików wideo, płyty DVD-Video, CD-Audio, VCD i strumienie internetowe. Potrafi otwierać niekompletne pliki multimedialne i obsługuje napisy do filmów.

MPC-HC (DVD-KOD: **042**) – przenośna wersja lekkiego i prostego w obsłudze odtwarzacza filmów, który obsługuje wszystkie popularne formaty plików multimedialnych i pozwala dostosować ustawienia napisów.

Avidemux Portable (KŚ+) – przenośna wersja edytora filmów. Zawiera proste opcje do montażu plików wideo, umożliwia przycinanie, łączenie, wyostrzanie, zmianę rozmiaru i jakości.

Audacity (DVD-KOD: **009**) – przenośna wersja najpopularniejszego darmowego edytora plików audio. Audacity oferuje wiele narzędzi do edycji ścieżek dźwiękowych: wycinanie, wklejanie, kopiowanie, przesuwanie w czasie, regulowanie tempa, wyrównywanie poziomu głośności, miksowanie, efekty.

Calibre (DVD-KOD: **011**) – przenośna wersja programu do czytania e-booków na ekranie komputera i zarządzania dużymi zbiorami cyfrowych książek w formatach PDF, EPUB i MOBI.

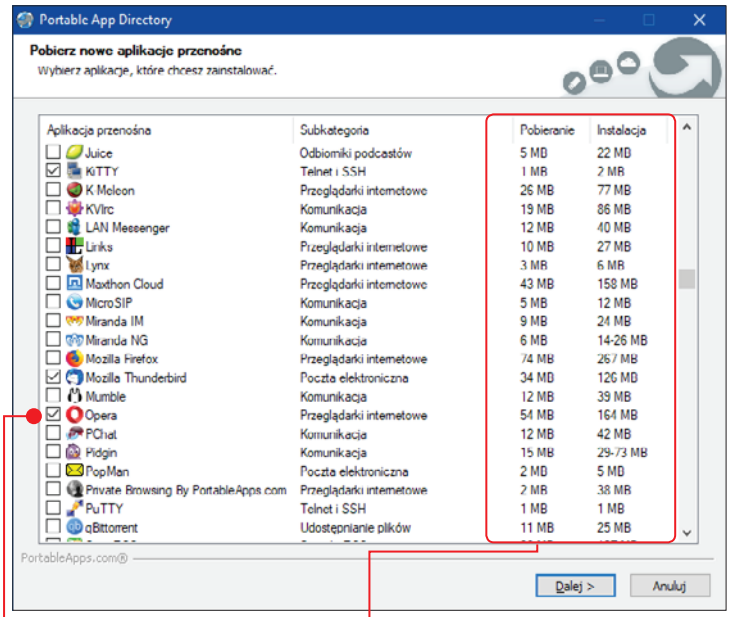

3 Jeśli komputer działa online, zaproponowane zostaną nam aplikacje do pobrania. Zaznaczamy na liście pola wyboru ● przy tych narzędziach, z których chcemy korzystać. W kolumnie ● widoczny jest rozmiar pobieranego pliku, a obok przestrzeń, jaką zajmie zainstalowana aplikacja.

4 Klikamy na **Dalej**, by zainstalować wybrane programy. Mogą pojawić się w tym czasie okna dialogowe instalatorów, ale w większości przypadków instalacja nie wymaga naszej ingerencji.

5 Jeśli nasz komputer działa offline, musimy dysponować pobranymi aplikacjami w formacie zgodnym ze środowiskiem PortableApps.com – znajdziemy je na płycie Niezbędnika. Wystarczy w menu kliknąć na **Zarządzaj** i na **Zainstaluj nową aplikację (.paf.exe)** i wskazać plik .paf .exe w folderze płyty).

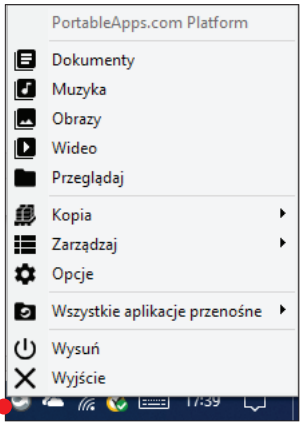

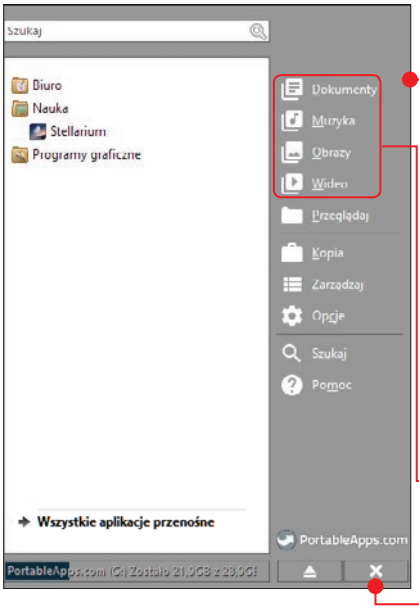

6 Programy widać w menu PortableApps.com ●, które wyświetlimy, klikając w systemowym zasobniku na ikonę ●. Możemy je posortować, klikając na **Wszystkie aplikacje przenośne** u dołu menu. U dołu jest też informacja, ile wolnego miejsca mamy jeszcze na nośniku. Klikamy na nazwę aplikacji, by rozpocząć z nią pracę.

7 Na dysku przenośnym utworzone zostaną foldery dla podstawowych typów dokumentów – skróty widoczne są w menu PortableApps.com ●.

8 By zakończyć pracę z PortableApps.com, klikamy na ●.

NOWE APLIKACJE

PortableApps.com segreguje aplikacje na kategorie – w repozytorium online i w menu. Są to: **Bezpieczeństwo**, **Biuro**, **Gry**, **Internet**, **Muzyka i filmy**, **Narzędzia**, **Nauka**, **Programy graficzne**, **Projektowanie**, **Ułatwienia dostępu**.

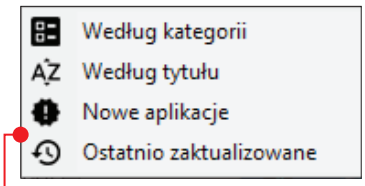

1 By zainstalować nowe aplikacje z serwisu PortableApps.com, pobierając je z internetu, z menu PortableApps.com wybieramy **Zarządzaj** A, **Więcej aplikacji** B i typ sortowania programów ●. Żeby zainstalować kolejne aplikacje z płyty Niezbędnika, tak jak w poprzedniej poradzie klikamy w menu na **Zarządzaj** i na **Zainstaluj nową aplikację (.paf.exe)** C i wskazujemy plik .paf.exe w folderze płyty. Wybór programów ułatwi zestawienie w Niezbędniku prezentujące 30 najważniejszych aplikacji podzielonych na sześć kategorii.

2 Potem postępujemy podobnie jak przy instalacji PortableApps.com w poprzedniej poradzie.

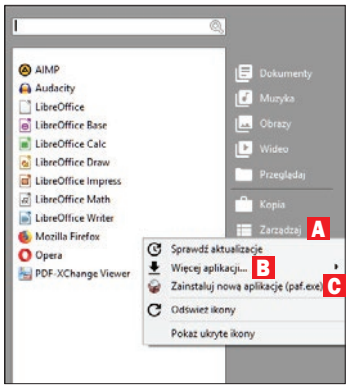

Synchronizacja z chmurą

PortableApps.com oprócz instalacji na fizycznie dostępnych dla nas nośnikach umożliwia przechowywanie ustawień i aplikacji gotowych do uruchomienia również na dyskach chmurowych, takich jak **OneDrive**, **Google Drive**, **Box**,

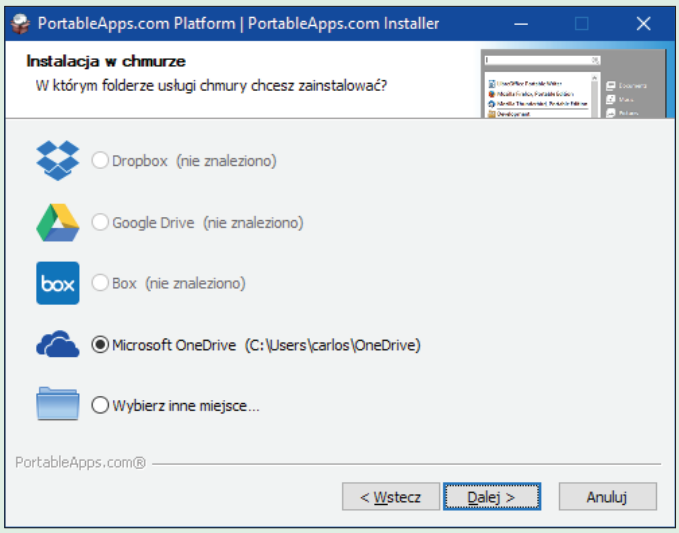

Dropbox. Synchronizacja danych z chmurą ułatwia dostęp do nich z różnych lokalizacji.
Opcja instalacji w chmurze internetowej pojawi się podczas instalacji środowiska uruchomieniowego PortableApps.com – wystarczy zamiast **Przenośne...** wybrać opcję **Chmura – zainstaluj w folderze synchronizowanym z chmurą**. Należy pamiętać, że do synchronizacji konieczny będzie komputer zapewniający dostęp do sieci. W przypadku środowiska na pamięci USB możemy pracować niezależnie od tego, czy mamy dostęp do internetu.

SERWISOWANIE PC

Na pendrivie warto mieć także programy, które pomogą nam w razie problemów naprawić komputer, do którego podłączymy nośnik.

CCleaner (DVD-KOD: **012**) – najpopularniejsza aplikacja do czyszczenia komputera ze zbędnych plików śmieci i błędnych wpisów w rejestrze. Pozwala też zarządzać autostartem i wyszukiwać duplikaty plików.

IObit Uninstaller (DVD-KOD: **033**) – przenośna, darmowa wersja popularnego programu do dokładnego odinstalowywania niechcianych programów, także tych niechcianych, instalujących się po cichu z innymi aplikacjami.

CPU-Z (DVD-KOD: **018**) – przenośna wersja znanego narzędzia pozwalającego na zapoznanie się ze szczegółowymi parametrami zainstalowanego w komputerze procesora, płyty głównej, chipsetu, pamięci RAM, karty graficznej.

GPU-Z (DVD-KOD: **032**) – przenośna wersja programu diagnostycznego, wyświetlającego szczegółowe informacje na temat karty graficznej i procesora graficznego (GPU).

Speccy (DVD-KOD: **066**) – przenośna wersja programu do wyświetlania szczegółowych informacji o konfiguracji naszego komputera bez potrzeby otwierania obudowy.

CrystalDiskInfo (DVD-KOD: **019**) – przenośna wersja programu do sprawdzania stanu zdrowia dysków HDD i SSD, zarówno podłączonych bezpośrednio do płyty głównej, jak i przez USB.

WinDirStat (DVD-KOD: **084**) – przenośna wersja najpopularniejszego narzędzia do szybkiego sprawdzania, które pliki i foldery na dysku zajmują najwięcej miejsca w komputerze.

Smart Defrag (DVD-KOD: **061**) – przenośna, darmowa wersja popularnego programu do defragmentacji dysków twardych.

WinCDEmu (DVD-KOD: **083**) – przenośna wersja lekkiego i prostego w obsłudze emulatora napędów CD/DVD/Blu-ray.

TeamViewer (DVD-KOD: **070**) – przenośna wersja programu do zdalnego zarządzania innymi komputerami przez internet. Pozwala nawiązać połączenie z pulpitem innego komputera.

Rufus (DVD-KOD: **058**) – przenośna wersja narzędzia do tworzenia nośników USB z wersją instalacyjną systemu operacyjnego oraz formatowania przenośnych pamięci USB.

Emsisoft Emergency Kit(DVD-KOD: **024**) – zestaw ratunkowych narzędzi, który przeskanuje komputer pod kątem szkodników. Ma funkcje kwarantanny oraz aktualizacji bazy zagrożeń.

7-Zip Portable(**KŚ+**) – przenośna wersja bardzo lubianego programu do pakowania, rozpakowywania i zabezpieczania archiwów hasłem.

BEZPIECZEŃSTWO

Warto ułatwić sobie przechowywanie poufnych danych. Do realizacji tego celu posłuży nam KeePass.

KeePass (DVD-KOD: **035**) – menedżer haseł, poufnych danych z funkcjami generowania haseł, zachowywania danych formularzy i automatycznego ich wypełniania.

PODKRĘCANIE ZDJĘĆ Z WAKACJI JEDNYM KLIKNIĘCIEM

Fot. Karandaev, Ammentorp/123rf.com

Oto **PROGRAMY – CZARODZIEJE. JEDNYM KLIKNIĘCIEM POZWALAJĄ POPRAWIĆ USTERKI CZY NAŁOŻYĆ EFEKTOWNE FILTRY.** W tym dziale poznamy zarówno programy desktopowe, jak i aplikacje mobilne – w końcu najwięcej fotek robimy smartfonami

Zdaniem autora

SZYBKI EFEKT

Nasze zdjęcia nie od razu wyglądają idealnie. Bywa, że wymagają tak zwanego szlifu. Czasem wystarczy rozjaśnić cienie, innym razem usunąć niepotrzebny element, który psuje kompozycję zdjęcia. Na szczęście są programy, które niemal jednym kliknięciem wykonają za nas tę pracę.

Alicja Żebruń

NA TELEFON

SUPERRETUSZ SELFIE

WSZECHSTRONNY MOBILNY EDYTOR GRAFIKI OD GOOGLE

Snapseed

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **snapseed.online**

- 29 narzędzi i filtrów
- szczegółowe dostosowanie stylów
- możliwość zapisywania własnych stylów
- obsługa plików JPG i RAW

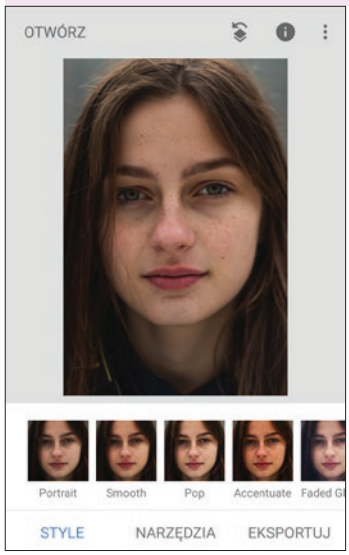

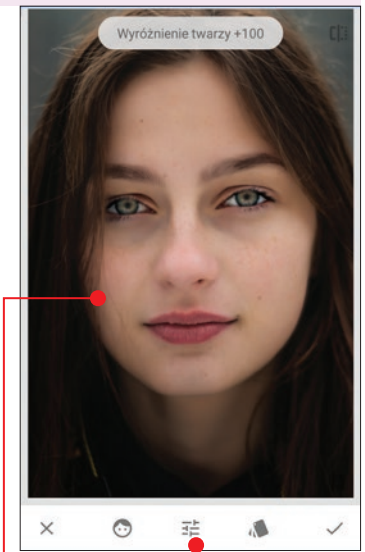

Snapseed to darmowa aplikacja na urządzenia z systemem Android oraz iOS, której producentem jest Google. Udostępnia zaawansowane narzędzia, liczne filtry i ma ogromne możliwości. Można jej użyć także do edycji zdjęć RAW (DNG). Co ciekawe, zaaplikowane czynności możemy wycofać niezależnie od kolejności, a także zapisać w postaci akcji i zastosować na kolejnych fotografiach, bez żmudnego powtarzania.

RETUSZUJEMY PORTRET

1 Wczytujemy do aplikacji zdjęcie portretowe. Następnie wybieramy **NARZĘDZIA**. Naciskamy **Portret**.

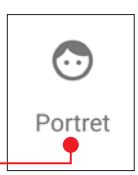

2 Twarz zostaje automatycznie poprawiona przez Snapseed, ale możemy jeszcze dopracować efekt według własnych upodobań.

3 Wybieramy , a następnie przesuwamy palcem góra/dół, by wybrać operację, na przykład **Wygładzenie skóry**. Następnie przesuwamy palcem prawo/lewo, by wzmocnić lub osłabić efekt. Narzędzie pozwala również zwiększyć wyrazistość oczu. Natomiast **Wyróżnienie twarzy** polega na rozjaśnieniu jej.

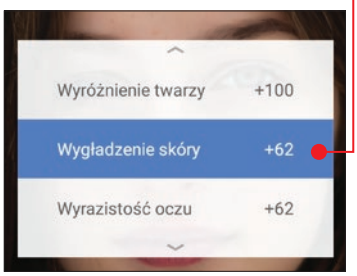

4 Naciskając , otrzymamy dostęp do filtrów , które rozjaśnią lub przyciemnią twarz. Aby zaakceptować efekt, wybieramy .

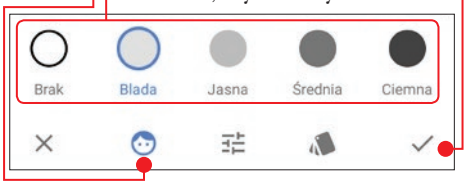

NA TELEFON

ŁATWE FOTOMONTAŻE

MOBILNY PHOTOSHOP DO ŁATWYCH FOTOMONTAŻY

Adobe Photoshop Mix

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.adobe.com**

- wycina i usuwa fragmenty zdjęć
- łączy zdjęcia
- dostosowuje kolory i kontrast
- łatwa edycja i poprawianie fotografii

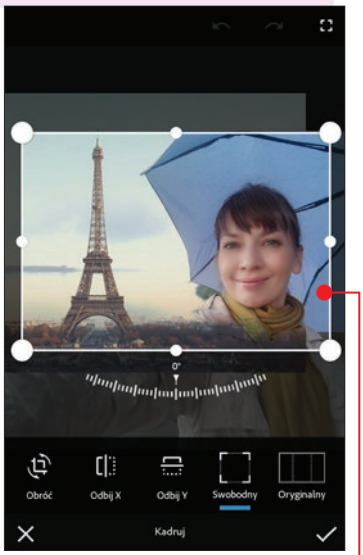

Photoshop Mix to bezpłatna aplikacja przeznaczona do mieszania zdjęć, w tym robienia prostych fotomontaży. Aby z niej skorzystać, trzeba się zarejestrować. Można również logować się danymi Facebooka czy Google.

ROBIMY FOTOMONTAŻ

1 Uruchamiamy aplikację i logujemy się na nasze konto. W głównym oknie naciskamy znak plusa, by pobrać fotki potrzebne do fotomontażu.

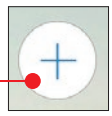

2 Po wczytaniu pierwszej fotki naciskamy i wczytujemy kolejne zdjęcie.

3 Palcami skalujemy i przesuwamy zdjęcia względem siebie (potem możemy to jeszcze poprawić). Możemy również przesuwać kolejność warstw.

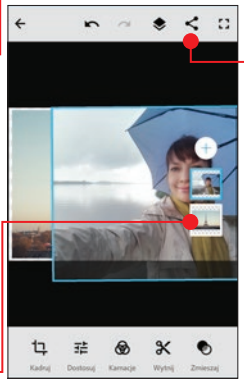

4 Na pasku opcji na dole ekranu wybieramy **Zmieszaj**. Wybieramy jedną z opcji mieszania warstw,

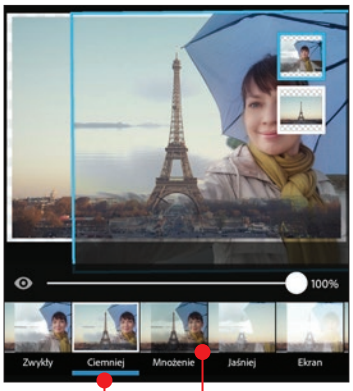

na przykład lub . Dzięki temu obrazy będą się przenikały. Naciskamy symbol ptaszka, by zaakceptować działanie.

5 Za pomocą narzędzia **Kadruj** wykadrujemy obraz .

6 Na koniec dotykamy i zapisujemy zdjęcie w wybranej lokalizacji.

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. W iPhonie skanujemy go aplikacją aparatu, użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

NA TELEFON

CIEKAWE NAKŁADKI

MOBILNY EDYTOR Z MNÓSTWEM FILTRÓW
PIXLR

Android* iPhone*

Licencja: **FREEWARE** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **https://pixlr.com**

- dużo filtrów i nakładek
- umożliwia retusz zdjęć
- ma liczne narzędzia do poprawy zdjęć
- oferuje losowe kombinacje efektów

Pixlr to darmowa aplikacja na smartfony i tablety z systemem Android i iOS, ma też wersję przeglądarkową. Jest znana przede wszystkim z licznych filtrów i nakładek. Pozwala błyskawicznie osiągnąć zachwycające rezultaty, jednym dotknięciem możemy zmienić zwyczajne ujęcie w obraz jak z innego świata. Pixlr wyposażono też w tradycyjne funkcje poprawy zdjęć, także do retuszu portretu.

DODAJEMY NAKŁADKI

1 Po uruchomieniu Pixlr naciskamy i wskazujemy zdjęcie, które chcemy przetworzyć.

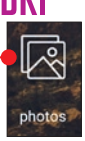

2 Naciskamy **A**, a potem wybieramy opcję **Overlay**. Tutaj znajdziemy zestawy nakładek. Wybieramy na przykład **B**, a następnie **C**. Naciskając **D**, możemy zmienić kompozycję nakładki, a za pomocą suwaka osłabić zbyt mocny efekt. Żeby zatwierdzić efekt, naciskamy ikonę **E**.

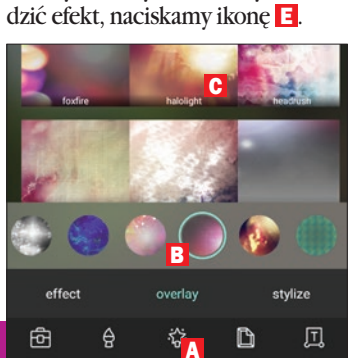

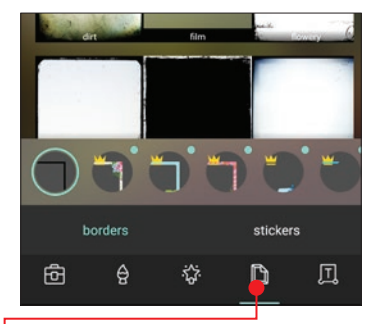

3 Teraz możemy dodać ramkę. Wybieramy , a następnie **borders** i dotykamy ramki, w naszym przykładzie **old**. Zatwierdzamy wybór i naciskamy **done**.

4 Aby zapisać zdjęcie, wybieramy **Save image**. Możemy fotkę od razu udostępnić na Instagramie, Facebooku czy Twitterze.

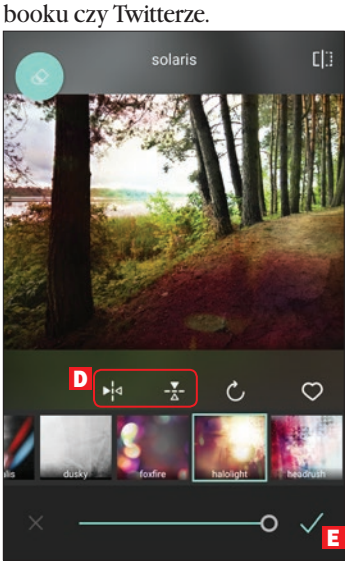

NA KOMPUTER

PROSTE POPRAWKI

DESKTOPOWY EDYTOR Z GOTOWYMI EFEKTAMI
Fotor 3.4.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **030** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.fotor.com**

- dużo gotowych ustawień dostosowanych do scen
- narzędzia do retuszu i poprawy zdjęć
- liczne filtry efektowe

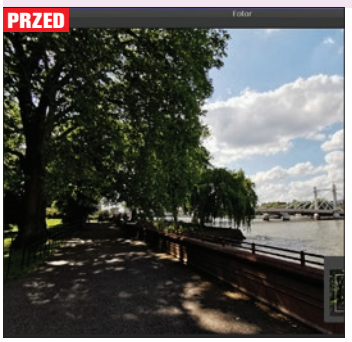

Fotor oferuje szybkie funkcje poprawy zdjęć oraz liczne efekty, ramki i narzędzia tekstowe. Skorygujemy nim ostrość, czerwone oczy, wykadrujemy i wyprostujemy zdjęcie, dodamy winietę czy efekt miniatury. Możemy też w łatwy sposób poprawić zbyt ciemną fotkę zrobioną pod słońce. Program umożliwia także tworzenie kolaży, masową obróbkę zdjęć czy retusz portretu (**Touch Up**). Przetworzone fotki możemy zapisać na dysku komputera lub wysłać bezpośrednio na nasze konto w serwisie Facebook czy Twitter.

POPRAWIAMY ZDJĘCIE ZROBIONE POD SŁOŃCE

1 Na ekranie powitalnym Fotora wybieramy **Photo Editor**. Klikamy na **Click here to start!**, by otworzyć zdjęcie do edycji.

2 Z prawej strony klikamy na **Scenes** **A** i opcję **Backlit** **B**, aby od razu uzyskać efekt rozjaśnienia cieni charakterystycznych dla ujęć robionych pod słońce.

3 Jeśli rezultat nas nie satysfakcjonuje, po prawej stronie klikamy na **Adjust** **C**, a następnie rozwijamy opcje **Levels** **D**. Przesuwając suwak **Shadows** **E** w prawo, rozjaśnimy detale znajdujące się w cieniach zdjęcia.

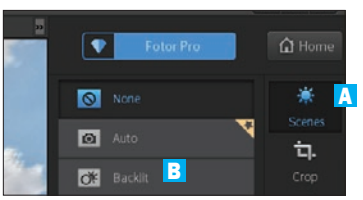

Z kolei przesuwając suwak **Highlights** **F** w lewo, przyciemnimy najjaśniejsze obszary fotografii.

4 By mocniej rozjaśnić zdjęcie, rozwijamy opcje **Basic** **G** i przesuwamy suwak **Exposure** w prawo.

5 Aby zapisać zdjęcie na dysku, klikamy na **Export** **H** i wybieramy **Save to Computer**. Dobieramy parametry zapisu i klikamy na **Save Photo**. Możemy też udostępnić fotkę na Facebooku, Twitterze czy Flickrze.

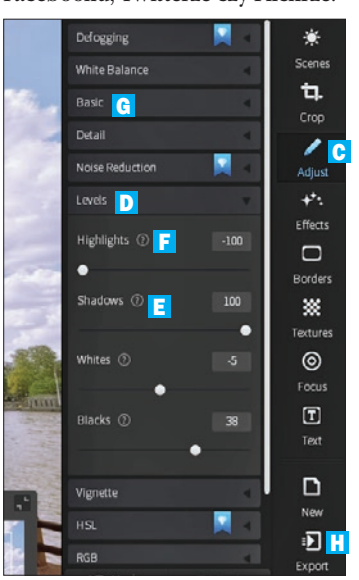

NA KOMPUTER

PROFESJONALNE EFEKTY

DARMOWA WERSJA ZAAWANSOWANEGO EDYTORA ZNANEGO Z WIELU EFEKTÓW

ON1 Effects Free 10.5.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **046** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.on1.com**

- oferuje liczne gotowe ustawienia i efekty
- świetne filtry do fotografii czarno-białej
- filtry możemy stosować jak warstwy
- dostępny także jako wtyczka do Photoshopa

ON1 Effects Free to darmowa wersja markowego programu **ON1 Effects**, która oferuje liczne zestawy gotowych efektów dostosowanych dla różnych typów fotografii. Do dyspozycji mamy też liczne filtry, które możemy stosować jako kolejne warstwy obrazu. Dodatkowo mamy możliwość zmiany krycia efektu filtru. Program pozwala stosować maski i je modyfikować za pomocą pędzla czy gradientu. ON1 Effects Free instaluje się także jako wtyczka do programów Adobe Photoshop, Lightroom czy Photoshop Elements.

ZMIENIAMY ZDJĘCIE NA CZARNO-BIAŁE

1 Otwieramy ON1 Effects Free i przeciągamy zdjęcie na jego okno. Zaznaczamy **Edit a Copy**, by przypadkiem nie zniszczyć oryginału. Wybieramy format i klikamy na **OK**.

2 Wybieramy zakładkę **Filters** A, a potem filtr **Black & White** B.

3 Wybieramy jedno z ustawień programu C.

4 Po prawej stronie możemy wyregulować efekt, na przykład zmienić filtr koloru D, i poprawić detale

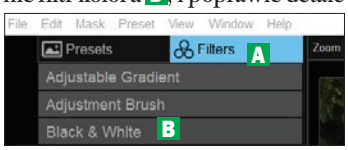

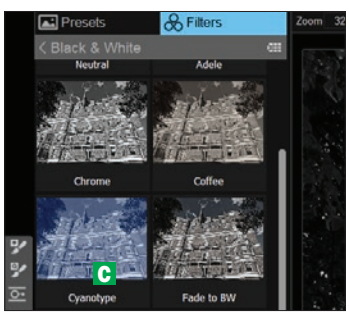

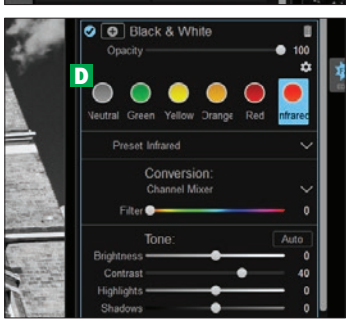

w światłach lub cieniach E. Są tu też ustawienia ziarna typowego dla wybranego filmu czarno-białego F.

5 Aby zapisać zdjęcie na dysku komputera, klikamy na **Save** G.

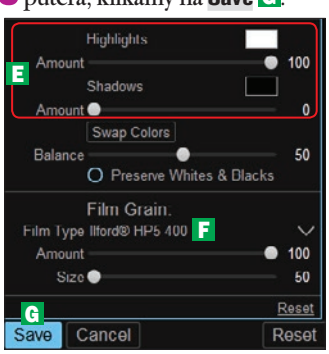

NA KOMPUTER

SZYBKI RETUSZ

UPROSZCZONA WERSJA PHOTOSHOPA Z FUNKCJAMI AUTOMATYCZNYCH POPRAWEK

Photoshop Elements 2019

Licencja: **TRIAL** Do pobrania z: **KŚ+** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.adobe.com**

- łatwa w obsłudze wersja Photoshopa
- szybkie funkcje poprawy wyglądu zdjęć
- liczne narzędzia retuszu
- wersja próbna jest ograniczona tylko czasowo

Fot. unsplash.com

Photoshop Elements to tańsza wersja znanego programu do edycji zdjęć firmy Adobe, przeznaczona dla amatorów fotografii. Photoshop Elements zawiera liczne automatyczne funkcje poprawy wyglądu zdjęć, a także wiele gotowych ustawień. Program podzielony jest na trzy tryby pracy: **Szybka** (do błyskawicznej poprawy fotek), **Z Asystą** (tryb z podpowiedziami) oraz **Ekspert** (tryb dla bardziej ambitnych amatorów fotografii). Wersja próbna aplikacji działa przez 30 dni, a poza tym nie ma ograniczeń.

USUWAMY NIEPOTRZEBNY ELEMENT ZE ZDJĘCIA

1 Uruchamiamy Photoshopa Elements i klikamy na **Kontynuuj okres próbny**. Potem klikamy na **Plik** i **Otwórz...** i wczytujemy do programu zdjęcie. Możemy od razu wczytać więcej plików – miniatury fotek będą widoczne w tak zwanej **Skrzynce zdjęć** na dole okna.

2 Aby usunąć niepotrzebny element ●, musimy pracować w trybie **Ekspert** ●.

3 Z paska narzędzi po lewej wybieramy **Lasso** ●, a na dole okna dobieramy ustawienia narzędzia ●.

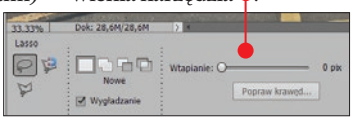

4 Obrysowujemy obiekt do usunięcia. Klikamy wewnątrz obrysu prawym przyciskiem myszy i wybieramy **Wypełnij zaznaczenie...**.

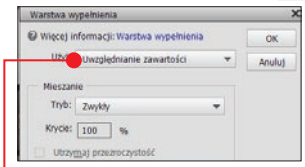

5 Wybieramy ● i klikamy na **OK**. Element zostanie usunięty, a tło automatycznie zrekonstruowane.

Na DVD również

Polarr Photo Editor Lite DVD-KOD: **049** – prosty i nowoczesny edytor zdjęć. Pozwala poprawiać barwy, ekspozycję i dostosowywać oświetlenie. Zawiera narzędzia do kadrowania i prostowania fotografii, a także nakładania na nie licznych filtrów graficznych.

Zoner Photo Studio DVD-KOD: **089** – to studio fotograficzne ułatwiające katalogowanie i zaawansowaną edycję cyfrowych fotografii, także w formacie RAW. Za pomocą tego programu możemy jednym kliknięciem naprawić typowe problemy ze zdjęciami i dokonywać zaawansowanych edycji za pomocą specjalnego pędzla retuszującego. Do dyspozycji mamy też funkcje do automatycznego ulepszania fotografii i mnóstwo filtrów.

Fot. Lloyd-dirks/unsplash, Javier-Rodriguez/pixabay, tassel78/123rf

NAJLEPSZE PROGRAMY DO ODTWARZANIA FILMÓW

KOMPUTERY SĄ DZIŚ CENTRAMI MULTIMEDIALNYMI. W NASZYCH DOMACH oglądamy na nich seriale i filmy. Oto zestaw najlepszych programów do odtwarzania filmów na komputerze z systemem Windows

Zdaniem autora

PRAWDZIWE DOMOWE KINO

Agnieszka Serafinowicz

Zwykle termin „domowe kino" kojarzy się nam z wyrafinowanymi instalacjami sprzętu RTV obejmującymi pokaźnych rozmiarów nowoczesny telewizor uzupełniony o wielogłośnikowy zestaw audio. Prawda jest jednak taka, że w ten sposób filmy w domu oglądają nieliczni. Większość z nas używa do tego zwykłego domowego komputera, zarówno stacjonarnego, jak i laptopa. Opisywane programy najczęściej wykorzystujemy do tego, by odtwarzać za ich pomocą wcześniej zapisane na dysku komputera pliki wideo. Warto jednak wiedzieć, że możliwości tych aplikacji są większe. Potrafią one odtwarzać materiały wideo zarówno z plików w różnych formatach zapisanych na dysku komputera, jak i bezpośrednio z plików umieszczonych w internecie, a niektóre umożliwiają również konwersję wideo.

VLC: POPULARNY, BO FUNKCJONALNY

VLC media player od lat jest jednym z najpopularniejszych odtwarzaczy wideo. Program ten obsługuje bardzo szeroki zakres formatów multimedialnych, rozpoznaje niemal wszystkie kodeki audio i wideo. Gdy natrafimy na plik wideo w nietypowym formacie, którego nie obsługują inne programy, VLC media player prawie na pewno sobie z nim poradzi. Nawet jeżeli preferujemy inny program do oglądania filmów, to VLC media player warto mieć zainstalowany na komputerze na wszelki wypadek – ze względu na jego olbrzymią funkcjonalność.

VLC JAKO KONWERTER

Wiele formatów wideo nie jest poprawnie odtwarzanych na przykład na smartfonach. Jeżeli dysponujemy plikiem wideo w formacie nieczytelnym na urządzeniach mobilnych, można wykorzystać VLC media player do konwersji takiego pliku na format MP4 popularny i obsługiwany praktycznie przez wszystkie smartfony. Oto jak to zrobić.

1 Po uruchomieniu programu VLC w oknie głównym rozwijamy menu **Plik**, a potem wybieramy **Konwertuj/Zapisz...**. Alternatywnie można użyć skrótu klawiaturowego Ctrl+R.

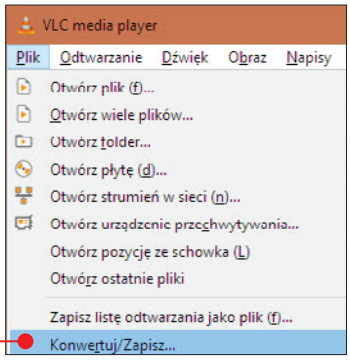

2 Wyświetlone zostanie okno **Otwórz plik multimedialny**. W oknie tym domyślnie ustawionym na karcie **Plik** przechodzimy do sekcji **Wybór pliku**, gdzie klikamy na **Dodaj** i wskazujemy źródłowy plik wideo, który chcemy przekonwertować. Gdy nazwa wskazanego pliku pojawi się na liście widocznej w otwartym oknie, klikamy na **Konwertuj/Zapisz**.

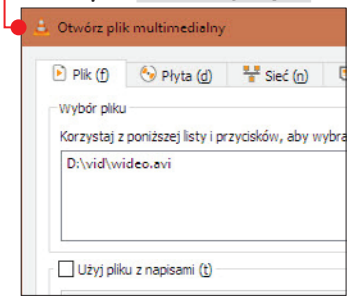

3 W kolejnym oknie o nazwie **Konwertuj**, w sekcji **Ustawienia** pozostawiamy zaznaczoną opcję

VLC na skróty

Odtwarzanie filmu najprościej rozpocząć, po prostu dwukrotnie klikając na plik wideo. Poniższe skróty ułatwią oglądanie.

- spacja – pauza/ponowne odtwarzanie wideo
- F1 lub F11 – włączenie/wyłączenie odtwarzania pełnoekranowego (to samo uzyskamy, dwukrotnie klikając na odtwarzany film
- [(lewy nawias kwadratowy) – zmniejszenie prędkości odtwarzania
-] (prawy nawias kwadratowy) – zwiększenie prędkości odtwarzania pliku
- = – przywrócenie normalnej prędkości odtwarzania
- shift + → – przewinięcie 3 sekundy do przodu
- alt + → – przewinięcie 10 sekund do przodu
- ctrl + → – przewinięcie minutę do przodu
- shift + ← – przewinięcie 3 sekundy do tyłu
- alt + ← – przewinięcie 10 sekund do tyłu
- ctrl + ← – przewinięcie minutę do tyłu

NAJLEPSZY, WSZECHSTRONNY DARMOWY ODTWARZACZ MULTIMEDIÓW

VLC media player 3.0.6

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **076 / 078** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.videolan.org**

- wszechstronny i bezproblemowy
- odtwarza każdy format wideo
- bardzo rozbudowane możliwości
- bezpośrednia obsługa transmisji online

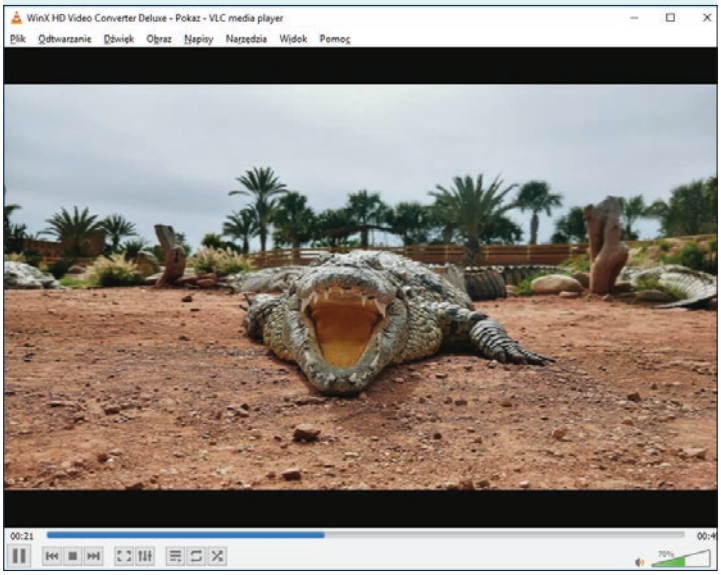

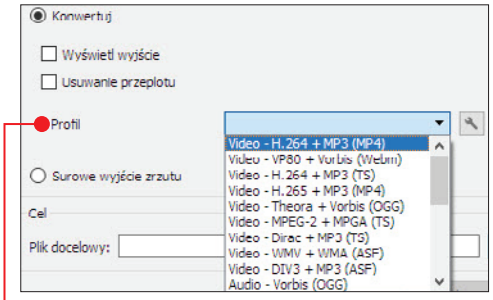

Konwertuj, a następnie z rozwijalnej listy **Profil** wybieramy docelowy format zapisu konwertowanego pliku. W naszym przykładzie będzie to popularny format MP4 – wybieramy **Video – H.264 + MP3 (MP4)**.

4 Teraz przechodzimy w tym samym oknie do sekcji **Cel**, gdzie klikamy na **Przeglądaj** i wprowadzamy nazwę dla wynikowego (przekonwertowanego) pliku wideo. Po zatwierdzeniu pojawi się ona w polu tekstowym **Plik docelowy**. Właściwą konwersję rozpocznie-

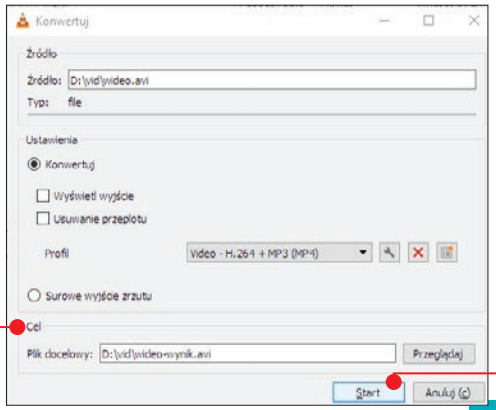

my, klikając na przycisk **Start**.

5 Pozostaje nam uzbroić się w cierpliwość, proces konwersji – w zależności od długości źródłowego pliku – może potrwać kilkanaście, kilkadziesiąt minut (dla pliku o długości pełnometrażowego filmu). Po zakończeniu konwersji gotowy plik możemy dowolną metodą przenieść na smartfon albo obejrzeć od razu – za pomocą VLC media playera.

DOBRY, BO POLSKI

WSZECHSTRONNY POLSKI ODTWARZACZ Z CIEKAWYMI FUNKCJAMI

ALLPlayer 8.5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **006** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.allplayer.org/pl**

- wbudowana wyszukiwarka plików wideo
- możliwość odtwarzania z YouTube
- obsługuje wiele kodeków i formatów
- automatycznie pobiera napisy do filmów

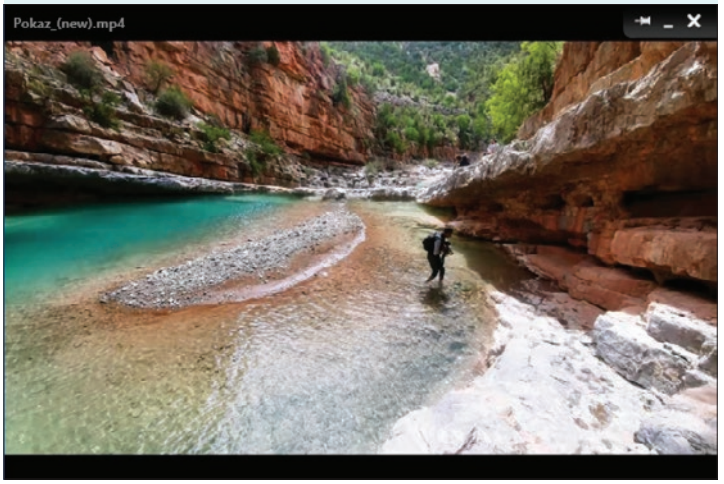

ALLPlayer to aplikacja stworzona i bardzo lubiana w Polsce. Znacznie wykracza możliwościami poza „zwykłe" odtwarzanie wideo. Obsługuje wiele formatów i kodeków audio/wideo, umożliwia oglądanie filmów z napisami w odrębnych plikach. Automatycznie pobiera napisy dopasowane do konkretnych wersji filmów. Współpracuje z serwisami Napisy24, NapiProjekt, Opensubtitles.org. Obsługuje standardy 4K, UltraHD i WebM. Ma wbudowane radio i funkcję lektora (mechanizm głosowego odczytywania napisów dialogowych). Wersja 8.5 to edycja jubileuszowa, stworzona specjalnie na 20. urodziny programu. Nowości to między innymi usprawnienie wyświetlania filmów nagrywanych na odwracanych w różne strony telefonach i poprawienie autostartu kolejnych filmów z dysku. Zaprojektowano nową playlistę z wygodną wyszukiwarką, uwzględniając potrzeby miłośników seriali, muzyki i radia internetowego.

ALLPlayer na skróty

- spacja – pauza/ponowne odtwarzanie
- F – tryb pełnego ekranu
- esc – wyjście z trybu pełnego ekranu
- [/] – wolniej/szybciej
- ↑ / ↓ – głośniej/ciszej
- ← / → – do tyłu/do przodu
- M – wyciszenie dźwięku
- Z – minimalizacja odtwarzacza
- Od 1 do 9 – przewinięcie w przód o odpowiednią liczbę klatek
- F10 – zabezpieczenie oglądanego pliku wideo hasłem

PLAYLISTA I WYSZUKIWARKA

1 Aby dodać do playlisty filmy (na przykład sezon serialu) czy ulubione piosenki, które chcemy wygodnie kolejno odtwarzać, wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy na okno odtwarzacza i wybrać **Playlista**, a potem przeciągnąć pliki czy całe foldery na okno listy.

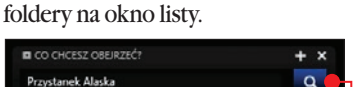

2 Pliki z playlisty można wygodnie przeszukiwać. Wystarczy po uruchomieniu programu wpisać w pole wyszukiwania pośrodku okna fragment nazwy filmu czy utworu, a potem dwukrotnie kliknąć na plik, by rozpocząć odtwarzanie.

MNÓSTWO USTAWIEŃ

SKUTECZNY I BEZPROBLEMOWY ODTWARZACZ WIDEO

PotPlayer 1.7

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **051 / 052** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **https://potplayer.daum.net/?lang=pl**

- bardzo szeroki zakres opcji konfiguracyjnych
- bogate możliwości personalizacji programu
- odtwarzanie DVD/Blu-ray i z internetu
- obsługuje wiele kodeków i formatów

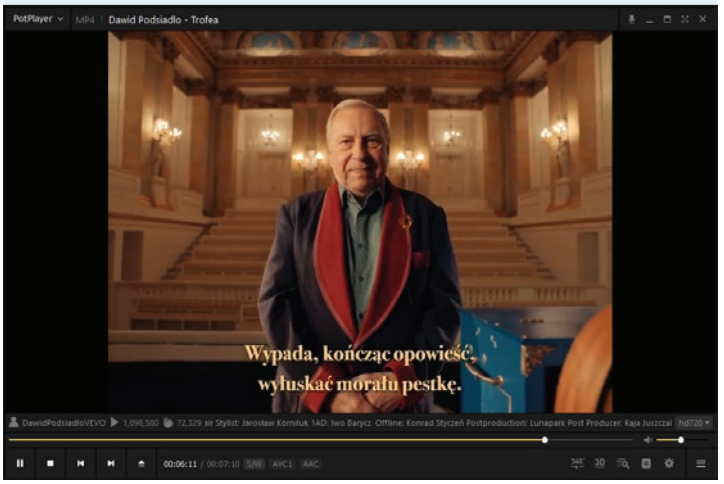

PotPlayer to następca legendarnego KMPlayera – programu doskonale znanego tym, którzy komputer wykorzystywali do oglądania filmów już dziesięć lat temu. PotPlayer radzi sobie skutecznie z odtwarzaniem wideo w najróżniejszych formatach, umożliwia odtwarzanie DVD, sygnałów z tunerów cyfrowych TV/TV-SAT czy strumieni wideo bezpośrednio ze źródeł internetowych. Ma bardzo rozbudowane opcje personalizacji i szeroki zakres ustawień konfiguracyjnych.

WZNAWIANIE FILMU

PotPlayer pozwala wznawiać odtwarzanie filmu dokładnie w miejscu, w którym przerwaliśmy oglądanie.

1 Aby program zapamiętał miejsce, w którym skończyliśmy oglądać, w trakcie oglądania należy zapauzować odtwarzanie, a następnie kliknąć w lewym, górnym rogu okna programu na napis **PotPlayer**. Spowoduje to rozwinięcie menu programu. Z menu wybieramy pozycję **Preferencje**.

2 Otworzy się rozbudowane okno preferencji. Z lewej strony wybieramy kategorię **Odtwarzanie**, zaznaczając ją pojedynczym kliknięciem. Po prawej stronie okna domyślnie powinna być aktywna karta **Odtwarzanie**. Pod nią w sekcji **Ustawienia odtwarzania** zaznaczamy pole przy **Pamiętaj pozycję odtwarzania wideo**. Wprowadzone zmiany zatwierdzamy kliknięciem na **OK** lub **Zastosuj**. Od tej pory program będzie pamiętał, w którym miejscu przerwaliśmy odtwarzanie pliku wideo i po jego ponownym otwarciu automatycznie będzie przenosił nas do odpowiedniego miejsca na ścieżce filmu.

PotPlayer na skróty

- enter – odtwarzanie pełnoekranowe (z zachowaniem proporcji oryginalnego pliku)
- ctrl + enter – pełny ekran z rozciągnięciem obrazu
- ctrl + shift + enter – pełny ekran na drugim wyświetlaczu
- spacja – pauza/wznowienie odtwarzania
- ctrl + H – aktywacja filtra Deblock poprawiającego jakość obrazu

LEKKI JAK PIÓRKO

ODTWARZACZ DOBRY DO STARYCH KOMPUTERÓW

MPC-HC 1.8.6

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **040 / 041** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **https://mpc-hc.org**

- brak reklam i zbędnych dodatków
- obsługuje wiele kodeków i formatów
- małe zużycie zasobów komputera
- dekodowanie wideo ze wsparciem GPU

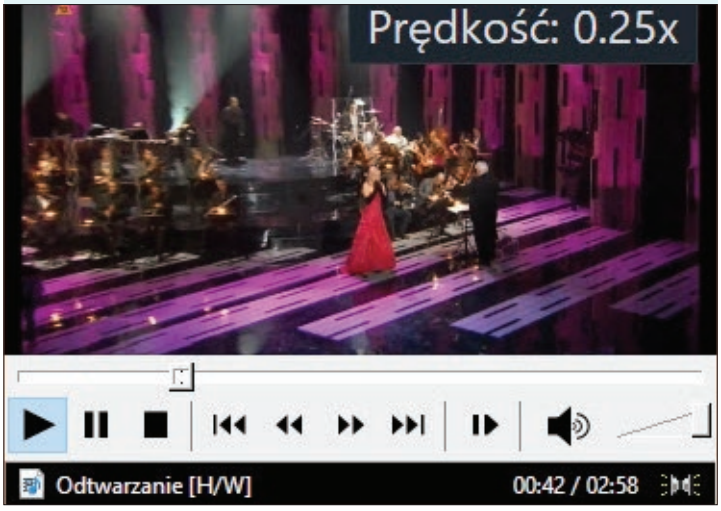

MPC-HC to program, który powinien być wyborem użytkowników słabszych i starszych komputerów. Odtwarzacz ten jest w stanie płynnie odtwarzać filmy na wiekowym sprzęcie, a najnowsza wersja działa poprawnie zarówno w Windows 10, jak i w już od dawna niewspieranym przez Microsoft Windows XP.

PŁYNNE REGULOWANIE PRĘDKOŚCI ODTWARZANIA

Lekkość kodu MPC-HC nie oznacza braku funkcjonalności tego programu. Największą zaletą odtwarzacza jest to, że w domyślnej konfiguracji automatycznie wykorzystuje moc układów graficznych w komputerze, co wpływa korzystnie na płynność odtwarzania plików wideo o wysokiej rozdzielczości. Odpowiednio szybkie przetwarzanie danych ze wsparciem GPU pozwala też na płynne sterowanie prędkością.

1 Do regulowania odtwarzania wideoklipu najlepiej użyć skrótów klawiaturowych. Po włączeniu odtwarzania wideo (w tym celu wystarczy przeciągnąć plik wideo na okno programu) prędkość odtwarzania regulujemy za pomocą klawiszy ctrl+↑ (szybciej) lub ctrl+↓ (wolniej).

2 Po użyciu skrótu w oknie odtwarzacza zobaczymy informację, w jakim stopniu obraz jest spowolniony lub przyspieszony.

MPC-HC na skróty

- spacja – pauza/wznowienie odtwarzania
- ctrl+G – przejście do konkretnej pozycji w filmie
- ctrl+R – oryginalne tempo odtwarzania
- alt+enter – odtwarzanie pełnoekranowe
- ctrl+A – okno odtwarzacza zawsze na wierzchu
- ctrl+M – wyciszenie dźwięku
- ↑ – głośniej
- ↓ – ciszej
- B – natychmiastowe ukrycie odtwarzacza z przerwaniem odtwarzania

DOBRY DO NAPISÓW

ODTWARZACZ Z WIELOMA OPCJAMI DOTYCZĄCYMI NAPISÓW

SMPlayer 19.5.0

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **062 / 063** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.smplayer.info**

- obsługuje wiele kodeków i formatów
- wbudowana przeglądarka YouTube
- odtwarzanie radia internetowego
- automatyczna synchronizacja napisów

SMPlayer to odtwarzacz wideo zbudowany na bazie popularnego niegdyś UMPlayera. Radzi sobie z odtwarzaniem wielu formatów i kodeków, umożliwia bezpośrednie odtwarzanie strumieni internetowych i filmowych płyt DVD. Szczególną cechą tego programu jest bogaty zestaw opcji dotyczących napisów – rozpoznaje wiele ich formatów, pozwala na dostosowywanie wielkości napisów, zmianę kroju liter itp. Ciekawostką jest możliwość przypisania konkretnych ustawień (w tym napisów dialogowych) do plików wideo.

POBIERANIE NnapisÓW

1 Po włączeniu odtwarzania filmu, do którego potrzebujemy napisów, klikamy prawym przyciskiem na kadr i wybieramy **Napisy**, **Znajdź napisy na OpenSubtitles.org...**.

2 Pojawi się okno **Znajdź napisy**, w którym wpisujemy tytuł filmu w pole **Szukaj według tytułu** i klikamy na **Szukaj**. Na liście zajmującej większą część okna zobaczymy podzielone według wersji językowych pliki z napisami. By ograniczyć wyszukiwanie do polskiego, należy z listy **Język** wybrać **Polski**.

3 Zaznaczamy kliknięciem odnaleziony plik z napisami i klikamy na **Pobieranie**. Spowoduje to automatyczne pobranie napisów i dodanie ich do odtwarzanego filmu.

SMPlayer na skróty

- ctrl+U – otworzenie adresu URL w odtwarzaczu
- spacja – pauza/odtwarzanie
- ← – 10 sekund w tył
- → – 10 sekund do przodu
- [oraz] – zwolnienie/przyspieszenie o 10%
- F – odtwarzanie pełnoekranowe
- S – zrzut stop-klatki
- ctrl+shift+S – zrzut ekranu z napisami
- M – wyciszenie
- F11 – włączenie przeglądarki YouTube w odtwarzaczu

Fot. Galina Peshkova/123rf.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO WIRTUALIZACJI SYSTEMU

Dzięki programom pozwalającym tworzyć wirtualne maszyny możemy **URUCHAMIAĆ, WYPRÓBOWYWAĆ CZY TESTOWAĆ POD WINDOWS INNE SYSTEMY OPERACYJNE**, a także nieznane nam programy czy załączniki. Działają one w osobnym, izolowanym środowisku i nie mają wpływu na główny system

Zdaniem autora

WYGODNE TESTOWANIE I SPRAWDZANIE

Krzysztof Dziedzic

Dzięki wirtualizacji możemy wygodnie i bezpiecznie testować nowe systemy operacyjne, instalować podejrzane programy i otwierać potencjalnie niebezpieczne załączniki bez żadnego ryzyka dla systemu, z którego korzystamy na co dzień. Dzięki temu poznanie nowego systemu Linux czy najnowszej aktualizacji Windows nie jest żadnym problemem. Komfort korzystania z wirtualnej maszyny zależy od podzespołów naszego komputera – im więcej rdzeni procesora i pamięci RAM możemy przydzielić do nowo tworzonej maszyny wirtualnej, tym płynniej będzie ona pracować.

WIRTUALIZACJA DLA POCZĄTKUJĄCYCH

VMware Workstation Player pozwala na instalowanie i uruchamianie różnych systemów operacyjnych w bezpiecznym środowisku, odizolowanym od głównego systemu. Dzięki temu jest możliwe wygodne testowanie i wypróbowywanie innych systemów pod Windows.

VMware pozwala na uruchamianie ponad 200 systemów w wersjach 32-bit oraz 64-bit, takich jak Windows 10/8/7/XP, Ubuntu, Red Hat, Debian, Mint, Fedora. Mamy możliwość przydzielenia do ośmiu rdzeni i nawet 32 GB pamięci RAM na indywidualną maszynę wirtualną, o ile podzespoły komputera na to pozwolą. Program obsługuje technologię „przeciągnij i upuść" – wystarczy przeciągnąć plik z naszego systemu do okna maszyny wirtualnej, a zostanie on do niej skopiowany.

WSPARCIE DLA KLAWIATURY

Podczas instalacji VMware Workstation Player w systemie Windows możemy zainstalować specjalny sterownik do obsługi klawiatury. Zajmie

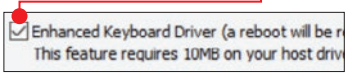

on około 10 MB miejsca, jednak jest szczególnie przydatny w przypadku klawiatur, które korzystają ze specjalnych klawiszy. Nie będą też przechwytywane skróty klawiaturowe z głównego systemu w trakcie pracy wirtualnej maszyny.

TWORZYMY WIRTUALNĄ MASZYNĘ Z WINDOWS 10

Do utworzenia wirtualnej maszyny będziemy potrzebować obrazu systemu operacyjnego. Dobrym pomysłem dla osób korzystających nadal z systemu Windows 7 czy 8 jest utworzenie maszyny z systemem Windows 10, a osoby, które już korzystają z Windows 10 na co dzień, mogą w wirtualnej maszynie uruchamiać Windows 7 (na przykład na potrzeby starszych programów, które nie działają w Windows 10), wypróbowywać najnowsze testowe wersje Dziesiątki w ramach programu Microsoft Insider i sprawdzać, jakie nowe funkcje zostaną wkrótce oficjalnie wprowadzone. Obraz Windows 10 możemy pobrać, korzystając z narzędzia Microsoftu Media Creation Tool dostępnego w KŚ+.

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu VMware Workstation Player klikamy na **Create a New Virtual Machine** w głównym oknie interfejsu.

2 Następnie zaznaczamy drugą opcję – **Installer disc image file (iso):**. Klikamy na **Browse** i wskazujemy lokalizację obrazu systemu na naszym dysku. Po wybraniu obrazu klikamy na **Next**. Dzięki temu od razu nasza maszyna będzie miała zwirtualizowany napęd z płytą instalacyjną systemu.

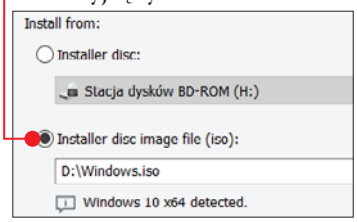

3 Na kolejnym ekranie podajemy nazwę maszyny oraz lokalizację wirtualnego dysku i klikamy na **Next**.

4 Decydujemy, jaki rozmiar ma mieć wirtualny dysk – w przypadku Windows 10 zalecane jest 60 GB. Poniżej wskazujemy rodzaj przechowywania danych z wirtualnego dysku i przechodzimy dalej.

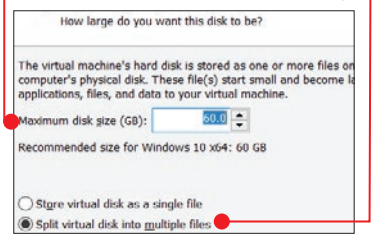

WYGODNE TWORZENIE WIRTUALNYCH MASZYN
VMware Workstation Player 15.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **080** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.vmware.com**

- obsługa USB w maszynie wirtualnej
- działa dobrze, nawet gdy jest mało RAM-u
- możliwość zatrzymania pracy maszyny w każdej chwili

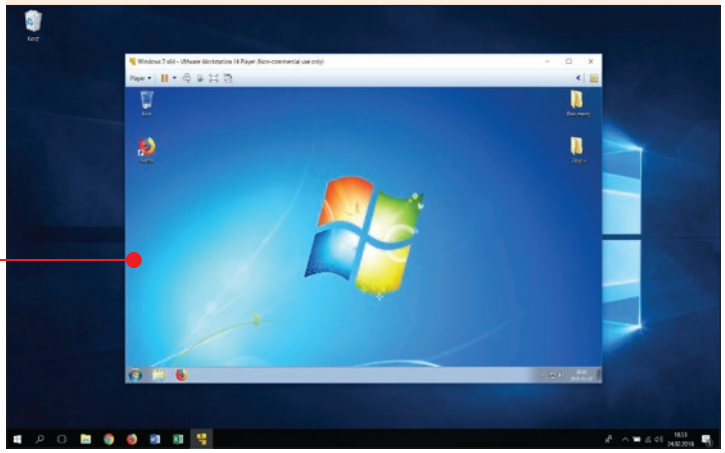

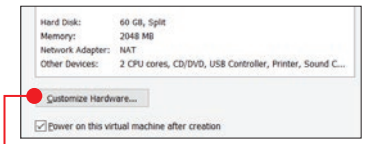

5 Warto zmienić domyślne ustawienia alokacji rdzeni procesora oraz pamięci RAM – klikamy na **Customize Hardware**. Jeżeli mamy mocny sprzęt, powinniśmy przydzielić około 4 GB pamięci RAM oraz dwa lub cztery rdzenie procesora. Po zaakceptowaniu zmian klikamy na **Finish**.

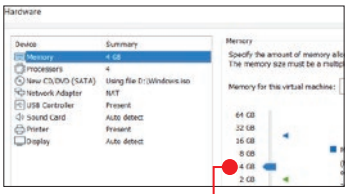

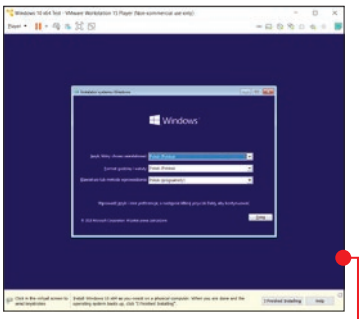

6 Automatycznie uruchomiona zostanie maszyna wirtualna – instalujemy w niej Windows.

7 Po zainstalowaniu klikamy na dolnym pasku na **I Finished Installing**. Aby uruchomić wirtualną maszynę z Windows 10, klikamy na przycisk **Play**.

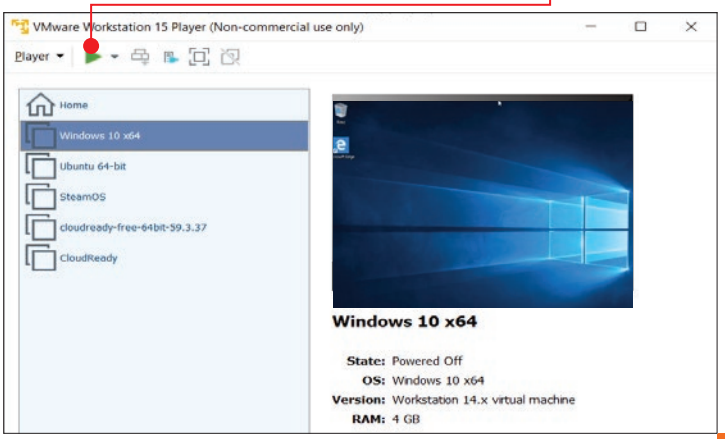

PROFESJONALNE NARZĘDZIE DO WIRTUALIZACJI

VirtualBox to jeden z najbardziej znanych programów do wirtualizacji. Pozwala na tworzenie wielu maszyn wirtualnych oraz na zarządzanie nimi, możemy w nich uruchamiać bardzo różne systemy operacyjne. Wspiera obsługę portów USB i wielu różnego rodzaju sprzętów podłączanych do komputera lub laptopa. Możemy nawet utworzyć emulację wirtualnego dysku na przenośnym dysku USB lub pendrivie, dzięki czemu nasz wirtualny system będziemy mieli zawsze pod ręką. Możemy korzystać z wirtualizacji, zarówno jeśli mamy procesory Intel, jak i AMD. VirtualBox pozwala również na klonowanie maszyn, tworzenie migawek oraz na udostępnianie folderów pomiędzy maszyną wirtualną a hostem.

WIRTUALNA MASZYNA Z LINUXEM

Dzięki programowi VirtualBox możemy wygodnie testować różne dystrybucje Linuxa bez konieczności instalowania ich na dysku obok Windows i ryzykowania utraty stabilności. Procedura tworzenia maszyny wirtualnej z Linuxem jest dość uniwersalna, poznajmy ją na przykładzie systemu Solus, którego obraz znajduje się na płycie DVD dołączonej do tego wydania.

1 Po zainstalowaniu i uruchomieniu programu VirtualBox klikamy po prawej stronie na **Nowa** A.

2 Podajemy nazwę maszyny A, folder B, w którym będą przechowywane jej pliki, typ systemu C – w tym wypadku **Linux**, oraz wersję D. Jeśli na liście jest dystrybucja, którą zamierzamy zainstalować, wybieramy ją, w innym przypadku najlepiej wybrać **Other Linux**. Kolejny krok to przydzielenie odpowiedniej ilości pamięci RAM E. Z reguły do płynnej pracy maszyny wirtualnej wystarczą 2 lub 4 GB pamięci. Na koniec wybieramy opcję **Stwórz wirtualny dysk twardy** F i klikamy na **Utwórz**.

3 Ustalamy ścieżkę do wirtualnego dysku A oraz jego rozmiar B. W przypadku Linuxa, który ma służyć do testów, wystarczy 20–30 GB, aby zainstalować system i sprawdzić jego możliwości. Później będziemy mogli dodać kolejne wirtualne dyski, jeśli zabraknie nam miejsca na dane. Ważne, abyśmy wybrali opcję **Dynamicznie przydzielany** C, dzięki temu w miarę zajmowania wirtualnego dysku będzie zapełniany nasz fizyczny nośnik, a nie od razu. Klikamy na **Utwórz**.

4 Maszyna zostanie wstępnie utworzona i będzie dostępna na pasku po lewej stronie w głównym oknie programu. Zanim jednak ją uruchomimy, musimy jeszcze skonfigurować kilka opcji. Klikamy na maszynę prawym przyciskiem myszy i wybieramy **Ustawienia**. Po lewej stronie klikamy na **System** A, a po prawej na zakładkę **Procesor** B. Wybieramy liczbę rdzeni C (wątków) procesora – warto zmienić domyślne ustawienie na przynajmniej dwa rdzenie, dzięki czemu wirtualna maszyna będzie pracować wydajniej. Przechodzimy do zakładki **Ekran** A i przesuwamy suwak przy opcji **Pamięć wideo** B do samego końca w prawo. Na koniec przechodzimy do zakładki **Pamięć** A. Klikamy w środkowym panelu na ikonę płyty CD B. Po prawej stronie zaznaczamy opcję **Live CD/DVD** C, klikamy na symbol płyty CD ze strzałką D, wskazujemy lokalizację obrazu płyty z systemem w formacie ISO i klikamy na **OK**.

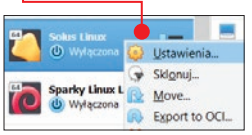

5 Teraz możemy uruchomić wirtualną maszynę – wystarczy w głównym oknie dwukrotnie kliknąć na jej ikonę T. Otwarte zostanie nowe okno, w którym będzie ona aktywna. Automatycznie zostanie wykonany rozruch z wybranego przez nas obrazu płyty.

DODATKOWE OPCJE

Dodatkowo powinniśmy również zainstalować specjalne rozszerzenie, które pozwoli na korzystanie z portów USB w standardach USB 2.0 i 3.0 oraz na przykład kamery internetowej.

ŚWIETNY PROGRAM DO ZARZĄDZANIA WIRTUALNYMI MASZYNAMI

VirtualBox 6.0.8

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **074** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.virtualbox.org**

- możliwość klonowania maszyn wirtualnych
- wygodne zarządzanie wieloma maszynami
- obsługa portów USB
- udostępnianie folderów

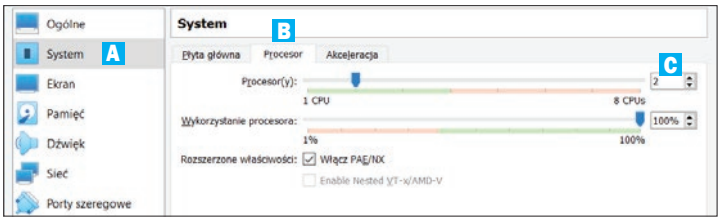

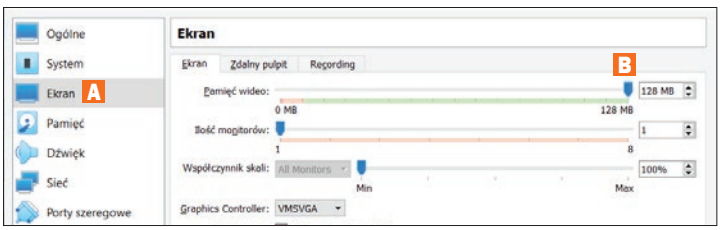

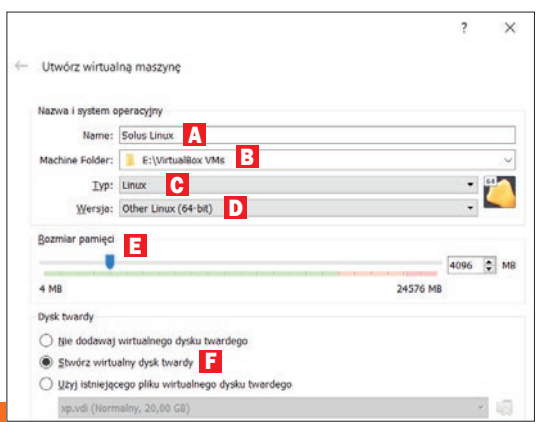

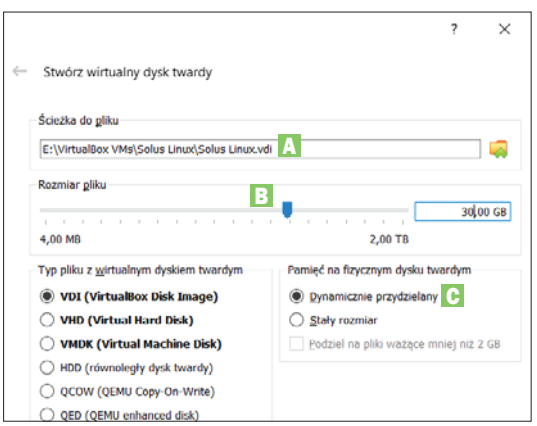

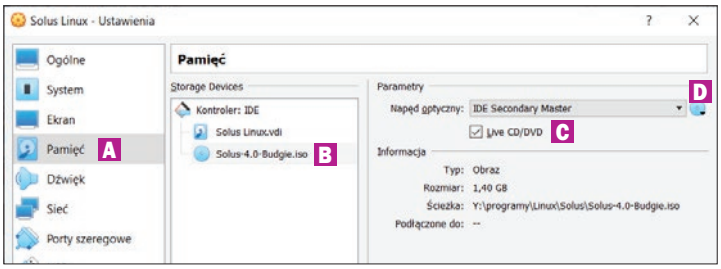

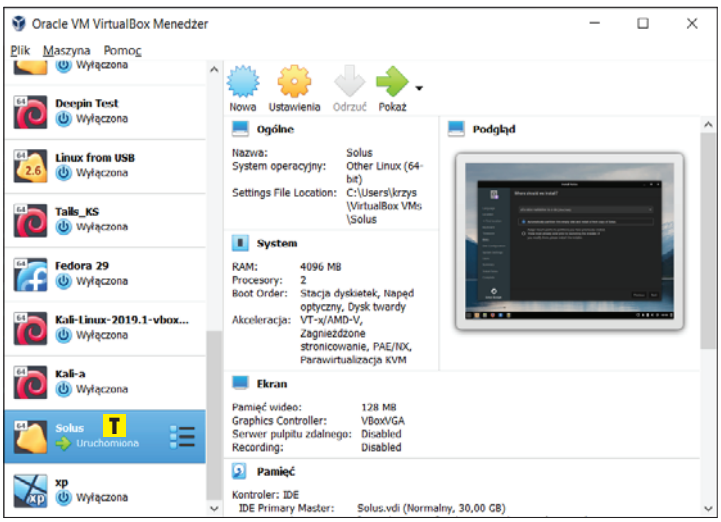

Instalacja systemu wewnątrz wirtualnej maszyny

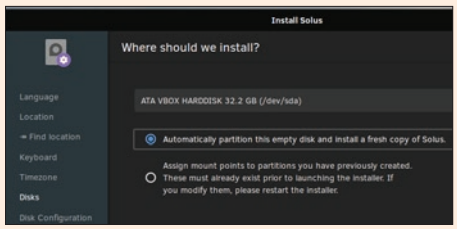

Jedyna różnica między instalacją systemu operacyjnego w wirtualnej maszynie i na normalnym dysku polega na tym, że podczas wyboru dysku mamy do wyboru nasz utworzony wcześniej wirtualny dysk oznaczony jako **ATA VBOX**. Możemy bez obaw zainstalować na nim dowolny system i w żaden sposób kroki wykonywane w wirtualnej maszynie nie wpłyną na to, co będzie się działo w systemie głównym.

1 Rozszerzenie pobieramy ze strony **https://download.virtualbox.org/virtualbox/6.0.8/Oracle_VM_VirtualBox_Extension_Pack-6.0.8.vbox-extpack**.

2 Następnie w programie VirtualBox klikamy na **Plik**, **Globalne ustawienia**.

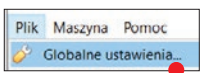

3 Przechodzimy do zakładki **Rozszerzenia**, po prawej stronie klikamy na plus, wskazujemy lokalizację pobranego pliku rozszerzeń i otwieramy go.

4 Instalujemy rozszerzenie, klikając na **Zainstaluj** A. Od teraz będziemy mogli korzystać z dodatkowych funkcji wewnątrz wszystkich wirtualnych maszyn.

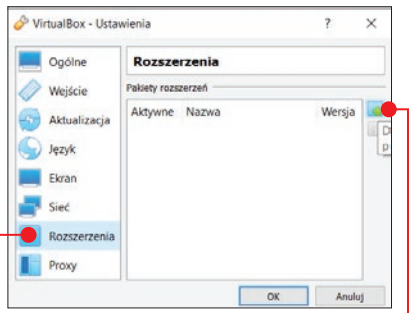

PRZECIĄGANIE FOLDERÓW

Zanim będziemy mogli skorzystać z możliwości przenoszenia i współdzielenia folderów lub korzystania ze wspólnego schowka pomiędzy maszyną wirtualną a hostem, musimy zainstalować w wirtualnej maszynie specjalny dodatek **VirtualBox Guest Additions**, który pozwoli na korzystanie z tych funkcji. Oczywiście w zależności od systemu zainstalowanego w wirtualnej maszynie proces instalacji jest różny. W przypadku systemu Windows jest to bardzo proste, wystarczy uruchomić plik EXE. W przypadku systemu Linux musimy wykonać nieco więcej kroków. **Uwaga!** Dodatkowe opcje można dodać tylko w zainstalowanym systemie operacyjnym, nie będziemy mogli wykonać tej operacji w wersji Live.

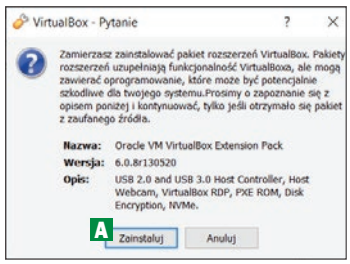

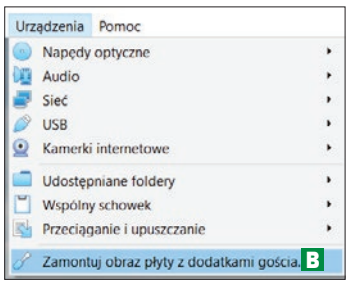

1 Po uruchomieniu wirtualnej maszyny klikamy na górnym pasku okna VirtualBoxa na **Urządzenia**, **Zamontuj obraz płyty z dodatkami gościa** B. Jeżeli pojawi się błąd, należy uruchomić program ponownie z uprawnieniami administratora.

2 Na ekranie pojawi się informacja o nośniku. Klikamy na **Uruchom**. Jeśli to nie zadziała, przechodzimy do lokalizacji z zamontowaną płytą, klikamy prawym przyciskiem myszy na wolne pole menedżera pliku i wybieramy opcję **Otwórz w terminalu**.

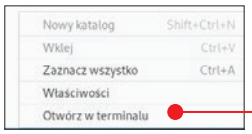

3 Następnie wpisujemy polecenie **sh VBoxLinuxAdditions.run** i wciskamy enter, po czym wpisujemy **yes** i znów wciskamy enter.

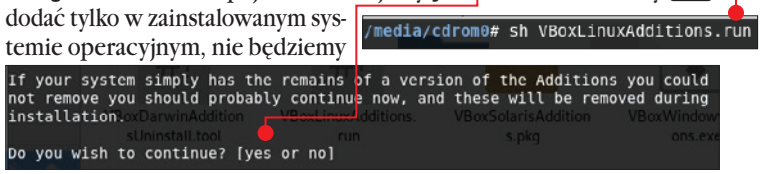

4 Po poprawnej instalacji musimy ponownie uruchomić maszynę wirtualną, a następnie na górnym pasku aktywujemy opcję przeciągania plików A czy korzystania ze wspólnego schowka B.

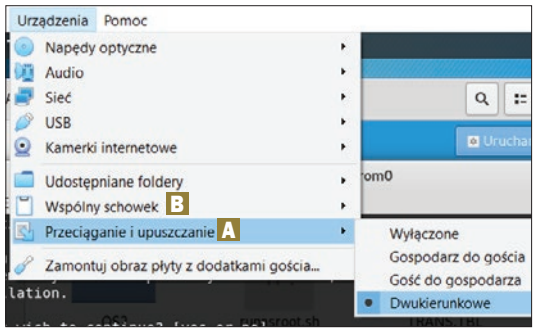

Problemy z uruchamianiem wirtualnych maszyn

Dość częstym problemem przy próbie uruchamiania wirtualnych maszyn lub tylko 64-bitowych maszyn jest aktywna w Windows funkcja Hyper-V, która odpowiada za wirtualizację i może być wykorzystywana przez system w tle. Od Windows 8 jest ona domyślnie dodawana do komponentów systemu i uniemożliwia programom do wirtualizacji korzystanie ze sprzętowego wsparcia. Możemy ją wyłączyć, dzięki czemu VirtualBox i inne programy do wirtualizacji będą działały poprawnie. Wpisujemy w pole wyszukiwania systemu Windows **Włącz lub wyłącz funkcje systemu Windows** i uruchamiamy aplet. Można go też znaleźć w Panelu sterowania. Usuwamy zaznaczenie przy opcji **Hyper-V** ze wszystkimi podkategoriami. W zależności od wersji naszego systemu może okazać się, że będziemy musieli wyłączyć jeszcze funkcje: **Windows Hypervisor Platform** lub **Virtual Machine Platform**. Potwierdzamy zmiany i ponownie uruchamiamy komputer.

Fot. Macrovector/freepik.com

NAJLEPSZE PROGRAMY DO SZYBKIEGO PRZESYŁANIA PLIKÓW

Praca na kilku komputerach, telefonie i tablecie sprawia, że musimy często przenosić pliki. Znacznie **WYGODNIEJ JEST SKORZYSTAĆ Z PROGRAMÓW DO SZYBKIEGO PRZESYŁANIA** i synchronizacji danych – dzięki nim nasze pliki będą łatwo dostępne na każdym z naszych urządzeń

Zdaniem autora

CIĄGŁA PRACA BEZ PRZESZKÓD

Programy do synchronizacji z płyty Niezbędnika sprawiają, że możemy swobodnie pracować na różnych urządzeniach nad tymi samymi dokumentami i plikami – na laptopie, pececie, tablecie czy smartfonie – nie martwiąc się, że utracimy część pracy lub pomylimy kopie. To bardzo praktyczne rozwiązanie!

Krzysztof Dziedzic

ZAAWANSOWANA SYNCHRONIZACJA

Android*

BEZPIECZNE PRZESYŁANIE DANYCH

SyncTrayzor 1.1.23

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **068 / 069** (32- / 64-BIT)
Język: **polski** Internet: **https://syncthing.net** Rejestracja: **NIE**

- pozwala na wymianę danych pomiędzy urządzeniami w naszej sieci i nie tylko
- zapewnia szyfrowanie danych
- bazuje na oprogramowaniu Open Source

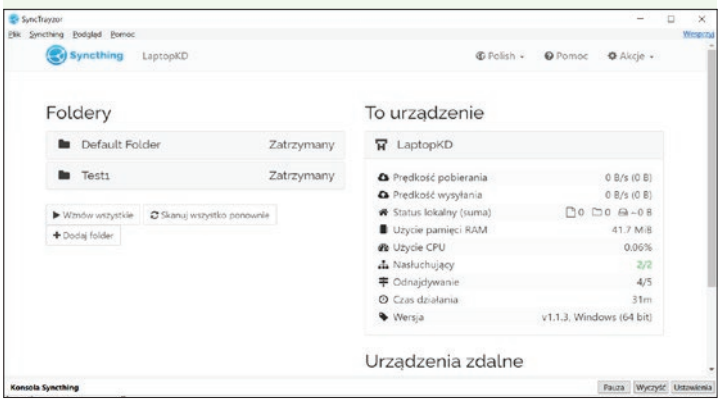

Jest to program, który pozwala w pełni wykorzystać w środowisku Windows potencjał otwartoźródłowego oprogramowania Syncthing. Służy ono do synchronizacji danych między urządzeniami wewnątrz sieci lokalnej i uzyskującymi do niej zdalny dostęp przez internet. W celu zapewnienia prywatności SyncTrayzor korzysta z szyfrowania i nie używa serwerów globalnych korporacji. By przesyłać i synchronizować pliki między różnymi urządzeniami, należy zainstalować na każdym z nich omawiany program. Następnie dzięki specjalnemu indywidualnemu identyfikatorowi będzie można rozpoznać każde urządzenie. Możemy też korzystać z mobilnej aplikacji o nazwie Syncthing w celu synchronizacji urządzeń mobilnych.

UDOSTĘPNIAMY FOLDER DO SYNCHRONIZACJI

1 Po uruchomieniu programu zaczynamy od znalezienia urządzenia zdalnego. Instalujemy na drugim urządzeniu SyncTrayzor (Syncthing w przypadku urządzeń mobilnych) i uruchamiamy. W naszym komputerze klikamy na **Dodaj urządzenie zdalne**.

2 Jeśli obydwa urządzenia są w tej samej sieci lokalnej, program wykryje ID. Musimy kliknąć na podświetlony na niebiesko ciąg znaków, a zostanie on skopiowany do pola **ID urządzenia**. Na koniec podajemy nazwę urządzenia, aby móc łatwiej je rozpoznać, i klikamy na **Zapisz**.

3 W polu **Foldery** klikamy na **Dodaj folder**. Wpisujemy nazwę w pole **Etykieta folderu** – ścieżka zostanie wygenerowana automatycznie.

4 Później przechodzimy do zakładki **Współdzielenie**, wybieramy z listy urządzenie, które wcześniej dodaliśmy, i klikamy na **Zapisz**. Po kliknięciu na utworzony przez nas folder pojawiają się szczegółowe informacje i polecenia.

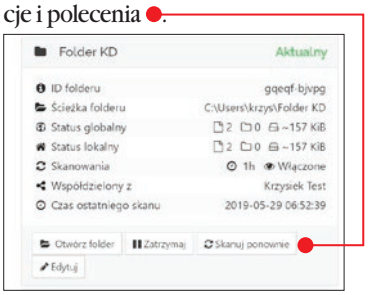

SYNCHRONIZACJA W TRYBIE OFFLINE

SWOBODNA SYNCHRONIZACJA WE WŁASNEJ SIECI

Resilio Sync 2.6.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **055 / 056** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.resilio.com**

- nie wymaga dostępu do internetu
- umożliwia przesyłanie pojedynczych plików
- możemy definiować różne foldery do synchronizacji z różnymi urządzeniami

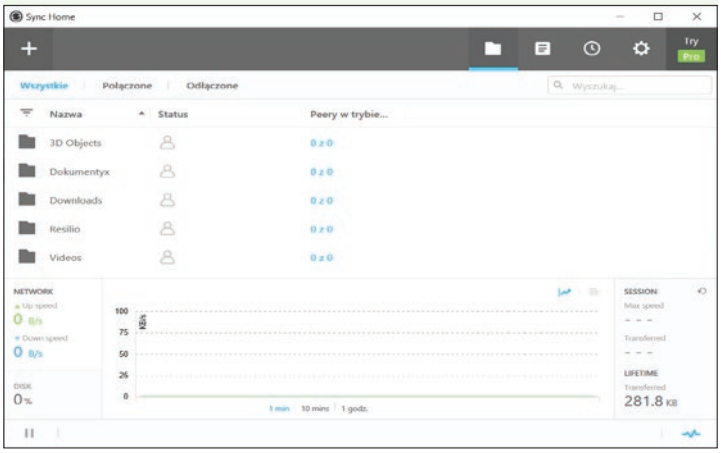

Resilio Sync to program do synchronizowania plików i folderów pomiędzy komputerami (Windows, macOS, Linux), urządzeniami mobilnymi (Android, iOS) oraz na przykład serwerem NAS. Resilio Sync znany był wcześniej jako BitTorrent Sync i do synchronizacji danych wykorzystuje protokół P2P BitTorrent. W odróżnieniu od podobnych rozwiązań działających w chmurze, korzystając z tego programu nie umieszczamy plików na zewnętrznym serwerze, lecz na własnych urządzeniach, między którymi synchronizują się wskazane przez nas dane. Transmisja danych odbywa się za pośrednictwem naszej sieci Wi-Fi i nie wymaga dostępu do internetu. W celu zapewnienia możliwości synchronizacji urządzenia, pomiędzy którymi chcemy przesyłać, dane muszą być w tym samym czasie aktywne.

PRZESYŁAMY POJEDYNCZY PLIK

Resilio Sync pozwala na synchronizowanie danych i przesyłanie pojedynczych dokumentów, które nie wymagają synchronizacji.

1 W głównym oknie programu klikamy na ikonę **+**, a następnie na **Share file**.

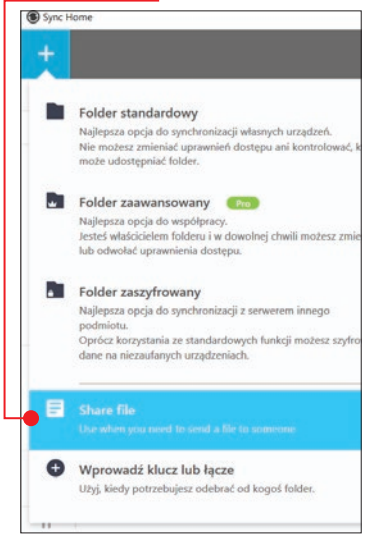

2 Wskazujemy plik z naszego dysku, który chcemy przesłać, i klikamy na **Otwórz**.

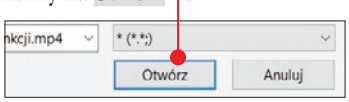

3 Plik zostanie udostępniony w formie linku aktywnego przez określony czas. Możemy po kliknięciu na **Kopiuj** zapisać go, i na przykład przesłać do znajomego przez komunikator lub przez e-mail.

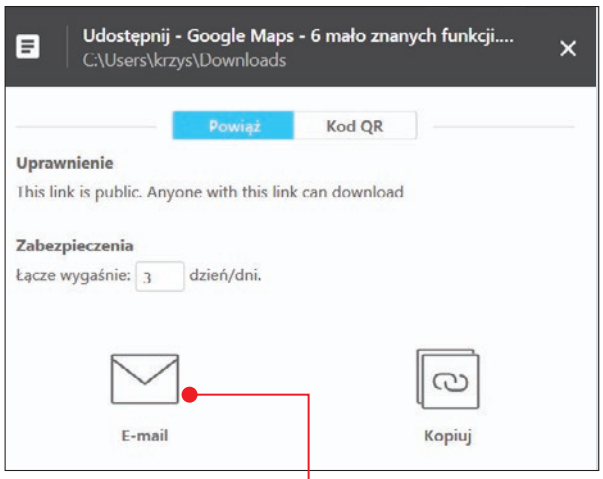

4 Jeśli plik chcemy wysłać na urządzenie mobilne, wystarczy na górnym pasku wybrać zakładkę **Kod QR** i zeskanować kod przy użyciu smartfona.

UDOSTĘPNIAMY SYNCHRONIZOWANE FOLDERY

1 W oknie programu Resilio Sync klikamy w górnym lewym rogu na symbol **Plus**, a następnie na **Folder standardowy**.

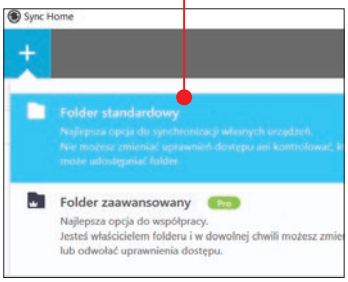

2 Wskazujemy folder na naszym dysku i klikamy na **Wybierz folder**.

3 Teraz musimy zdecydować, czy chcemy udostępnić dany katalog z prawami odczytu i zapisu, czy tylko odczytu, a następnie przesłać link, który będzie aktywny jedynie przez określony czas i umożliwi dodanie udostępnianego przez nas folderu do synchronizacji. Ważne, że i tak – zanim na innym urządzeniu będziemy mogli korzystać z zasobu – będziemy musieli zatwierdzić każde nowe połączenie (jednorazowo).

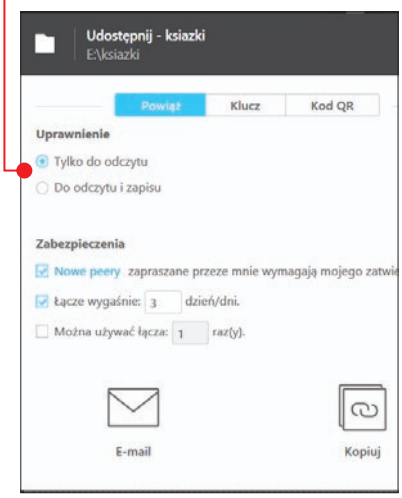

4 Następnie na komputerze, z którego nawiązujemy połączenie, zostanie utworzony taki sam folder i będzie on synchronizowany w czasie rzeczywistym.

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. Użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

SYNCHRONIZACJA DLA SMARTFONA

Pushbullet

OBSŁUGUJE WIADOMOŚCI ORAZ POWIADOMIENIA

Android*

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **053**
Język: **angielski** Internet: **https://www.pushbullet.com** Rejestracja: **NIE**

- możliwość wysyłania wiadomości SMS z komputera
- obsługa powiadomień
- łatwa wymiana plików

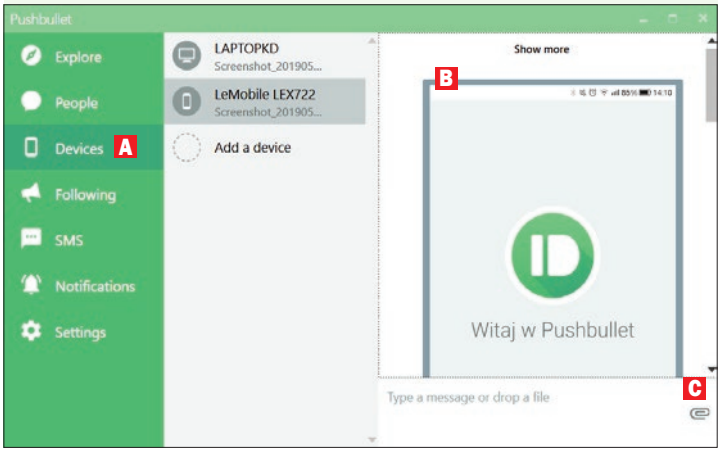

Jest to program do przesyłania plików w sieci bezprzewodowej pomiędzy urządzeniami pod kontrolą różnych systemów. Oprócz podstawowej opcji kopiowania danych pozwala na wysyłanie SMS-ów oraz zarządzanie powiadomieniami ze smartfona na ekranie komputera, dzięki czemu nie będziemy musieli w trakcie pracy sprawdzać co chwilę naszego smartfona. **Pushbullet** zajmuje mało miejsca na dysku i nie obciąża komputera, pracując w tle. W celu korzystania z programu musimy mieć konto Google lub Facebook.

PIERWSZE KROKI

1 Instalujemy program Pushbullet na komputerze, uruchamiamy i logujemy się. Po zalogowaniu za pomocą wybranego konta społecznościowego automatycznie otworzy się przeglądarka ze stroną **www.pushbullet.com/#setup** i dostępem do naszego konta. Pushbullet w celu ułatwienia konfiguracji przedstawia w wygodnej formie samouczka kolejne kroki.

2 Instalujemy aplikację Pushbullet na smartfonie i logujemy się, korzystając z tego samego konta.

3 Wyrażamy zgodę na mnóstwo różnego rodzaju dostępów, dzięki czemu z poziomu komputera będziemy mogli uzyskać dostęp do kontaktów, wiadomości tekstowych i innych danych w telefonie.

4 Po tym kroku najlepiej ponownie uruchomić aplikację na smartfonie oraz na komputerze. Po odświeżeniu powinniśmy mieć dostęp do wszystkich opcji.

TRANSFER DANYCH

1 W celu przesłania danych wystarczy uruchomić aplikację Pushbullet na smartfonie i komputerze, następnie przejść do zakładki **Devices** (Urządzenia) **A**, wybrać urządzenie, na które chcemy przesłać dane, i przeciągnąć je do okna po prawej stronie **B** lub kliknąć na ikonę załącznika **C** i wskazać wybrany plik.

2 Transfer odbywa się w dwie strony, możemy przesyłać pliki z komputera na smartfon oraz ze smartfona na komputer.

Send Anywhere 9.3

TRANSFER Z WYKORZYSTANIEM KODU

Android*

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **059**
Język: **polski** Internet: **https://send-anywhere.com** Rejestracja: **NIE**

- przesyłanie plików wewnątrz sieci Wi-Fi
- prosta obsługa
- nie ma limitu rozmiaru plików

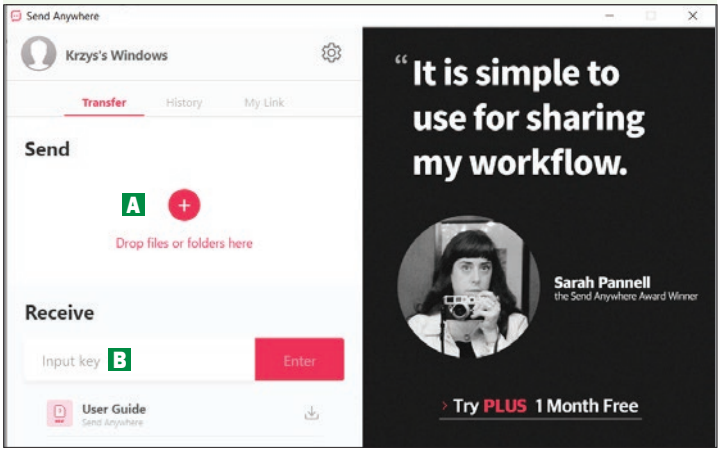

Program do łatwego przesyłania plików pomiędzy naszymi komputerami i urządzeniami mobilnymi z systemem Android i iOS. Za pomocą **Send Anywhere** możemy szybko i prosto przesyłać pliki dowolnego rozmiaru i typu (takie jak zdjęcia, muzyka, filmy) przez domowe Wi-Fi, bez potrzeby korzystania z internetu. Obsługa jest prosta i sprowadza się do wskazania plików (może ich być wiele jednocześnie), które chcemy wysłać, oraz wpisania wygenerowanego, sześciocyfrowego PIN-u na urządzeniu docelowym w celu rozpoczęcia transferu danych. Możemy też wygenerować link, jeśli nie chcemy korzystać z PIN-u. W przypadku urządzeń mobilnych możliwe jest zeskanowanie kodu QR w celu rozpoczęcia pobierania plików.

PRZESYŁAMY PLIKI

1 W głównym oknie programu klikamy na symbol **+** **A** w polu **Send**.

2 Następnie wybieramy plik lub folder z naszego dysku i klikamy na **Otwórz**.

3 Po chwili zostanie wygenerowany specjalny sześciocyfrowy

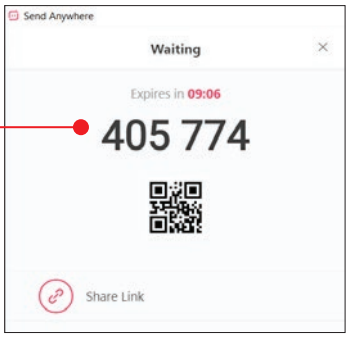

kod. Na drugim urządzeniu musimy wpisać go w pole **Receive** **B** i kliknąć na enter.

4 Po chwili w oknie programu pojawi się nazwa pliku. Możemy wybrać folder, w którym zostaną zapisane dane, i klikamy na **Download**.

5 Po zakończeniu pobierania automatycznie otwarta zostanie historia pobierań.

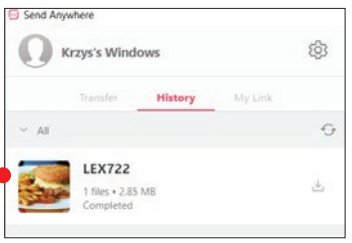

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. Użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

HASŁA POD RĘKĄ

Android*

MENEDŻER HASEŁ NA KAŻDĄ PLATFORMĘ
LastPass 4.27.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **036 / 037** (32- / 64-BIT)
Język: **polski** Internet: **https://lastpass.com** Rejestracja: **NIE**

- wspiera różne platformy
- silnie szyfrowany magazyn haseł
- zapamiętuje hasła po pierwszym zalogowaniu

LastPass to wygodny menedżer do bezpiecznego przechowywania haseł i ich synchronizacji pomiędzy urządzeniami. Program obsługuje przeglądarki Chrome, Firefox, Opera, Internet Explorer oraz Safari. Korzystając z LastPass, wystarczy zalogować się na danej witrynie i zgodzić, aby LastPass zapamiętał login i hasło, a zapamiętane przez program dane będą synchronizowane pomiędzy wszystkimi urządzeniami, na których go zainstalujemy (komputery i urządzenia mobilne). Przechowywane dane są silnie szyfrowane i zabezpieczone ustalonym przez nas hasłem głównym. Jest to jedyne hasło, którego nie możemy zapomnieć. Warto też zadbać o to, aby było jak najbardziej złożone, gdyż jest ono kluczem do wszystkich pozostałych loginów i haseł zapisanych w bazie programu.

INSTALACJA

Podczas instalacji programu z płyty Niezbędnika po kliknięciu na **Opcje zaawansowane** będziemy mogli wybrać, dla jakich konkretnie przeglądarek ma zostać zainstalowany dodatek **LastPass**. Co ważne, hasła pomiędzy różnymi przeglądarkami są też synchronizowane. Instalacja rozpocznie się po kliknięciu na **Zainstaluj LastPass**.

KORZYSTAMY Z PROGRAMU

1 Musimy utworzyć konto – klikamy na **Stwórz nowe konto**. Podajemy niezbędne dane i klikamy na **Załóż konto**. Pamiętajmy, aby tworzone przez nas hasło było bardzo silne.

2 LastPass automatycznie postara się wykryć dane logowania zapisane we wszystkich obsługiwanych przeglądarkach i zaimportować je do naszego sejfu w celu automatycznego uzupełniania – klikamy na **Importuj**.

3 Po zakończeniu importu instalator uruchomi automatycznie wszystkie przeglądarki, które wybraliśmy, i będziemy mogli ręcznie dodać dodatek LastPass. Wystarczy kliknąć na odpowiedni przycisk w każdej z przeglądarek.

4 Rozpoczynamy korzystanie z dodatku od kliknięcia na jego ikonę w prawym górnym rogu, a potem na **Zaloguj się**.

SERWER MULTIMEDIÓW

Android*

UDOSTĘPNIANIE MULTIMEDIÓW NA DOWOLNĄ PLATFORMĘ
Emby Server 4.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **023**
Język: **polski** Internet: **https://emby.media** Rejestracja: **NIE**

- strumieniowanie multimediów na dowolne urządzenie
- synchronizacja danych z wykorzystaniem chmury

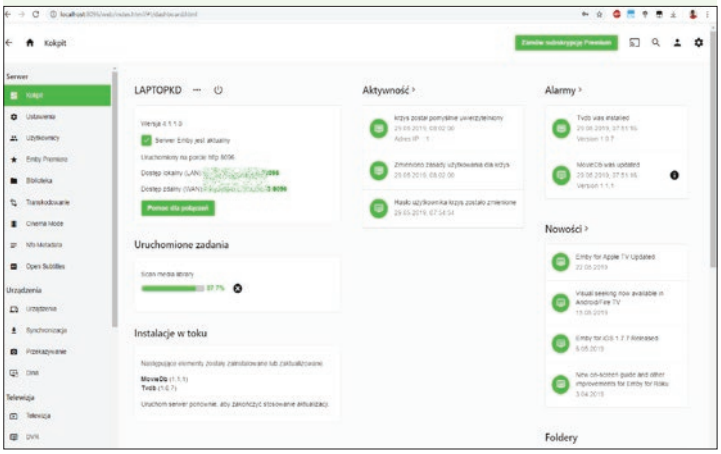

Nowoczesny serwer multimedialny do organizowania, odtwarzania i przesyłania strumieniowego plików multimedialnych na różne urządzenia. Za jego pomocą można przesyłać filmy, muzykę i zdjęcia na smartfon, komputer, tablet, przystawkę TV lub konsolę do gier z zainstalowaną aplikacją Emby TV. Dzięki funkcji transkodowania **Emby** automatycznie dostosowuje multimedia w locie do urządzenia odbiorczego, eliminując potrzebę konwertowania plików. Program wyświetla bibliotekę multimedialną z metadanymi. Umożliwia synchronizowanie multimediów z telefonami i tabletami, by były dostępne w trybie offline. Daje też dostęp do naszej biblioteki poza domem i pozwala udostępniać multimedia znajomym i rodzinie. Znajdziemy w nim funkcje kontroli rodzicielskiej.

PIERWSZE KROKI

1 Po uruchomieniu instalatora i pobraniu danych w przeglądarce zostanie uruchomione okno z konfiguratorem serwera Emby. Wybieramy z listy język polski i klikamy na **Next**.

2 Tworzymy konto pierwszego użytkownika naszego multimedialnego serwera. Podajemy niezbędne dane i klikamy na **Next**.

3 W kolejnym oknie klikamy na **Add Media Library**. Wybieramy typ multimediów. Klikamy na **+** przy nazwie **Folders**. Wskazujemy lokalizację z konkretnymi multimediami na naszym dysku i klikamy na **OK** u dołu okna, a potem na **Next**.

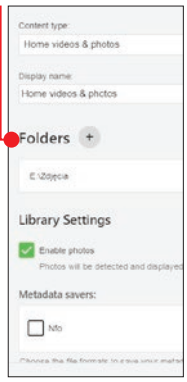

4 Przechodzimy przez kolejne kroki kreatora, akceptując różnego rodzaju zgody i pozostawiając ustawienia domyślne (wyjątkiem są ustawienia językowe, które zmieniamy na polski).

5 Na koniec instalator przeniesie nas do głównego okna logowania naszego serwera. Gdy podamy dane logowania, uzyskamy dostęp do multimediów. W głównym oknie zarządzania serwerem mamy dostęp do wszystkich ustawień, będziemy mogli dodawać kolejnych użytkowników i zasoby do serwera oraz zarządzać uprawnieniami.

NAJLEPSZE APLIKACJE NA TELEFON DO PORUSZANIA SIĘ PO MIASTACH

W cyfrowych czasach przemieszczanie się po dowolnym mieście i dalsze zagraniczne podróże to zadanie dużo prostsze niż kiedyś. Do dyspozycji mamy mapy, nawigację i wiele pomocnych wskazówek. Wystarczy smartfon z odpowiednią aplikacją i – przynajmniej na chwilę – dostęp do internetu. Za pomocą aplikacji dowiemy się, jak dotrzeć z miejsca na miejsce, kiedy przyjedzie autobus i gdzie się w tej chwili znajduje albo z którego peronu odjedzie nasz pociąg. Zakupimy też bilety, wynajmiemy samochód czy hulajnogę. A także „nie zapomnimy języka w gębie", gdy trzeba będzie odpowiedzieć cudzoziemcowi albo za granicą zapytać o trasę. No to w drogę!

Alicja Żebruń

JAK SPRAWDZIĆ DOJAZD W POLSKICH MIASTACH

jakdojade

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski** Rejestracja: **NIE**

Android* **iPhone***

Aby sprawnie poruszać się komunikacją miejską w polskich miastach, najlepiej skorzystać z aplikacji **jakdojade**. Pomoże nam ona zaplanować trasy w niemal 50 miejscowościach. Narzędzie pokazuje połączenia realizowane za pomocą komunikacji miejskiej – metrem, tramwajem, autobusem, a nawet pociągiem w obrębie aglomeracji miejskiej. Za pomocą aplikacji sprawdzimy rozkłady jazdy dla poszczególnych linii, a także możemy kupić bilety na przejazd.

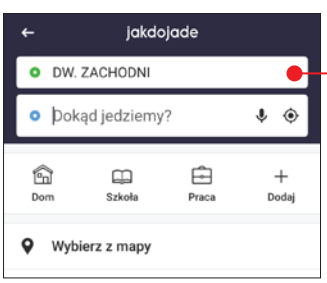

1 Uruchamiamy aplikację. Jakdojade na podstawie usługi lokalizacji określa adres, pod którym się znajdujemy. Możemy również w ustawieniach wskazać wybraną miejscowość.

2 W polach wyszukiwania, oprócz adresu ●, z którego ruszamy, podajemy adres docelowy. Można też wskazać docelowe miejsce na mapie. Możemy również określić datę i godzinę rozpoczęcia podróży.

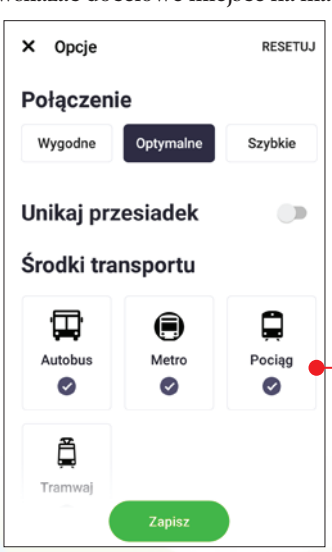

3 Wybierając **Opcje**, określimy preferencje dojazdu (między innymi preferowane środki transportu ●). Naciskamy **Zapisz**. Aby rozpocząć wyszukiwanie, dotykamy przycisku z zieloną strzałką.

4 Aplikacja wyświetli listę optymalnych połączeń ●. Wybierając

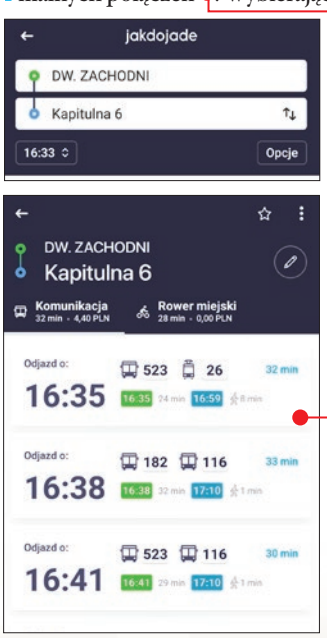

Autobusy i tramwaje na żywo

Aplikacja **BusLive** pokazuje na mapie aktualną pozycję autobusów i tramwajów miejskich. Działa w kilku dużych polskich miastach, a także Edynburgu (Szkocja), Lwowie (Ukraina) i Maladze (Hiszpania). Dzięki temu narzędziu możemy kontrolować, jak daleko od naszego przystanku znajduje się dany pojazd. Po kliknięciu na numer linii zobaczymy całą trasę. Możemy również wyświetlić stacje rowerów miejskich wraz z dostępnymi pojazdami (na razie tylko w niektórych polskich miastach).

Android* **iPhone***

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikacje. W iPhonie skanujemy go aplikacją aparatu, użytkownicy Androida mogą użyć dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play

Fot. Dikobrazik/123rf.com

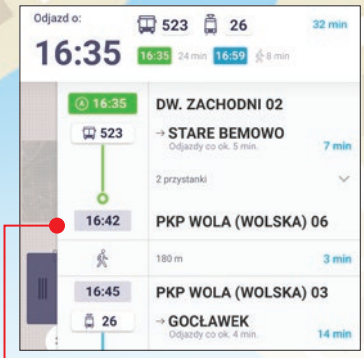

jedną z propozycji, wyświetlimy szczegółowe informacje o podróży, także na temat potrzebnych biletów wraz z cenami oraz możliwością zakupu.

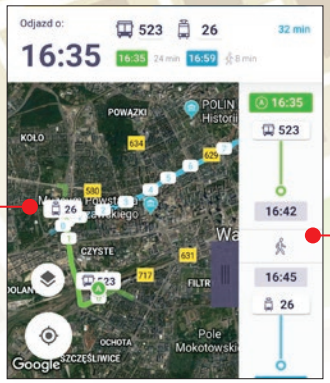

5 Aby wyświetlić trasę na mapie, musimy przesunąć ekran z informacjami w prawo.

Rozkłady nie tylko w Polsce

mobileMPK służy do wyszukiwania połączeń komunikacji miejskiej w wielu polskich miastach. Warto jednak wiedzieć, że aplikacja pozwala wyszukiwać połączenia nie tylko w Polsce, ale również w kilku zagranicznych miastach w Irlandii, Wielkiej Brytanii oraz USA. Ponadto narzędzie pokazuje na bieżąco informacje o tym, czy dana linia przyjedzie na przystanek o czasie, czy się na przykład spóźni (i o ile). W mobileMPK możemy też wyświetlić listę stacji rowerów miejskich (wraz z liczbą dostępnych pojazdów), które można wypożyczyć.

Android*

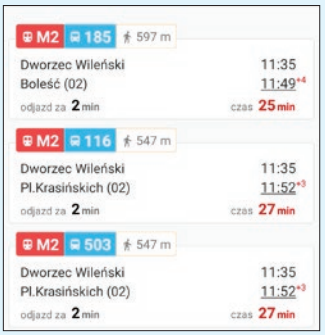

JAK SPRAWDZIĆ DOJAZD W MIEŚCIE ZA GRANICĄ

Mapy Google

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski** Rejestracja: **NIE**

Android* iPhone*

Będąc za granicą – na przykład w jednym z większych miast Europy czy Ameryki Północnej – do sprawdzenia możliwości dojazdu z miejsca na miejsce możemy użyć **Map Google** (również w trybie offline, po pobraniu wybranej mapy na telefon). Aplikacja pokazuje nie tylko najlepsze trasy dojazdu samochodem czy rowerem. Korzysta ona z lokalnych rozkładów komunikacji miejskiej i doradza optymalne opcje transportu publicznego. Pokazuje godziny odjazdu danego środka transportu z przystanku, a także informuje, czy będzie miał opóźnienie, czy przyjedzie przed czasem.

WYŚWIETLAMY PRZYSTANKI I TRASY

1 Wyszukujemy miejscowość, a następnie naciskamy i wybieramy **Transport publiczny**.

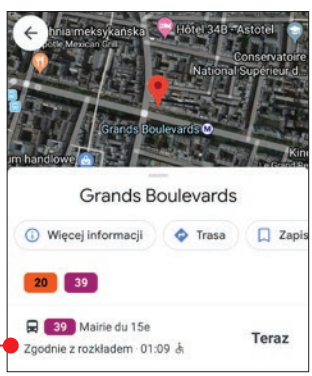

Narzędzie pokaże na mapie stacje i przystanki komunikacji miejskiej. W tym celu mapa musi być wyświetlona w większej skali.

2 Po naciśnięciu ikony przystanku wyświetlone zostaną pojazdy, które wkrótce z niego wyruszą. Otrzymamy również informację, czy odjadą zgodnie z rozkładem.

3 Po dotknięciu numeru linii zobaczymy listę kolejnych przystanków oraz narysowaną na mapie trasę.

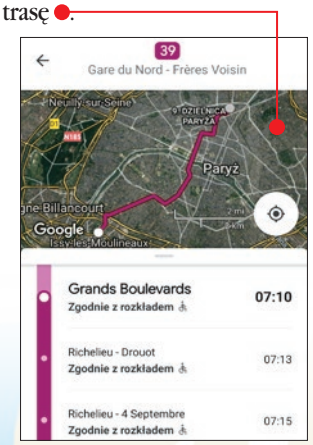

JAK DOJECHAĆ Z MIEJSCA NA MIEJSCE

1 Odnajdujemy docelowy adres na mapie. W tym celu możemy wpisać go w pole wyszukiwania u góry okna aplikacji albo przytrzymać palec w danym miejscu, aby oznaczyć je pinezką. Następnie naciskamy przycisk **Trasa** na dole okna.

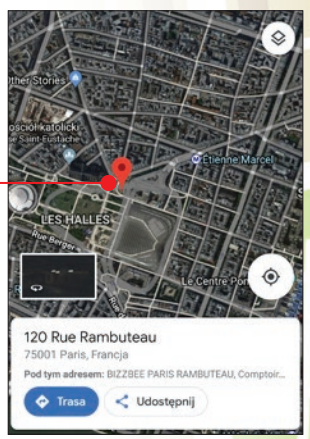

2 Zaznaczamy oraz ustawiamy godzinę odjazdu (domyślnie jest bieżąca). Naciskając **Opcje**, możemy określić preferowany środek transportu czy trasę.

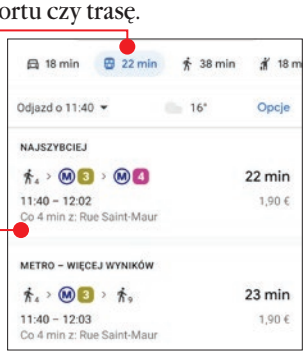

3 Aplikacja wyświetli propozycje dojazdu do wybranego celu. Oprócz wariantów komunikacji miejskiej otrzymamy również sugestie skorzystania na przykład z samochodowych przewoźników bądź hulajnogi elektrycznej.

4 Wybraną trasę zobaczymy na mapie. Aplikacja wyświetli także dokładne informacje o trasie.

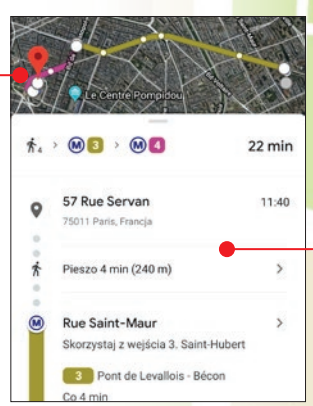

Podobne strony i aplikacje

Serwis i aplikacje z mapami i do nawigacji:

- **HERE WeGo** – wego.here.com
- **Sygic GPS Navigation & Maps**
- **Waze** – GPS, mapy, korki i nawigacja na żywo od Google

JAK ZAPLANOWAĆ DOJAZD MIĘDZYMIASTOWY

E-podróżnik

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski** Rejestracja: **NIE**

Android*

Planując podróż międzymiastową, warto skorzystać z aplikacji **e-podróżnik**. Znajdziemy tutaj informacje o połączeniach kolejowych i autobusowych (również poza granicami Polski). Wyświetlając listę połączeń, aplikacja informuje też o możliwości skorzystania z BlaBlaCar (patrz dalej). W przypadku niektórych połączeń mamy informację o cenie, a także możemy od razu kupić bilet.

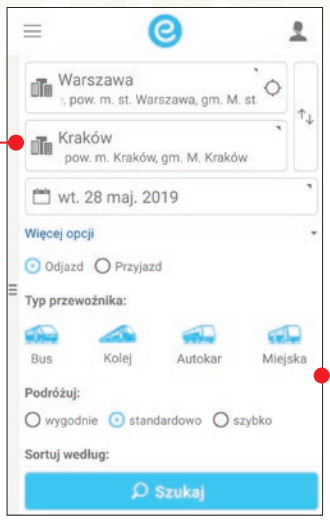

1 Po uruchomieniu **e-podróżnika** określamy parametry przejazdu. W dostępnych polach podajemy miejsce rozpoczęcia podróży (możemy również skorzystać z usługi lokalizacji) oraz cel. Wybieramy datę i godzinę (zaznaczamy **Cała doba**, aby wyświetlić połączenia bez ograniczeń czasowych).

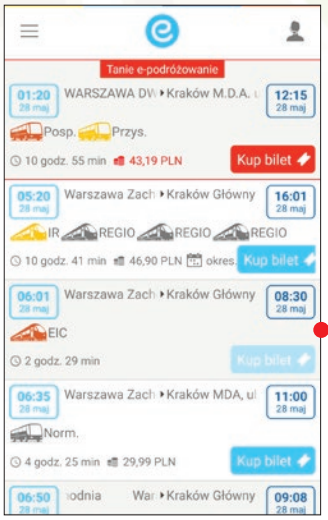

2 Po rozwinięciu **Więcej opcji** możemy określić preferowany typ przewoźnika czy tryb sortowania.

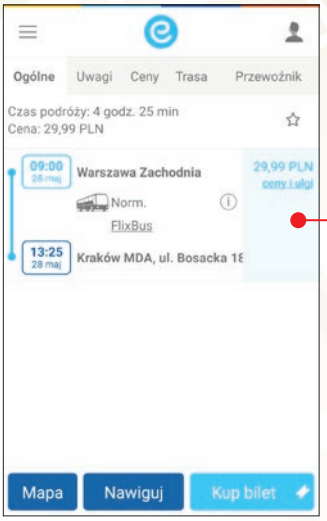

3 Naciskamy **Szukaj**. Aplikacja wyświetli listę połączeń. Po wybraniu wyświetlone zostaną informacje szczegółowe (w tym trasa na mapie), a także ewentualnie możliwość zakupu biletu online.

KOLEJĄ PRZEZ POLSKĘ

Koleo

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski** Rejestracja: **NIE**

Android* **iPhone***

Jeśli chcemy znaleźć połączenia wyłącznie kolejowe, skorzystajmy z aplikacji **Koleo**. Zaletą narzędzia jest między innymi pokazywanie informacji o peronie, z którego odjeżdża dany pociąg. Przez aplikację można kupić bilety niektórych przewoźników, ale musimy to zaznaczyć w ustawieniach. Koleo będzie wówczas wyświetlało tylko połączenia z możliwością zakupu biletu.

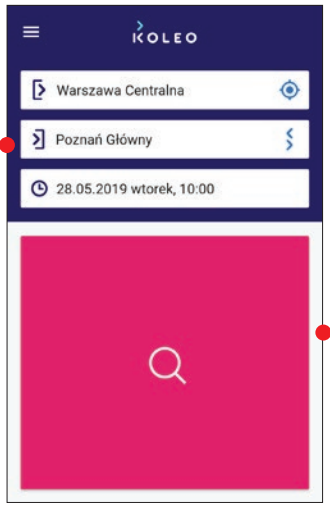

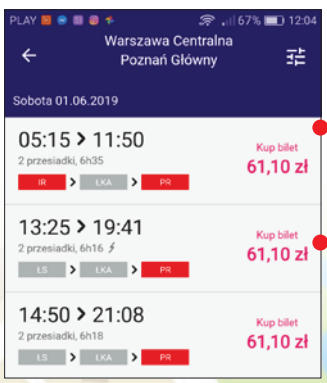

1 W aplikacji Koleo wpisujemy stację, z której planujemy odjazd, oraz stację docelową. Podajemy także termin odjazdu i naciskamy ikonę wyszukiwania.

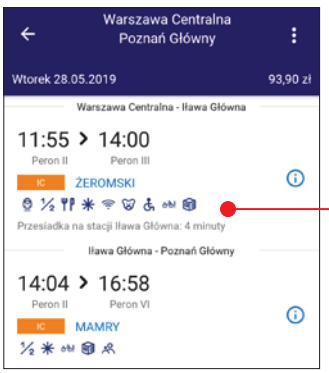

2 Wyświetlona zostaje lista połączeń kolejowych z informacją o liczbie przesiadek, czasie podróży i cenie biletów. Możemy też kupić bilet (jeśli wcześniej wybraliśmy tę opcję w ustawieniach).

3 Po wybraniu połączenia zobaczymy szczegółowe informacje o nim – na przykład peron oraz cechy pociągu.

4 Po naciśnięciu przycisku **Pociąg** zobaczymy godziny przyjazdów i odjazdów ze stacji.

Podobne aplikacje

Inne aplikacje, które pomogą wyszukać optymalne połączenie i zakupić bilet:

- **IC Mobile Navigator** – aplikacja PKP Intercity pozwala wyszukać połączenia i zakupić bilety kolejowe Intercity
- **POLREGIO** – aplikacja Przewozów Regionalnych, umożliwiająca znalezienie lokalnych połączeń oraz zakup biletu
- **Busradar – Aplikacja autobusowa** – wyszukiwarka połączeń autobusowych w Polsce i w Europie, pokazuje również niektóre połączenia kolejowe oraz BlaBlaCar

PRZEJAZDY WSPÓŁDZIELONE

BlaBlaCar

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski** Rejestracja: **TAK**

Android* iPhone*

Jeśli nie mamy własnego auta, można skorzystać z uprzejmości innych kierowców, którzy za zwykle drobną opłatą (z reguły jest to współdzielony koszt paliwa) zawiozą nas do celu. Za pomocą aplikacji **BlaBlaCar** znajdziemy osoby, które chętnie zabiorą współpasażera.

1 Rejestrujemy się (na przykład za pomocą konta na Facebooku). Następnie naciskamy przycisk **SZUKAJ**. Podajemy miejsce, z którego chcemy wyruszyć, a także cel naszej podróży. Podajemy również termin wyjazdu.

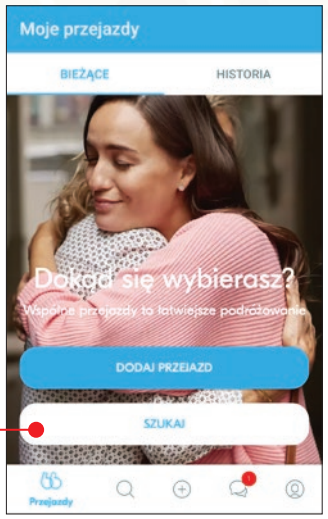

2 Po naciśnięciu **Szukaj** otrzymamy listę kierowców wraz z ceną przejazdu. Po wybraniu danego przejazdu możemy przeczytać dokładniejsze informacje także o kierowcy oraz zobaczyć oceny od dotychczasowych pasażerów.

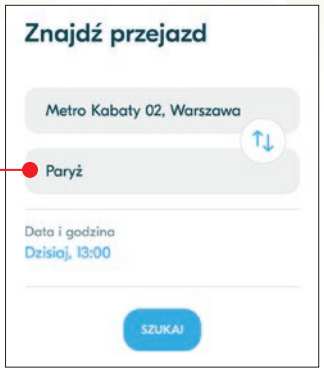

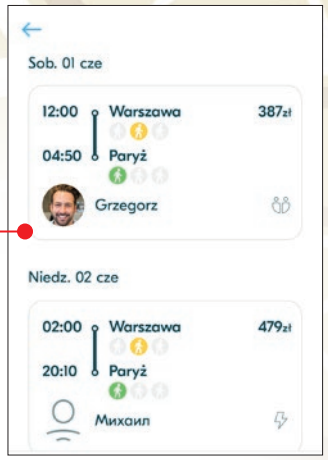

3 Wybieramy **Kontynuuj**, określamy liczbę miejsc siedzących i dotykamy **Zarezerwuj**. Po rezerwacji miejsca i dokonaniu płatności otrzymamy numer telefonu kierowcy w celu uzgodnienia szczegółów.

Podobne aplikacje

Inne aplikacje pozwalające zamówić przejazd:

- **Uber**
- **Bolt (Taxify)**
- **mytaxi**

JAK SIĘ POROZUMIEWAĆ ZA GRANICĄ

Google Tłumacz

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski** Rejestracja: **TAK**

Android* iPhone*

Przed wyjazdem za granicę warto zainstalować aplikację, która pomoże nam się porozumieć. **Google Tłumacz** pozwala przetłumaczyć nie tylko wpisywane zdania, ale również na bieżąco tłumaczy rozmowę, posługując się mikrofonem i symulatorem mowy. Pozwala też tłumaczyć tekst zarejestrowany na zdjęciu – na przykład napisy na szyldach. Istotne jest, aby przed podróżą pobrać wybrany język do pamięci smartfona, by móc z tłumacza korzystać offline. **Uwaga!** Jest to ciekawe rozwiązanie, ale wciąż wymaga doskonalenia. Dość dobrze działa, tłumacząc na język angielski i z angielskiego. W wypadku innych języków zdecydowanie lepiej posługiwać się pojedynczymi wyrazami i krótkimi frazami, tłumaczenia mogą być trudne do zrozumienia (widoczny na ilustracjach teksty chińskie zostały określone przez osobę posługującą się na co dzień językiem chińskim jako „Daleki od dobrego tłumaczenia, ale wiadomo, o co chodzi").

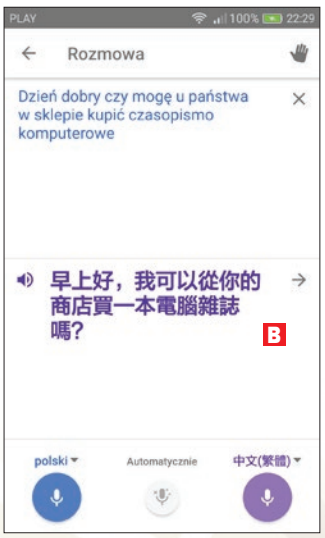

1 Uruchamiamy aplikację Google Tłumacz, następnie dotykamy menu w lewym górnym narożniku i wybieramy **Tłumaczenia offline**.

2 Naciskając strzałkę, a następnie **POBIERZ**, pobieramy dany słownik do pamięci.

TŁUMACZENIE NA ŻYWO

1 Naciskamy przycisk **Rozmowa**. Wybieramy przyciski z językiem, w jakim rozpoczniemy rozmowę i na jaki chcemy tłumaczyć **A**.

2 Teraz wystarczy powiedzieć kwestię do mikrofonu, by została automatycznie przełożona **B** na wybrany język i wypowiedziana przez symulator mowy.

3 Nasz rozmówca może nam w podobny sposób odpowiedzieć. Jeśli wybierzemy **Automatycznie**, narzędzie automatycznie rozpozna, który język ma być tłumaczony.

PAKIET STARTOWY NA MACA

macOS, system operacyjny komputerów Mac firmy Apple, ma wbudowane podstawowe programy do wykonywania codziennych czynności, takie jak przeglądarka internetowa **Safari**, menedżer plików **Finder**, program **Zdjęcia** czy też program pocztowy **Mail**. Ma też edytor tekstu **Pages**, arkusz kalkulacyjny **Numbers**, program do prezentacji **Keynote**, montażu filmów (**iMovie**) i tworzenia muzyki (**GarageBand**). Dla dotychczasowych użytkowników Windows, którzy rozważają lub rozpoczynają swoją przygodę z komputerem Apple, są to zazwyczaj zupełnie nowe aplikacje z nieco odmienną filozofią obsługi. Aby ułatwić przeprowadzkę na macOS, redakcja Niezbędnika przygotowała dostępny **do pobrania z KŚ+ zestaw startowy, zawierający 20 znakomitych, bezpłatnych i sprawdzonych programów z platformy Windows w wersji na komputery Mac**, które ułatwią migrację i pomogą szybciej poczuć się w nowym systemie jak w domu. Począwszy od tego wydania, Niezbędnik będzie przewodnikiem po świecie programów również na system Apple. **mm**

System macOS

Komputery Mac sprzedawane są z fabrycznie zainstalowanym, prostym w obsłudze systemem macOS (zwanym dawniej OS X i Mac OS X) firmy Apple, dostępnym oficjalnie jedynie dla komputerów Mac (wcześniej Macintosh). Pierwsza wersja tego systemu została wprowadzona na rynek w 1984 roku wraz z komputerem Macintosh, a zastosowane w niej rozwiązania, takie jak graficzny interfejs użytkownika, okna, kursor myszy, rozwijane menu czy kosz na niepotrzebne pliki, stały się od tamtej pory podstawą dla współczesnych systemów operacyjnych. Pierwsza wersja Microsoft Windows ukazała się rok później.

Pulpit w systemie macOS nosi nazwę **Biurko**. Na górze ekranu widoczny jest pasek menu **A** (zawiera menu systemowe Apple, menu aktualnie uruchomionej aplikacji, menu statusu będące macowym odpowiednikiem zasobnika systemowego, ikonę systemowej wyszukiwarki **Spotlight** oraz centrum powiadomień), natomiast na dole lub z boku Biurka znajduje się **Dock** **B**, czyli pasek z ikonami często używanych aplikacji, folderów i dokumentów.

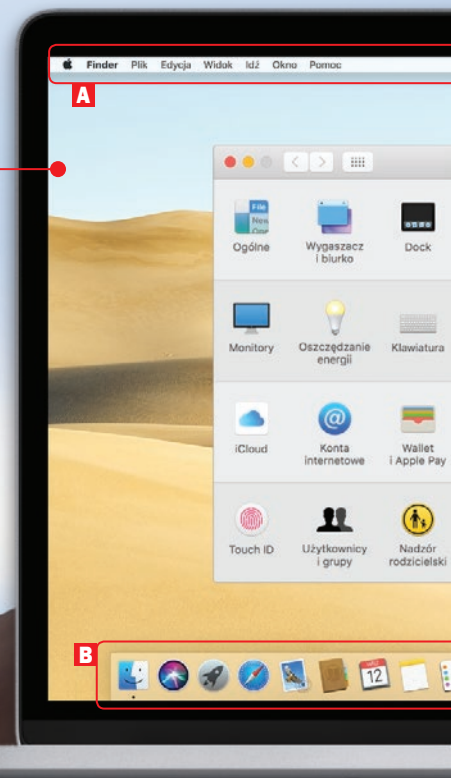

Chrome

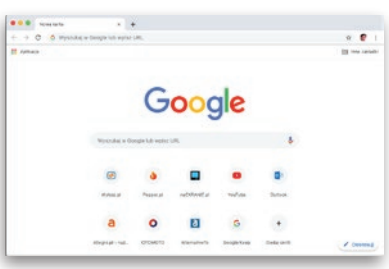

Najpopularniejszej w Polsce przeglądarki od Google nie trzeba nikomu przedstawiać. Jedną z największych zalet Chrome jest bogaty zestaw dodatków dostępny w sklepie Chrome Web Store, a także świetny mechanizm synchronizacji programu pomiędzy urządzeniami z różnymi systemami operacyjnymi – Windows, macOS, Linux, Android i iOS. Dzięki tej funkcji możemy łatwo przejść z telefonu lub tabletu na laptop i kontynuować pracę w przeglądarce ze swoimi zakładkami, hasłami i historią przeglądania.

Opera

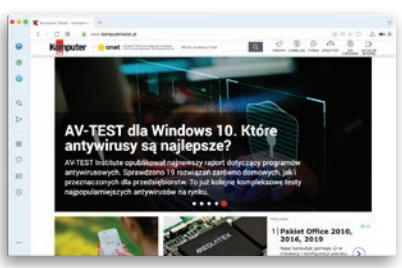

Przeglądarka Opera korzysta z opracowanego przez Google silnika Blink używanego przez Chrome. Oprócz dodatków i motywów graficznych ma liczne usprawnienia. Jedną z ciekawszych funkcji Opery jest możliwość odłączenia okna wideo, dzięki czemu filmy z YouTube możemy oglądać w osobnym okienku, które można przeciągnąć w dowolne miejsce na ekranie.

Firefox

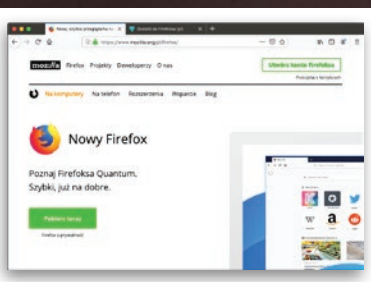

Druga co do popularności przeglądarka internetowa, której twórcy przywiązują dużą wagę do ochrony prywatności użytkowników. Firefox ma rozbudowany tryb prywatny z ochroną przed śledzeniem, opcje synchronizacji ułatwiające przesyłanie danych pomiędzy naszymi urządzeniami, konfigurowalny pasek narzędzi i liczne rozszerzenia pozwalające dostosować program do własnych upodobań.

VLC

Najpopularniejszy, wieloplatformowy odtwarzacz multimedialny. VLC odtwarza praktycznie wszystkie formaty plików, płyty z filmami DVD/Blu-ray i różnego rodzaju strumienie internetowe. Mobilna wersja VLC na iOS pozwala dodatkowo bezprzewodowo przesyłać pliki wideo z komputera na iPhone'a i iPada.

PROGRAMY W KŚ+

Skype

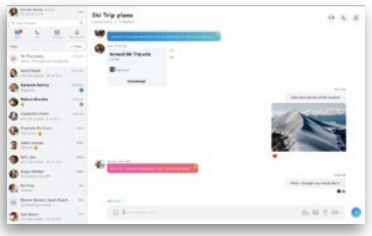

Skype to popularny komunikator internetowy na komputery. Podobnie jak na Windows, umożliwia na Macu wysyłanie wiadomości tekstowych, prowadzenie rozmów głosowych oraz wideo (w tym grupowych) w wysokiej rozdzielczości.

OpenOffice

Najbardziej znany, darmowy pakiet biurowy. OpenOffice jest pierwowzorem LibreOffice i mimo że jest obecnie wolniej rozwijany, nadal ma spore grono użytkowników. W pakiecie znajdziemy edytor tekstu Writer, arkusz kalkulacyjny Calc oraz między innymi edytor prezentacji Impress.

HandBrake

Uniwersalny konwerter plików wideo. Jedną z niewątpliwych zalet HandBrake'a jest obsługa sprzętowej akceleracji kodowania wideo (Intel Quick Sync Video), przyspieszająca proces konwersji filmów.

Dropbox

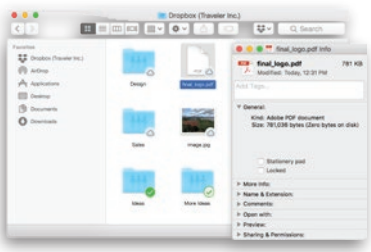

Dropbox to jeden z najwygodniejszych dysków internetowych. Darmowa wersja oferuje 2 GB miejsca (można je bezpłatnie powiększyć, zapraszając znajomych do korzystania z usługi) i umożliwia synchronizowanie plików pomiędzy kilkoma urządzeniami, również mobilnymi. Pozwala też na niezwykle wygodne udostępnianie plików i folderów.

Bitwarden

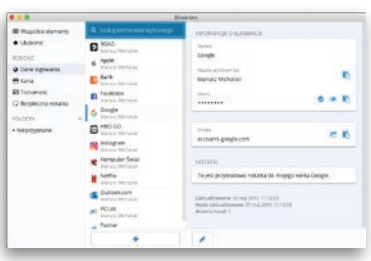

Bitwarden to nowoczesny menedżer haseł i sejf na poufne dane rozwijany jako projekt Open Source. Zapisane w programie informacje możemy synchronizować pomiędzy urządzeniami z systemem Windows, macOS, Linux, Android i iOS. Można go również zintegrować za pomocą rozszerzeń z popularnymi przeglądarkami. Dane zapisane w programie są szyfrowane algorytmem AES-256 typu end-to-end i synchronizowane z chmurą Bitwarden.

Podstawy macOS: Kliknij, przeciągnij i upuść, czyli instalowanie programów na macu

macOS ma kilka sposobów instalowania programów. Najnowszy to wbudowany sklep Mac App Store, w którym podobnie jak w znanym ze smartfonów App Store i Google Play wystarczy jedno kliknięcie, aby zainstalować program. Bardziej klasyczna metoda to użycie instalatora programu pobranego z internetu (nie wszystkie programy są dostępne w Mac App Store). Wersje instalacyjne programów na Maca mają format pliku DMG, będącego odpowiednikiem znanego z Windows pliku ISO z obrazem dysku instalacyjnego. Po pobraniu klikamy dwa razy na plik DMG (znajduje się zazwyczaj w folderze **Pobrane rzeczy**), aby „zamontować" go w systemie. Po tej czynności na bocznym pasku Findera pojawi się odpowiednia pozycja, ikona dysku zagości również na Biurku. Po otworzeniu tak zamontowanego pliku DMG zobaczymy ikonę aplikacji (którą wystarczy przeciągnąć do folderu **Aplikacje**) lub ikonę z instalatorem krok po kroku – wtedy klikamy na nią dwa razy i postępujemy zgodnie z wyświetlanymi instrukcjami. Po skopiowaniu aplikacji z dysku DMG można go odmontować (klikamy na przycisk **Wysuń** obok zamontowanego pliku DMG z nazwą programu na bocznym pasku Findera lub przenosimy go z Biurka do **Kosza**), a następnie skasować pobrany plik.

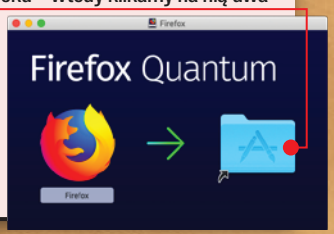

W pakiecie startowym w KŚ+ dodatkowo:

CCleaner, f.lux, GIMP, Google Kopia zapasowa i synchronizacja, KeePassXC, LibreOffice, Spotify, Steam TeamViewer, Thunderbird, VirtualBox

LINUX SOLUS

SYSTEM OPERACYJNY

Linux Solus 4.0 Budgie

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **065** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **getsol.us**

WYMAGANIA MINIMALNE:
- Dual Core 2,0 GHz
- 4 GB RAM
- 11 GB wolnego miejsca na dysku
- karta graficzna działająca z minimalną rozdzielczością 800×600 (1024×768 rekomendowane) i minimum 1024 MB pamięci
- napęd DVD albo port USB

STANDARDOWE PROGRAMY WBUDOWANE W SYSTEM:
- przeglądarka internetowa: **Mozilla Firefox**
- odtwarzacz wideo: **Gnome MPV**
- odtwarzacz muzyki: **Rhythmbox**
- pakiet biurowy: **LibreOffice**
- klient poczty e-mail: **Thunderbird**
- edytor graficzny: **GNOME Photos**

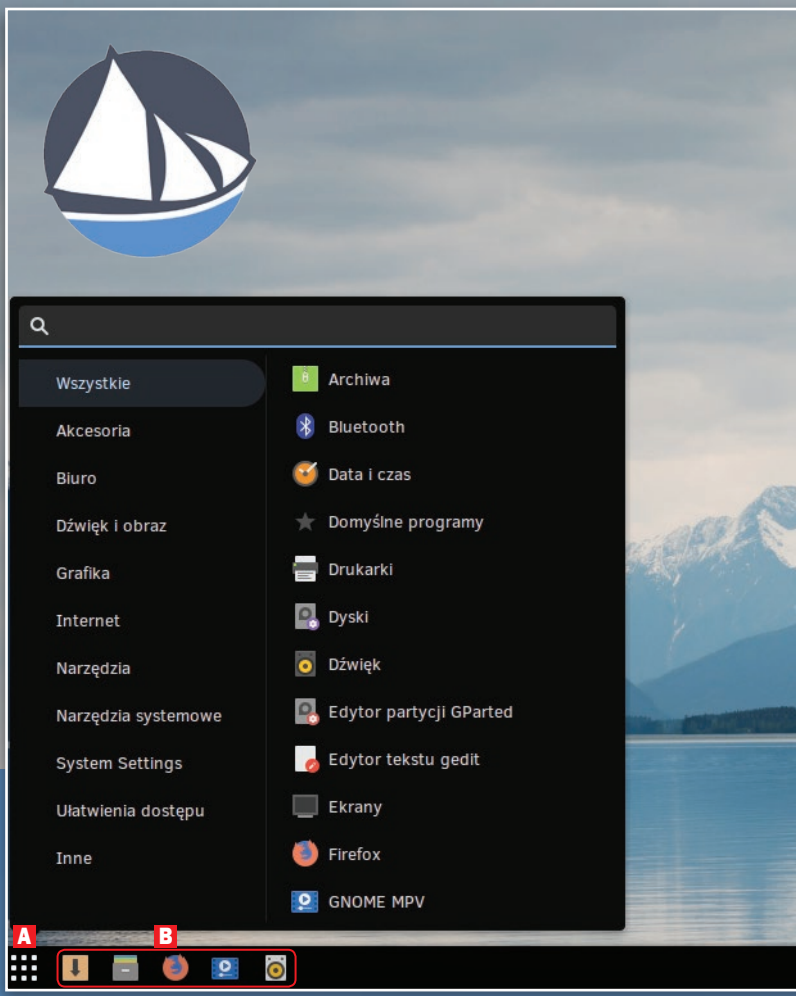

Jest to jedna z nowszych dystrybucji Linuxa pochodzca z Irlandii. Obecna wersja **Solus 4.0** jest oznaczona nazwą kodową **Fortitude (Hart)** i została wydana w marcu 2019 roku. Od tego czasu utrzymuje się w top 10 najchętniej pobieranych i instalowanych Linuxów. To duży sukces, ponieważ Solus w ogóle jest dość młody, pierwsza wersja tego systemu ukazała się w 2015 roku.

Ciekawostką jest to, że zmieniała się koncepcja wydawania kolejnych edycji. Początkowo miały być wydawane jako iteracje systemu do ponownej instalacji. Bardzo dobrze przyjętą zmianą w 2016 roku było przejście na rolling release, co oznacza, że kolejne aktualizacje aplikacji i całego systemu są dostępne na bieżąco i można aktualizować Solusa do nowszej wersji bez konieczności ponownej instalacji i zaczynania od zera.

Solus dostępny jest w kilku wersjach, które różnią się środowiskiem graficznym oraz funkcjami: Są to:

- **Budgie** – dostępna na płycie Niezbędnika, bogata w funkcje oraz najnowocześniejsze rozwiązania.
- **GNOME** – bardzo znane środowisko przeznaczone dla początkujących użytkowników, ta wersja jest prosta w obsłudze i w podstawowej edycji nie pozwala na zbyt duże zmiany konfiguracyjne.
- **MATE** – to środowisko zostało opracowane dla bardziej zaawansowanych użytkowników oraz z myślą o nieco starszym sprzęcie.

W systemie Solus użytkownicy mogą instalować nowe pakiety, korzystając z terminalu oraz znacznie wygodniej-

Korzystamy z wersji Live CD

Linux Solus można wypróbować w wersji Live, bez instalowania go w komputerze – wystarczy zamieszczony na DVD Niezbędnika plik ISO wypalić na czystej płycie i uruchomić z niej komputer. Można też umieścić ISO na pendrivie, tworząc bootowalny nośnik za pomocą znajdującego się również na DVD Niezbędnika programu **Rufus** (DVD-KOD: **057**). (System można też wypróbować w Windows, w wirtualnej maszynie – patrz od strony 28).

1 Po wykonaniu bootowania z wykorzystaniem płyty lub pendriva'a pojawi się Boot Menu systemu Solus. Jeśli nie naciśniemy żadnego klawisza, po 5 sekundach automatycznie rozpocznie się uruchamianie Solusa w wersji Live CD.

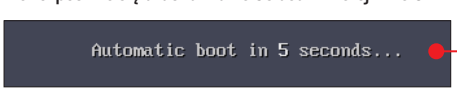

2 Po chwili system się załaduje – nie musimy podawać żadnych danych logowania.

3 Na dole ekranu znajduje się pasek zadań, który spełnia podobne zadanie jak ten znany z systemu Windows. Po lewej stronie jest aktywator **Menu** **A** oraz przypięte ulubione aplikacje **B**, po prawej natomiast znajdziemy zasobnik systemowy **C** i przycisk do uruchamiania bocznego paska **Raven** **D**.

4 Domyślnie wersja Live CD działa w wersji z językiem angielskim. Możemy to łatwo zmienić, aby testować system w wersji polskiej. Otwieramy Menu z aplikacjami, klikamy na **System Tools** i na **Settings**.

5 Następnie po lewej stronie klikamy na **Region & Language**, po prawej klikamy na pole **Language** i wybieramy z listy język **Polski**.

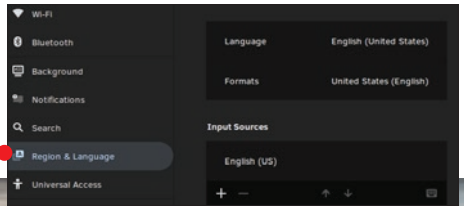

6 Teraz musimy kliknąć na **Restart**, a później na **Logout** w celu zastosowania zmian.

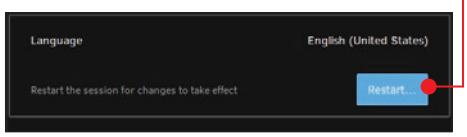

7 Po chwili pojawi się ekran logowania. **Uwaga!** Nie podajemy żadnego hasła, nie klikamy, tylko naciskamy klawisz enter.

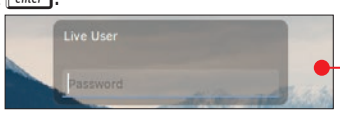

Od tej chwili system będzie dostępny w polskiej wersji językowej.

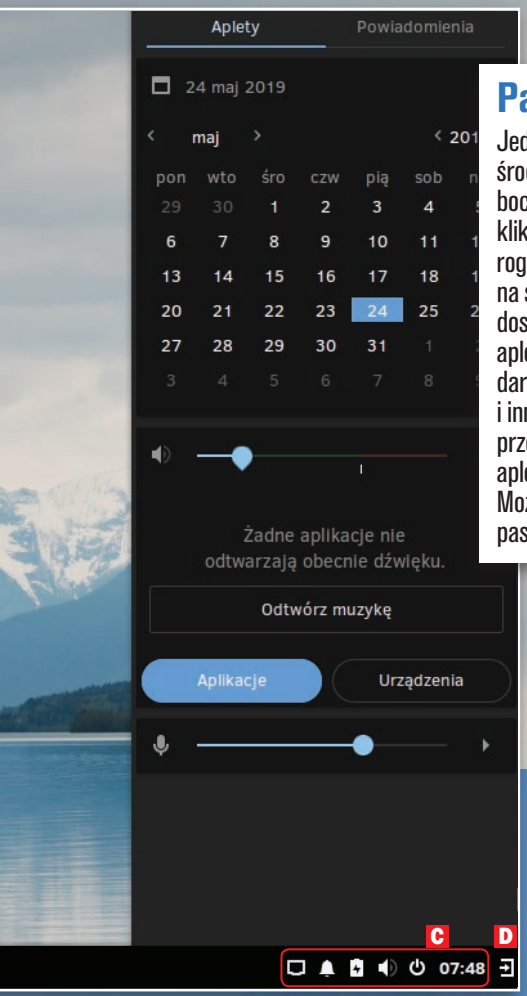

szego w obsłudze graficznego menedżera pakietów. Oprócz tego w środowisku Budgie jest kilka ciekawych, nowatorskich rozwiązań, na przykład **Raven**, pasek boczny na aplety i powiadomienia, oraz **Menu Budgie**, które pozwala szybko uruchamiać aplikacje i segregować je według kategorii. **kd**

Pasek Raven

Jedną z ciekawszych funkcji środowiska Budgie jest pasek boczny Raven. Otwieramy go, klikając w prawym dolnym rogu paska systemowego na specjalną ikonę. Daje on dostęp do różnego rodzaju apletów, na przykład kalendarza, muzyki, mikrofonu i innych. Dodatkowo możemy przełączać widok pomiędzy apletami a powiadomieniami. Można porównać ten pasek do paska znanego z Windows 10.

Zdaniem autora

CIEKAWA ALTERNATYWA

Krzysztof Dziedzic

Solus to zdecydowanie jeden z ciekawszych systemów ostatnich lat. Testuję wiele różnych Linuxów i mogę śmiało stwierdzić, że jest naprawdę ciekawą alternatywą dla najbardziej popularnych dystrybucji takich jak Ubuntu czy Mint. Zawiera wiele ciekawych rozwiązań, które czynią go bardzo innowacyjnym systemem. Dodatkowo jest stosunkowo prosty w obsłudze i pozwala na dość dużą swobodę w konfigurowaniu wyglądu. Kolejnym plusem jest dostęp do graficznego centrum oprogramowania oraz tryb aktualizacji typu rolling release. Do wad systemu można zaliczyć zasobożerność – winowajcą jest bardzo efektowne środowisko graficzne Budgie – może to być przyczyną negatywnych doświadczeń w wypadku starszych komputerów.

Centrum oprogramowania

Aplikacja do instalowania oprogramowania wygląda nieco inaczej niż w przypadku innych dystrybucji systemu Linux. Mamy do wyboru kilka głównych kategorii, które są podzielone na podkategorie.

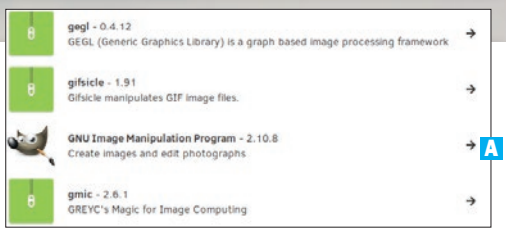

1 W celu zainstalowania na przykład aplikacji do edycji grafiki klikamy na kategorię **Multimedia & Grafika** i potem na **Grafika**.

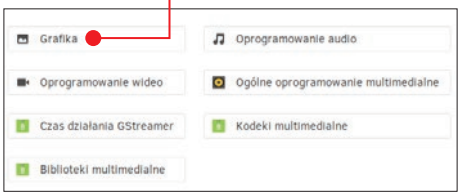

2 Następnie z dostępnej listy wybieramy potrzebny nam pakiet, na przykład GIMP, klikając na strzałkę po prawej stronie **A**.

3 Teraz pozostaje tylko kliknąć po prawej stronie na **Instaluj** i poczekać, aż aplikacja zostanie dodana do naszego systemu.

Uwaga! Jeśli pamiętamy nazwę aplikacji, którą chcemy zainstalować, możemy także skorzystać z opcji wyszukiwania pakietów.

Ustawienia wyglądu Budgie

Budgie w odróżnieniu od GNOME pozwala domyślnie na bardzo duże zmiany interfejsu. Mamy kontrolę nad prawie każdym aspektem wyglądu systemu. Jest do wyboru wiele motywów, możemy dodawać kolejne paski zadań czy modyfikować wygląd paska bocznego Raven. Konfiguracja jest bardzo prosta i sprowadza się do przełączania przełączników **A**. (Tego typu modyfikacje w środowisku GNOME są niemożliwe, wymagają instalacji dodatkowych pakietów konfiguracyjnych).

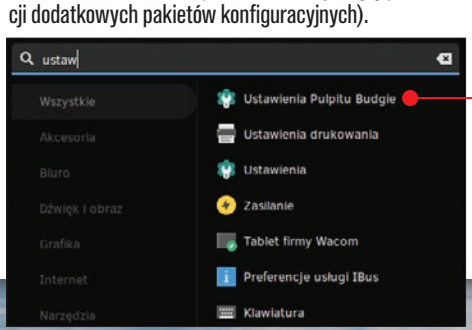

1 Klikamy na Menu w dolnym lewym rogu paska zadań, wyszukujemy i uruchamiamy aplikację **Ustawienia Pulpitu Budgie**.

2 W głównym oknie ustawień możemy od razu na przykład wyłączyć **Ciemny styl** **B** (oto efekt) i wybrać styl poszczególnych komponentów systemu **C**.

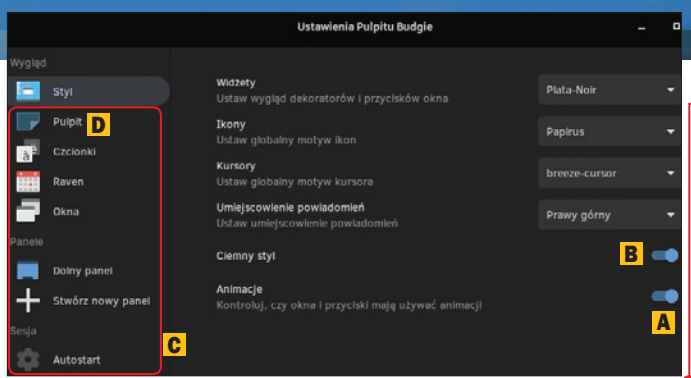

3 Warto zwrócić uwagę na zakładkę **Pulpit** **D**. Możemy w niej aktywować ikony pulpitu (to ważne, bo domyślnie są zablokowane – bez zmiany tego ustawienia nie da się umieszczać ikon na pulpicie).

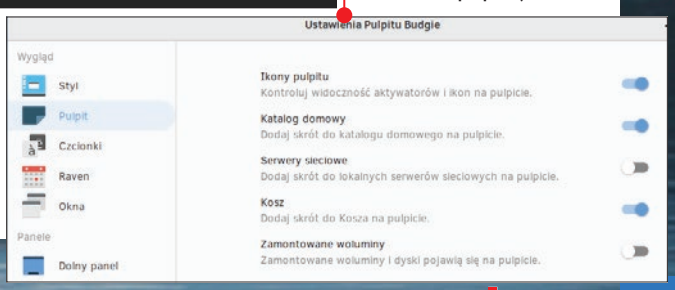

NAJNOWSZE WYDANIA

SZUKAJ W KIOSKACH, SALONACH PRASOWYCH I KŚ+

KOMPUTER ŚWIAT SPECIAL 2/2019

JUŻ W SPRZEDAŻY

SUPERTRIKI DO SIECI

- Bonusy wartości 140 zł: Rapideo – konto premium na 30 dni (20 GB dziennie) i Windscribe VPN na rok
- Poradniki i triki do domowego Wi-Fi
- Na DVD: 30 najlepszych narzędzi sieciowych

KSIĄŻKA KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 2/2019

JUŻ W SPRZEDAŻY

50 SUPER-FUNKCJI

- Kompletny kurs najważniejszych funkcji i formuł Excela w 50 praktycznych wskazówkach krok po kroku
- Na DVD: pliki szkoleniowe i wideoporadniki

JAK KUPIĆ NUMERY ARCHIWALNE

W sprzedaży są także poprzednie numery Twojego Niezbędnika.
Można je zamówić, dzwoniąc pod numer telefonu **22 33 67 901**, infolinia **801 000 869**
lub wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@qg.com**.
Czasopisma są także dostępne w sklepie online na stronie **www.literia.pl**
oraz jako e-wydania w KŚ+ (**www.ksplus.pl**).

Niezbędnik 2/2019

Niezbędnik 1/2019

Niezbędnik 6/2018

Komputer Świat
Twój Niezbędnik
www.komputerswiat.pl od 2000 roku

Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
internet: www.komputerswiat.pl, forum.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl

Rafał Kamiński (rk)
redaktor naczelny, szef wydania online

Agnieszka Al-Jawahiri (aa)
redaktor prowadzący

Mariusz Michalski (mm)
szef programowy

Krzysztof Dziedzic (kd)
autor

Konrad Jagaciak (kj)
autor

Agnieszka Serafinowicz (as)
autor

Alicja Żebruń (aż)
autor

Karol Żebruń (kż)
autor

Jolanta Rososińska
korekta

Robert Dobrzyński
dyrektor artystyczny

Mariusz Rybak
redaktor graficzny

ringier axel springer

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
tel. 22 2320000, 22 2320001

Prezes Zarządu: Mark Dekan
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Generalny: Marcin Biegluk
Dyrektor Wydawniczy: Paweł Paczuski
Dyrektor Finansowy: Krzysztof Stopa
Dyrektor Sprzedaży: Mariusz Wąsiński
Dyrektor Marketingu: Olga Korolec

media impact

Biuro reklamy: Media Impact
reklama.warszawa@mediaimpact.pl
tel. (12) 2600200 (BOK)

Business Project Manager: Paweł Bulwan
Dział personalny: Monika Remiszewska
Księgowość: Katarzyna Fita (dyrektor)
Kolportaż: Rafał Kamiński (dyrektor)
Produkcja: Mariusz Gajda
Druk: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o., Wyszków

Prenumerata i egzemplarze archiwalne:
www.literia.pl
e-mail: prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

Sprzedaż internetowa: www.literia.pl
Prenumerata zagraniczna: www.literia.pl
E-wydania: ksplus.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

KASPERSKY lab

TWOJE PRYWATNE ŻYCIE POWINNO POZOSTAĆ PRYWATNE. ZAWSZE.

Przejmij kontrolę nad swoją prywatnością online.
Zapewnij sobie ochronę na Kaspersky.pl

Żadne rozwiązanie nie gwarantuje całkowitej ochrony, dlatego należy zachować ostrożność podczas korzystania z zasobów online.
© 2019 Kaspersky Lab. Wszelkie prawa zastrzeżone. Zarejestrowane znaki handlowe i nazwy usług należą do ich właścicieli.

WYDANIE SPECJALNE!

DOWIEDZ SIĘ, JAK

- **poprawić** Wi-Fi w całym domu
- **mądrze** wykorzystać możliwości sprzętu w sieci
- **włamać się** do swojego Wi-Fi, by **sprawdzić zabezpieczenia**

BONUSY

- **wartości 140 zł:** Rapideo Premium na 30 dni oraz Windscribe VPN na rok

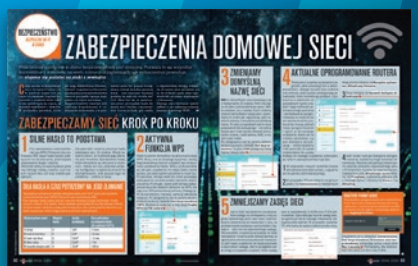

WYDANIE KUPISZ W PUNKTACH Z PRASĄ ORAZ NA **WWW.LITERIA.PL**
E-WYDANIE DO NABYCIA NA **WWW.KSPLUS.PL**